

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DE L'INTERIEUR, DE LA SECURITE,
DE LA MIGRATION ET DES MATIERES
ADMINISTRATIVES

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE ZAKEN,
VEILIGHEID, MIGRATIE EN BESTUURSZAKEN

Mardi

29-03-2022

Après-midi

Dinsdag

29-03-2022

Namiddag

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	Parti Socialiste
VB	Vlaams Belang
MR	Mouvement Réformateur
cd&v	Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
Vooruit	Vooruit
Les Engagés	Les Engagés
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 55 0000/000	Document parlementaire de la 55 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 55 0000/000	Parlementair stuk van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigeleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be	www.dekamer.be
e-mail : publications@lachambre.be	e-mail : publicaties@dekamer.be

SOMMAIRE

- Échange de vue sur le plan d'action fédéral sur la simplification administrative 2022-2024 et questions jointes de 1
- Sigrid Goethals à Mathieu Michel (Digitalisation, Simplification administrative, Protection de la vie privée et Régie des Bâtiments) sur "Le plan d'action fédéral pour la simplification administrative" (55024815C) 1
 - Daniel Senesael à Mathieu Michel (Digitalisation, Simplification administrative, Protection de la vie privée et Régie des Bâtiments) sur "L'Agence pour la Simplification Administrative" (55026237C) 1
 - Roberto D'Amico à Mathieu Michel (Digitalisation, Simplification administrative, Protection de la vie privée et Régie des Bâtiments) sur "La simplification administrative" (55026448C) 1
 - Julie Chanson à Mathieu Michel (Digitalisation, Simplification administrative, Protection de la vie privée et Régie des Bâtiments) sur "Le rapport du Bureau de Mesure de l'Agence pour la Simplification Administrative" (55026587C) 1

Orateurs: **Mathieu Michel**, secrétaire d'État à la Digitalisation, chargé de la Simplification administrative, de la Protection de la vie privée, de la Régie des Bâtiments, adjoint au premier ministre, **Sigrid Goethals**, **Daniel Senesael**, **Bert Moyaers**, **Caroline Taquin**

- Question de Marianne Verhaert à Mathieu Michel (Digitalisation, Simplification administrative, Protection de la vie privée et Régie des Bâtiments) sur "Le portefeuille électronique" (55024726C) 16

Orateurs: **Marianne Verhaert**, **Mathieu Michel**, secrétaire d'État à la Digitalisation, chargé de la Simplification administrative, de la Protection de la vie privée, de la Régie des Bâtiments, adjoint au premier ministre

- Débat d'actualité sur la guerre en Ukraine et le sommet européen et questions jointes de 18
- Anneleen Van Bossuyt à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le sommet européen informel des 10 et 11 mars" (55025786C) 18
 - Theo Francken à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La guerre russo-ukrainienne" (55025811C) 18
 - Theo Francken à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La guerre en Ukraine" (55025991C) 18
 - Samuel Cogolati à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le sommet européen informel de Versailles" (55026001C) 18
 - Wouter De Vriendt à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La situation en Ukraine" (55026015C) 18
 - Wouter De Vriendt à Sophie Wilmès (VPM Affaires étrangères et européennes) sur "Les diamants et les sanctions à l'encontre de la 18

INHOUD

- Gedachtewisseling over het federaal actieplan administratieve vereenvoudiging 2022-2024 en toegevoegde vragen van 1
- Sigrid Goethals aan Mathieu Michel (Digitalisering, Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en Regie der Gebouwen) over "Het federaal actieplan administratieve vereenvoudiging" (55024815C) 1
 - Daniel Senesael aan Mathieu Michel (Digitalisering, Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en Regie der Gebouwen) over "De Dienst Administratieve Vereenvoudiging" (55026237C) 1
 - Roberto D'Amico aan Mathieu Michel (Digitalisering, Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en Regie der Gebouwen) over "De administratieve vereenvoudiging" (55026448C) 1
 - Julie Chanson aan Mathieu Michel (Digitalisering, Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en Regie der Gebouwen) over "Het rapport van het Meetbureau van de Dienst Administratieve Vereenvoudiging" (55026587C) 1

Sprekers: **Mathieu Michel**, staatssecretaris voor Digitalisering, belast met Administratieve Vereenvoudiging, Privacy, de Regie der Gebouwen, toegevoegd aan de eerste minister, **Sigrid Goethals**, **Daniel Senesael**, **Bert Moyaers**, **Caroline Taquin**

- Vraag van Marianne Verhaert aan Mathieu Michel (Digitalisering, Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en Regie der Gebouwen) over "De digitale portefeuille" (55024726C) 16

Sprekers: **Marianne Verhaert**, **Mathieu Michel**, staatssecretaris voor Digitalisering, belast met Administratieve Vereenvoudiging, Privacy, de Regie der Gebouwen, toegevoegd aan de eerste minister

- Actualiteitsdebat over de oorlog in Oekraïne en de Europese top en toegevoegde vragen van 18
- Anneleen Van Bossuyt aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De informele Europese top van 10-11 maart" (55025786C) 18
 - Theo Francken aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De Oekraïens-Russische oorlog" (55025811C) 18
 - Theo Francken aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De oorlog in Oekraïne" (55025991C) 18
 - Samuel Cogolati aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De informele Europese top in Versailles" (55026001C) 18
 - Wouter De Vriendt aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De situatie in Oekraïne" (55026015C) 18
 - Wouter De Vriendt aan Sophie Wilmès (VEM Buitenlandse en Europese Zaken) over "Diamanten en de sancties tegen Rusland" 18

Russie" (55026498C)		(55026498C)	
- Michael Freilich à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les sanctions à l'encontre du secteur du diamant" (55026505C)	18	- Michael Freilich aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De sancties tegen de diamantsector" (55026505C)	18
- Samuel Cogolati à Sophie Wilmès (VPM Affaires étrangères et européennes) sur "Les suites du sommet européen des 24 et 25 mars 2022" (55026523C)	18	- Samuel Cogolati aan Sophie Wilmès (VEM Buitenlandse en Europese Zaken) over "De gevolgen van de Europese top van 24 en 25 maart 2022" (55026523C)	18
- Christophe Lacroix à Sophie Wilmès (VPM Affaires étrangères et européennes) sur "La guerre en Ukraine et la position de la Belgique aux sommets européen et de l'OTAN" (55026550C)	18	- Christophe Lacroix aan Sophie Wilmès (VEM Buitenlandse en Europese Zaken) over "De oorlog in Oekraïne en het Belgische standpunt op de EU- en de NAVO-top" (55026550C)	18
- Samuel Cogolati à Sophie Wilmès (VPM Affaires étrangères et européennes) sur "Les diamants russes de sang" (55026569C)	18	- Samuel Cogolati aan Sophie Wilmès (VEM Buitenlandse en Europese Zaken) over "De bloeddiamanten uit Rusland" (55026569C)	18
- Anneleen Van Bossuyt à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le sommet européen de mars 2022 et le nouveau groupe de travail commun" (55026563C)	19	- Anneleen Van Bossuyt aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De Europese top van maart 2022 en de nieuwe gezamenlijke taskforce" (55026563C)	18
- Els Van Hoof à Sophie Wilmès (VPM Affaires étrangères et européennes) sur "L'Ukraine" (55026595C)	19	- Els Van Hoof aan Sophie Wilmès (VEM Buitenlandse en Europese Zaken) over "Oekraïne" (55026595C)	18
Orateurs: Wouter De Vriendt, Christophe Lacroix, Anneleen Van Bossuyt, Alexander De Croo, premier ministre		Sprekers: Wouter De Vriendt, Christophe Lacroix, Anneleen Van Bossuyt, Alexander De Croo, eerste minister	
Débat d'actualité sur les réfugiés ukrainiens et questions jointes de	28	Actualiteitsdebat over de Oekraïense vluchtelingen en toegevoegde vragen van	28
- Ben Segers à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Un plan transversal de lutte contre l'exploitation et la traite des réfugiés ukrainiens" (55026026C)	28	- Ben Segers aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Een transversaal plan tegen uitbuiting en mensenhandel van Oekraïense vluchtelingen" (55026026C)	28
- Darya Safai à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le trafic des êtres humains à la frontière entre la Pologne et l'Ukraine" (55026134C)	28	- Darya Safai aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De mensensmokkel aan de Pools-Oekraïense grens" (55026134C)	28
- Theo Francken à Alexander De Croo (premier ministre) sur "L'octroi du revenu d'intégration aux personnes temporairement déplacées" (55026151C)	28	- Theo Francken aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Het leefloon voor tijdelijk ontheemden" (55026151C)	28
- Darya Safai à Alexander De Croo (premier ministre) sur "L'exploitation des réfugiés ukrainiens et les abus à leur encontre dans notre pays" (55026230C)	28	- Darya Safai aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De uitbuiting en het misbruik van Oekraïense vluchtelingen in ons land" (55026230C)	28
- Darya Safai à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le screening des familles d'accueil pour Ukrainiens" (55026231C)	28	- Darya Safai aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De screening van de opvanggezinnen voor Oekraïners" (55026231C)	28
- Vanessa Matz à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La gestion des réfugiés ukrainiens sur le territoire" (55026599C)	28	- Vanessa Matz aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De aanpak van de toestroom van Oekraïense vluchtelingen op ons grondgebied" (55026599C)	28
Orateurs: Vanessa Matz, Bert Moyaers, Peter De Roover, président du groupe N-VA, Alexander De Croo, premier ministre, Caroline Taquin		Sprekers: Vanessa Matz, Bert Moyaers, Peter De Roover, voorzitter van de N-VA-fractie, Alexander De Croo, eerste minister, Caroline Taquin	
Questions jointes de	34	Samengevoegde vragen van	34
- Gaby Colebunders à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les chiffres récents de l'inflation" (55024669C)	34	- Gaby Colebunders aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De recente inflatiecijfers" (55024669C)	34
- Peter De Roover à Alexander De Croo (premier ministre) sur "L'inflation et le dérapage	34	- Peter De Roover aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De inflatie en de ontsporende	34

budgétaire" (55024688C)

Orateurs: **Peter De Roover**, président du groupe N-VA, **Alexander De Croo**, premier ministre

- Questions jointes de 36
 - Peter De Roover à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La stratégie de sortie prévue pour le CST" (55024921C) 36
 - Peter De Roover à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le Comité de concertation du 11 février" (55025255C) 36
 - Barbara Pas à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le Comité de concertation du 4 mars" (55025686C) 36

Orateurs: **Peter De Roover**, président du groupe N-VA, **Alexander De Croo**, premier ministre

- Questions jointes de 38
 - Tomas Roggeman à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les déclarations du roi concernant le passé colonial" (55025474C) 38
 - Christophe Lacroix à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La mission royale en RDC" (55025507C) 38

Orateurs: **Christophe Lacroix**, **Alexander De Croo**, premier ministre

- Questions jointes de 40
 - Sander Loones à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le remplacement éventuel du Pacte de stabilité par un Pacte de solidarité européen" (55025986C) 40
 - Peter De Roover à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le front socialiste contre le pacte de stabilité" (55026037C) 40

Orateurs: **Peter De Roover**, président du groupe N-VA, **Alexander De Croo**, premier ministre

- Question de Bert Moyaers à Alexander De Croo (premier ministre) sur "L'étude de marché effectuée par la société de cybersécurité Sophos au sein d'entreprises belges" (55026246C) 42

Orateurs: **Bert Moyaers**, **Alexander De Croo**, premier ministre

- Questions jointes de 44
 - Peter De Roover à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La stratégie nationale de sécurité et la notion de 'fake news'" (55026589C) 44
 - Peter De Roover à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La stratégie nationale de sécurité et la notion de 'nationalisme'" (55026590C) 44
 - Peter De Roover à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La stratégie nationale de sécurité et la notion de 'polarisation'" (55026591C) 44

Orateurs: **Peter De Roover**, président du groupe N-VA, **Alexander De Croo**, premier ministre

begroting" (55024688C)

Sprekers: **Peter De Roover**, voorzitter van de N-VA-fractie, **Alexander De Croo**, eerste minister

- Samengevoegde vragen van 36
 - Peter De Roover aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De exitstrategie voor het CST" (55024921C) 36
 - Peter De Roover aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Het Overlegcomité van 11 februari" (55025255C) 36
 - Barbara Pas aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Het Overlegcomité van 4 maart" (55025686C) 36

Sprekers: **Peter De Roover**, voorzitter van de N-VA-fractie, **Alexander De Croo**, eerste minister

- Samengevoegde vragen van 38
 - Tomas Roggeman aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De verklaringen van de koning over het koloniale verleden" (55025474C) 38
 - Christophe Lacroix aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De koninklijke missie naar de DRC" (55025507C) 38

Sprekers: **Christophe Lacroix**, **Alexander De Croo**, eerste minister

- Samengevoegde vragen van 40
 - Sander Loones aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De mogelijke omvorming van het stabiliteitspact naar een Europees solidariteitspact" (55025986C) 40
 - Peter De Roover aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Het socialistische front tegen het stabiliteitspact" (55026037C) 40

Sprekers: **Peter De Roover**, voorzitter van de N-VA-fractie, **Alexander De Croo**, eerste minister

- Vraag van Bert Moyaers aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Het marktonderzoek dat cybersecuritybedrijf Sophos liet uitvoeren bij Belgische bedrijven" (55026246C) 42

Sprekers: **Bert Moyaers**, **Alexander De Croo**, eerste minister

- Samengevoegde vragen van 44
 - Peter De Roover aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De nationale veiligheidsstrategie en het begrip 'fake news'" (55026589C) 44
 - Peter De Roover aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De nationale veiligheidsstrategie en het begrip 'nationalisme'" (55026590C) 44
 - Peter De Roover aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De nationale veiligheidsstrategie en het begrip 'polarisering'" (55026591C) 44

Sprekers: **Peter De Roover**, voorzitter van de N-VA-fractie, **Alexander De Croo**, eerste minister

COMMISSION DE L'INTERIEUR,
DE LA SECURITE, DE LA
MIGRATION ET DES MATIERES
ADMINISTRATIVES

du

MARDI 29 MARS 2022

Après-midi

COMMISSIE VOOR
BINNENLANDSE ZAKEN,
VEILIGHEID, MIGRATIE EN
BESTUURSZAKEN

van

DINSDAG 29 MAART 2022

Namiddag

La réunion publique de commission est ouverte à 14 h 03 et présidée par Mme Caroline Taquin.
De openbare commissievergadering wordt geopend om 14.03 uur en voorgezeten door mevrouw Caroline Taquin.

01 Gedachtewisseling over het federaal actieplan administratieve vereenvoudiging 2022-2024 en toegevoegde vragen van

- Sigrid Goethals aan Mathieu Michel (Digitalisering, Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en Regie der Gebouwen) over "Het federaal actieplan administratieve vereenvoudiging" (55024815C)
- Daniel Senesael aan Mathieu Michel (Digitalisering, Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en Regie der Gebouwen) over "De Dienst Administratieve Vereenvoudiging" (55026237C)
- Roberto D'Amico aan Mathieu Michel (Digitalisering, Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en Regie der Gebouwen) over "De administratieve vereenvoudiging" (55026448C)
- Julie Chanson aan Mathieu Michel (Digitalisering, Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en Regie der Gebouwen) over "Het rapport van het Meetbureau van de Dienst Administratieve Vereenvoudiging" (55026587C)

01 Échange de vue sur le plan d'action fédéral sur la simplification administrative 2022-2024 et questions jointes de

- Sigrid Goethals à Mathieu Michel (Digitalisation, Simplification administrative, Protection de la vie privée et Régie des Bâtiments) sur "Le plan d'action fédéral pour la simplification administrative" (55024815C)
- Daniel Senesael à Mathieu Michel (Digitalisation, Simplification administrative, Protection de la vie privée et Régie des Bâtiments) sur "L'Agence pour la Simplification Administrative" (55026237C)
- Roberto D'Amico à Mathieu Michel (Digitalisation, Simplification administrative, Protection de la vie privée et Régie des Bâtiments) sur "La simplification administrative" (55026448C)
- Julie Chanson à Mathieu Michel (Digitalisation, Simplification administrative, Protection de la vie privée et Régie des Bâtiments) sur "Le rapport du Bureau de Mesure de l'Agence pour la Simplification Administrative" (55026587C)

La **présidente**: Chers collègues, je donne immédiatement la parole à M. Mathieu Michel, secrétaire d'État à la Digitalisation, chargé de la Simplification administrative, de la Protection de la vie privée et de la Régie des Bâtiments, afin qu'il présente son plan d'action fédéral pour la simplification administrative 2022-2024.

01.01 **Mathieu Michel**, secrétaire d'État: Madame la présidente, en guise d'introduction, j'aimerais vous dire comment j'envisage mon travail en matière de simplification, digitalisation et vie privée. Je vois trois axes fondamentaux dans ma tâche.

Premièrement, nous sommes là pour simplifier, notamment à travers des outils de digitalisation, mais pas seulement. Quand on parle de simplification, il s'agit de simplifier les processus, mais aussi de travailler à des outils qui donnent l'impression que les choses sont

01.01 Staatssecretaris **Mathieu Michel**: Ik zal toelichten hoe ik mijn beleid inzake administratieve vereenvoudiging, digitalisering en privacy gestalte zal geven. De eerste pijler van mijn beleid is de administratieve vereenvoudiging, door gebruik te maken van digitaliseringstools, maar niet

simples alors qu'elles ne le sont pas toujours. Vous connaissez le modèle institutionnel belge; il n'est pas toujours d'une simplicité extraordinaire. Cette première partie de travail est importante. Il s'agit de simplifier à la fois les processus, mais aussi l'apparence de nos processus.

Deuxièmement, il s'agit de rassurer et créer un cadre de confiance et de transparence en matière de gestion des données, de lisibilité des algorithmes et d'innovation. Générer cet aspect de confiance est essentiel.

Troisièmement, il s'agit de stimuler: être en capacité de développer des ambitions en commun en matière de simplification et de digitalisation. Quand on stimule, on rend les ambitions convergentes. C'est un axe fondamental de mon travail.

Le travail autour de ce plan, qui était un élément important de l'accord de gouvernement, a été réalisé en collaboration avec l'ensemble des services du fédéral. C'est un plaisir de vous le présenter aujourd'hui.

Zoals duidelijk in het regeerakkoord is vooropgesteld, is het in de huidige crisissomstandigheden meer dan ooit nodig om in te zetten op administratieve vereenvoudiging en digitalisering. Een slagkrachtige overheid met een efficiënte dienstverlening kan meer dan ooit het verschil maken. Op die manier krijgen de ondernemingen meer zuurstof en worden belangrijke stappen gezet naar een efficiëntere en doeltreffendere overheid. Tevens zal dat leiden tot een grotere tevredenheid bij de burgers en de ondernemingen en een versterkt vertrouwen in de overheid. Bovendien levert administratieve vereenvoudiging enorme besparingen op voor zowel de overheid als de samenleving in haar geheel.

Naast alle initiatieven die in elk beleidsdomein worden opgestart, dient er een overkoepelend plan te worden opgemaakt, een plan met een horizontale draagwijdte waarin de voornaamste speerpunten inzake administratieve vereenvoudiging vervat zijn. Dat plan heeft een transversale dimensie en schenkt ook aandacht aan beleid en specifieke initiatieven, waar de regering zich ten volle achter wil scharen.

Bij de opmaak van het nieuwe actieplan worden de volgende elementen in rekening gebracht: de visie; de leidende principes die de grondslag vormen voor alle acties, beleid en initiatieven en als het ware als checklist voor de administratieve toets zullen dienen; een aangescherpte methodologische opbouw; een sterkere *governance* van administratieve vereenvoudiging bij de federale overheid; 38 prioritaire projecten, onze vlaggenscheppen; en een federale inventaris van administratieve vereenvoudiging.

Elk doortastend beleid heeft baat bij een duidelijke en ambitieuze visie. Ook voor administratieve vereenvoudiging is dat het geval. Die visie bestaat erin dat we de administratieve handelingen die een ondernemer of burger moet uitvoeren om te voldoen aan de voorschriften die de overheid oplegt, makkelijker en eenvoudiger

alleen dat. Het Belgische institutionele model is niet altijd eenvoudig, zodat het erop aankomt processen en de aankleding ervan te vereenvoudigen.

Vervolgens wil ik een kader van vertrouwen en transparantie tot stand brengen op het gebied van gegevensbeheer, leesbaarheid van algoritmen en innovatie. Ten slotte moet er gestimuleerd worden: we moeten in staat zijn gezamenlijke ambities inzake vereenvoudiging en digitalisering te ontwikkelen.

Het werk met betrekking tot dit plan, dat een belangrijk onderdeel was van het regeerakkoord, werd gerealiseerd in samenwerking met alle diensten van de federale overheid.

Dans le contexte de crise actuel, la simplification administrative et la numérisation sont plus que jamais nécessaires. Une administration qui offre un service efficace est plus que jamais susceptible de faire la différence. Cela permet aux entreprises de respirer et à l'administration d'être plus efficace et efficiente. Outre une meilleure satisfaction et davantage de confiance vis-à-vis de l'administration, cette situation génère également des économies pour les pouvoirs publics et la collectivité. En plus des initiatives au sein de chaque domaine stratégique, un plan global doit être établi. Ce nouveau plan d'action inclut la vision, les principes directeurs de base, une structure méthodologique améliorée, une meilleure gouvernance de la simplification administrative, 38 projets prioritaires ainsi qu'un inventaire de la simplification administrative.

La vision a pour but de simplifier les formalités administratives qu'un entrepreneur ou un citoyen doit accomplir pour satisfaire aux règles dictées par les pouvoirs publics.

maken.

Het uiteindelijke doel is de administratieve lasten tot een minimum te herleiden en uiteraard in de eerste plaats tijd en geld te besparen voor de burgers en de bedrijven.

De leidende principes van de administratieve vereenvoudiging zijn de volgende. Ten eerste is er de multidisciplinaire aanpak. In het spectrum van administratieve vereenvoudiging zijn er verschillende instrumenten voorhanden om tot een resultaat te komen. Een dergelijke aanpak betekent dat er wordt samengewerkt over de grenzen van de verschillende overheidsdiensten heen. Naar gelang van de noodzaak en de complexiteit van de gewenste vereenvoudiging kunnen één of meerdere van volgende instrumenten worden ingezet: evaluatie en aanpassing van de regelgeving, e-government, procesbeheer, communicatie en bewustmaking.

Voorts staat het principe van *digital by default* met de gebruiker centraal. Met dat principe streven we er steeds naar om, waar mogelijk, prioriteit te geven aan de digitale ontwikkeling van elke nieuwe dienst. Weliswaar wordt daarbij steeds rekening gehouden met de noodzaak aan digitale inclusie.

Daarnaast dienen bij de ontwikkeling van nieuwe of bij de aanpassing van bestaande diensten de behoeften van de burger of het bedrijf steeds centraal te worden gesteld, waarbij ik de vereisten om de informatie te produceren, buiten beschouwing laat. Het doel is steeds de nadruk te leggen op de persoonlijke dienstverlening aan de gebruiker.

We zetten ook in op een transversale visie met interoperabiliteit. We merken op dat er een sterke verwevenheid is tussen de initiatieven die voortvloeien uit de verschillende beleidsdomeinen. Denk maar aan de soms dunne lijn tussen administratieve vereenvoudiging, digitalisering en privacy.

Hetzelfde kan gezegd worden voor de initiatieven omwille van vereenvoudiging die genomen worden bij alle federale organisaties en in het verlengde bij alle Belgische overheidsdiensten.

Het is daarom van belang dat er zowel over de verschillende beleidsdomeinen als over de organisatiegrenzen heen gewerkt wordt aan een transversale visie op waar we naartoe willen inzake vereenvoudiging.

Het volgende punt is het versterken van de Only Once-wet. Inzake het beheer van data en gegevens door de overheid streven we maximaal hergebruik van die gegevens na. Dat zorgt onder meer voor een betere interoperabiliteit tussen verschillende overheden en diensten, die op haar beurt weer resulteert in meer vereenvoudiging omdat de gegevens niet langer verspreid zijn over meerdere bronnen. De wet van 5 mei 2014 voorziet in de verankering van het principe van de unieke gegevensinzameling in de werking van de diensten en instanties die behoren tot of die taken uitvoeren voor de overheid, evenals in de vereenvoudiging en gelijkschakeling van elektronische en papieren formulieren. De wet heeft als doel het hergebruik van gegevens die al beschikbaar zijn in authentieke bronnen in de werking van de federale overheidsdienst te verankeren en het gebruik te

L'approche multidisciplinaire fondée sur une collaboration de plusieurs services publics constitue un principe important. La simplification peut rendre nécessaire une évaluation et une adaptation de la réglementation ou le recours à des applications gouvernementales électroniques, à la gestion des processus et à des stratégies de communication et de sensibilisation.

Avec le principe du numérique par défaut, nous essayons toujours de donner la priorité au développement numérique de chaque nouveau service. Lors de la mise en place de nouveaux services ou de l'adaptation de services existants, les besoins du citoyen ou de l'entreprises doivent toujours être au centre des préoccupations. Nous misons également sur une vision transversale axée sur l'interopérabilité.

C'est pourquoi il importe qu'en matière de simplification, nous développions une vision globale qui soit transversale à tous les domaines politiques.

Nous nous efforçons de gérer les données et les informations de manière à ce qu'elles puissent être réutilisées au maximum. Plusieurs autorités et services peuvent utiliser des données gérées de manière centralisée plutôt qu'éparpillées entre différentes sources. La loi du 5 mai 2014 ancre le principe de la collecte unique des données pour les services publics, ainsi que l'harmonisation des formulaires numériques et papier. Ces dernières années, un travail considérable a déjà été accompli en vue de la mise en œuvre de la loi, même si de nombreuses améliorations sont encore possibles.

Une source authentique vaut comme référence par excellence pour la fourniture de données

stimuleren van elektronische formulieren, door de waarde ervan volledig gelijk te schakelen met die van papieren formulieren.

De voorbije jaren werd er al heel wat werk gemaakt van de implementatie van die wet. Toch moeten we vaststellen dat er nog meer vooruitgang kan worden geboekt, om het principe nog sterker te verankeren in de werking van onze publieke dienstverlening.

Vervolgens gaan we inzetten op authentieke bronnen. Een authentieke bron geldt als dé referentie om welbepaalde gegevens te bekomen. Ze biedt specifieke garanties ten aanzien van de juistheid, volledigheid en beschikbaarheid van deze gegevens. We stellen vast dat er vandaag al een hele reeks regelgevingsinstrumenten voorhanden is voor de verwerking van persoonsgegevens door overheidsinstanties en dat er dankzij die instrumenten vorderingen zijn gemaakt in de vereenvoudiging van de werking van de publieke sector.

Door de digitale transformatie van de overheidssector worden de relevantie en de noodzakelijkheid van het creëren van een basiskader des te groter. Een beleidsvisie hierover maakt het mogelijk om synergieën tot stand te brengen, de procedures te rationaliseren en het beheer van de gegevens door overheidsinstanties transparant te maken.

Ik kom dan bij de efficiënte interne werking van de administraties. Ik trap misschien een open deur in, maar goedwerkende overheidsinstellingen dragen zowel op een expliciete als op een impliciete manier bij tot de doelstellingen inzake vereenvoudiging. Zo maken verkregen winsten uit vereenvoudiging ruimte vrij voor nieuw beleid van de overheid. Daarnaast zal er eveneens een impact zijn op de werkprocessen van de publieke diensten, wat dan weer zorgt voor een stijging in efficiëntie en doelmatigheid.

Wat de methode betreft, geldt het federaal actieplan administratieve vereenvoudiging als een coördinatie-instrument. Hierbij is het van belang om steeds met onderbouwde doelstellingen, mijlpalen, budgetten, verantwoordelijke actoren, indicatoren en periodieke evaluaties van projecten te werken. Door het plan op deze manier op te bouwen, zijn alle projecten en acties vergelijkbaar, meetbaar en dus periodiek op te volgen. Voorts is het ook de bedoeling om het geheel jaarlijks en op het einde van de legislatuur gedegen te evalueren. In dit plan werd daarom maximaal rekening gehouden met de aanbevelingen van het Rekenhof in een audit van 2020.

Met betrekking tot de methodologieën werkt men aan een evaluatie van de huidige meetmethoden voor administratieve vereenvoudiging met het oog op beleidsrelevante rapportering en valorisatie, onder meer door opnieuw een meetbureau op te richten om deskundigheid te verschaffen bij het kwantificeren van de administratieve lasten van het federale overheidsbeleid. Om onze ambities nog extra kracht bij te zetten, zal eveneens een beroep worden gedaan op consultancy om de capaciteit voor de analyse en de opmaak van vereenvoudigingsvoorstellen nog extra te versterken.

Het spreekt voor zich dat alle partners en belanghebbenden inzake vereenvoudiging een sleutelrol spelen. Samen kunnen we stappen blijven zetten.

correctes et complètes. Il existe toute une série d'instruments soumis à des règles en vue du traitement des données à caractère personnel, qui ont, ensemble, permis de simplifier considérablement le fonctionnement du secteur public.

La transformation numérique du secteur public accroît le besoin d'un cadre de base. Une vision stratégique doit permettre d'établir des synergies, de rationaliser les procédures et de rendre plus transparente la gestion des données.

Il va de soi que le bon fonctionnement des services publics favorise la simplification et que cette dernière confère une plus grande marge de manœuvre à l'État pour mettre en place de nouvelles politiques. Les processus de travail s'en trouvent également améliorés et cette évolution entraîne à son tour un surcroît d'efficacité.

Le Plan d'action fédéral pour la simplification administrative est considéré comme un instrument de coordination. Tous les projets sont assortis d'objectifs, de balises, de budgets, d'acteurs, d'indicateurs et d'évaluations. Ils sont ainsi tous mesurables et comparables et ils peuvent faire l'objet d'un suivi. Nous voulons évaluer le plan annuellement ainsi qu'en fin de législature. Ce plan tient compte au maximum des recommandations formulées par la Cour des comptes dans l'audit de 2020.

Les méthodes de mesure actuelles sont en cours d'évaluation en vue de pouvoir établir un rapport pertinent en matière de politique. Un nouveau bureau de mesures quantifie les charges administratives de la politique publique fédérale. Il sera également fait appel à de la consultance pour renforcer encore davantage la capacité d'analyse et l'établisse-

Administratieve vereenvoudiging is iets waar alle administraties en regeringsleden naar moeten streven, niet enkel de betrokken staatssecretaris en de Dienst Administratieve Vereenvoudiging (DAV). Alle federale organisaties zijn betrokken bij het uitwerken en uitvoeren van beleid. Ze moeten hiervoor dus intensief samenwerken teneinde het vooropgestelde doel van dit beleid te realiseren. Het is dan ook onze doelstelling om alle betrokken administraties en regeringsleden verder te responsabiliseren, opdat iedere betrokkene bijdraagt tot een duurzaam beleid.

De beheersstructuur voor administratieve vereenvoudiging binnen de federale overheid moet bijgevolg ook een weerspiegeling van deze intentie zijn. Eén van de meest tastbare doelen inzake governance van administratieve vereenvoudiging die ik in deze legislatuur wil bereiken, is de integratie van de DAV in de FOD BOSA. Deze integratie heeft volgens mij enkel voordelen, zowel inzake het beleid van administratieve vereenvoudiging als voor de werking van de DAV en voor het welzijn van zijn medewerkers.

Een horizontaal beleid, zoals dat voor administratieve vereenvoudiging, zou het meest gebaat zijn bij integratie in een structuur met een transversale aanpak en gecentraliseerd toezicht. Met de oprichting van de FOD BOSA heeft de regering besloten om de gemeenschappelijke ondersteunende processen binnen de FOD's te integreren en te verbeteren, om de efficiëntie van de federale administraties te verhogen en de dienstverlening aan burgers en bedrijven te verbeteren. In het verlengde van het hervormingsprogramma voor federaal *redesign*, gelanceerd in 2015, zal de overdracht van opdrachten van administratieve vereenvoudiging aan de FOD BOSA bijdragen tot een sterke centrale aansturing van de administratieve vereenvoudiging, met het oog op een efficiënte coördinatie en uitvoering van dit beleid.

Om alle componenten van administratieve vereenvoudiging structureel te integreren op federaal niveau, moeten bij de FOD BOSA doeltreffende synergieën tot stand worden gebracht tussen DAV, het directoraat-generaal Digitale Transformatie en het directoraat-generaal Begroting en Beleidsevaluatie. Zo zal onder meer het sturingscomité worden verruimd, zodat de representativiteit ervan in de komende jaren gegarandeerd blijft.

Er zijn 38 prioritaire projecten. Naast de aanscherping van de methodologische opbouw van het plan en de versterking van de beheersing van het beleid, moet er natuurlijk ook nog daadwerkelijk vereenvoudigd worden. In het federaal plan maken wij een onderscheid tussen een aantal prioritaire projecten en een algemene inventaris van alle vereenvoudigingsprojecten bij de federale overheid. Die prioritaire projecten zijn, hetzij door hun transversale aard, hetzij door hun significante impact in een bepaald beleidsdomein, als het ware de speerpunten van het federaal plan en in het verlengde ook van de regering. De prioritaire projecten worden onder de volgende assen ondergebracht: bouwstenen voor een digitale maatschappij, betere regelgeving en efficiënte kmo-vriendelijke regelgeving, open data en meer transparantie inzake overheidsgegevens, transversale vereenvoudigingsdossiers voor een doelgerichte digitale overheid.

Zowel de prioritaire projecten als de inventaris zullen jaarlijks

ment de propositions de simplification.

L'ensemble des partenaires et des parties prenantes en matière de simplification jouent un rôle-clé. Le secrétaire d'État que je suis ne peut l'assumer seul. Tous les membres du gouvernement et toutes les administrations doivent y être associés. Cette intention doit se refléter dans la gestion de la simplification administrative.

Pour intégrer structurellement au niveau fédéral toutes les composantes de la simplification administrative, il convient de mettre en place, au sein du SPF Stratégie et Appui (BOSA), des synergies efficaces entre l'ASA, la direction générale Transformation digitale et la direction générale Budget et Évaluation de la Politique. C'est ainsi notamment que le comité d'orientation sera élargi afin que sa représentativité demeure garantie dans les années à venir.

Cette synergie ne présente que des avantages. En créant le SPF BOSA, le gouvernement a décidé d'intégrer et d'améliorer les processus communs au sein des SPF, d'accroître l'efficacité des administrations fédérales et d'améliorer le service aux citoyens et aux entreprises. Dans le prolongement du programme de réforme *Redesign* fédéral lancé en 2015, le SPF BOSA contribuera à élaborer un pilotage centralisé fort de la simplification administrative.

Une simplification effective s'impose. Outre les 38 projets prioritaires, nous avons dressé un inventaire de tous les projets de simplification potentiels au sein de l'autorité fédérale. Les projets prioritaires ont un impact significatif et constituent les fers de lance non seulement de ce plan, mais aussi de ce gouvernement.

geactualiseerd worden. Projecten worden pas toegevoegd indien zij formeel worden goedgekeurd en begroot door de bevoegde instanties. Het voordeel van een dergelijke jaarlijkse actualisatie van de prioritaire projecten is dat de lijst steeds bestaat uit goedgekeurde en gebudgetteerde initiatieven die in de loop van het jaar x plus 1 zullen worden uitgevoerd. Op die manier blijft het actieplan concreet en tastbaar en kan elk jaar aangetoond worden welke de verwezenlijkingen en hun impact zijn. Zo zal er bij een volgende jaarlijkse actualisatie onder meer rekening worden gehouden met de vereenvoudigingsvoorstellen geformuleerd door het sturingscomité van DAV, alsook met de in december ontvangen voorstellen van de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO.

Voorbeelden van prioritaire projecten zijn de elektronische facturatie, de hervorming van het attest 6 % btw renovatie, de *single digital gateway*, de aanvraag en hernieuwing van het rijbewijs online, de veralgemeende elektronisering van de ecocheque en de automatisering van het sociaal tarief voor telecom.

Wat de inventaris voor administratieve vereenvoudiging betreft, beogen we naast de prioritaire acties uit het actieplan de opmaak van een zo exhaustief mogelijk overzicht van de inspanningen die de federale overheid tijdens haar regeerperiode heeft verricht om de administratieve lasten voor burgers en ondernemingen te verminderen. Een dergelijk algemeen overzicht biedt onder meer de mogelijkheid om links te leggen tussen projecten in het federale landschap en leidt tot een betere opvolgbaarheid voor de regering en tot een transparanter en toegankelijker weerslag voor alle belanghebbenden.

De DAV zal in samenspraak met alle administraties instaan voor de opmaak van die inventaris, die jaarlijks geactualiseerd zal worden.

01.02 Sigrid Goethals (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor uw zeer duidelijke toelichting. Wat ik jammer vind, is dat de ministerraad al op 28 januari akte had genomen van uw plan en dat u er pas twee maanden later mee naar het Parlement komt. Bovendien kregen wij de documenten pas gisteren officieel in onze mailbox. Ik vind dat schandalig laat. Voor mij getuigt dat van weinig respect voor het Parlement.

U zou de Dienst Administratieve Vereenvoudiging afschaffen en integreren in de FOD BOSA. Wij vinden daarvan echter niets terug in uw actieplan, waarin nog altijd sprake is van die dienst. Het is belangrijk te weten of en hoe dat zal gebeuren.

Het gaat hier voor ons duidelijk om een uitloper van het project inzake *redesign* van de regering-Michel uit 2015, waarvoor minister Vandeput verantwoordelijk was. We weten dat deze beslissing voor een eerste lezing geagendeerd is op de ministerraad van vrijdag 1 april. Daarna moet dat nog worden doorgenomen met de vakbonden en voor advies naar de Raad van State worden overgezonden. We zijn dus nog even bezig voor het geïmplementeerd kan worden.

Zoals u zei, is het de bedoeling dat dit op 1 juli zou worden geïmplementeerd, waarbij de DAV dus zou worden afgeschaft en geïntegreerd in de FOD BOSA. U zult de opdrachten met betrekking tot administratieve vereenvoudiging die in het koninklijk besluit van

Tant les projets prioritaires que l'inventaire seront actualisés sur une base annuelle. Des projets ne seront ajoutés qu'après avoir été évalués, budgétisés et approuvés. Ainsi, le plan d'action sera toujours concret et les réalisations du gouvernement pourront être démontrées chaque année.

En plus des actions prioritaires, nous montrerons grâce à l'inventaire ce que les autorités fédérales ont entrepris durant cette législature afin de réduire la lourdeur administrative qui pèse sur les citoyens et les entrepreneurs. L'ASA dressera cet inventaire et le mettra à jour chaque année.

01.02 Sigrid Goethals (N-VA): Le Parlement n'a pu examiner le plan que deux mois après le Conseil des ministres et cet état de fait témoigne d'un manque de respect de l'exécutif vis-à-vis de cette assemblée. Le projet de suppression de l'Agence pour la Simplification Administrative (ASA) et d'intégration de cet organisme dans le SPF BOSA n'est nulle part évoqué dans le plan d'action. Il est important de savoir quand et comment cette intégration se déroulera. Cette décision découle de la stratégie de *redesign* mise en place par l'ancien ministre Vandeput.

La première lecture est prévue au Conseil des ministres du 1er avril. Suivront la concertation avec les syndicats et l'avis du Conseil d'État. La mesure doit pourtant être concrétisée au 1er juillet.

22 februari 2017 houdende de oprichting van de FOD BOSA werden opgenomen, met een wetsontwerp regelen.

De DAV zal dus effectief worden afgeschaft en een deel van het personeel zal worden overgeheveld via mobiliteit. Voor de anderen zal er dus nog een oplossing moeten worden gevonden. Binnen het directoraat-generaal Digitale Transformatie van de FOD Beleid en Ondersteuning wordt ook een sturingscomité voor administratieve vereenvoudiging opgericht.

Dat is allemaal heel goed en wij zijn blij met deze beslissing. Het is goed dat het hervormingsproject uit 2015 wordt voortgezet. Deze beslissing is ook een tegemoetkoming aan de kritiek die door het Rekenhof werd geuit in zijn verslag van 2020. Zoals u al zei, is een horizontaal beleid gebaat bij een sterke centrale aansturing en die hebben we vandaag niet op het federale niveau.

Ik verneem graag waarom u deze stap precies hebt gezet. Erkent u dat hiermee uitvoering wordt gegeven aan het hervormingsprogramma inzake *redesign* uit 2015?

De N-VA-fractie is van mening dat de bevoegdheid Administratieve Vereenvoudiging dan best mee overgeheveld wordt van u naar minister De Sutter. Tot vandaag hebben we jammer genoeg weinig acties mogen zien van u. Het zou bovendien een stuk beter zijn als de minister die bevoegd is voor de FOD BOSA ook meteen bevoegd wordt voor de nieuwe opdrachten die de FOD BOSA zal krijgen. Die vereenvoudiging zou het beleid meer dan ten goede komen.

De realisaties van de Dienst Administratieve Vereenvoudiging sinds uw aantreden zijn jammer genoeg heel pover. In 2020 waren dat er een vijftal, in 2021 zes en in 2022 eentje. Op het moment waarop de N-VA in de regering zat, had de heer Francken als staatssecretaris zijn handen vol met Asiel en Migratie. Dat heeft heel veel van zijn tijd opgeslorpt. In 2014 realiseerde hij wel 47 acties, in 2016 68, in 2017 60 en in 2018 24. Dat is beduidend meer dan wat u gedaan hebt. Ik kan mij dus niet van de gedachte ontdoen dat u jammer genoeg geen blijvende indruk zal nalaten, niet op vlak van digitalisering, maar ook niet op vlak van administratieve vereenvoudiging. Mooie woorden en abstracte ambities zijn heel mooi, maar er is nog een groot verschil met concrete beleidsdaden. We verwachten ook concrete beleidsdaden van elk lid van de regering, dus ook van u.

Zal u de bevoegdheid Administratieve Vereenvoudiging mee overhevelen naar de minister bevoegd voor de FOD BOSA? Wordt hier in een politieke vereenvoudiging voorzien?

Het is duidelijk dat de regering haar doelstelling om de administratieve lasten te laten dalen met 30 % niet zal halen op deze manier, net zomin als de ambitie van de federale overheid voor het vormen van een bedrijfsvriendelijke administratie die ten dienste staat van onze ondernemingen en van onze economische ontwikkeling. De administratieve vereenvoudiging is vandaag erg belangrijk voor onze zelfstandigen en onze kmo's. Die lasten worden door hen nog altijd gerekend tot de grootste heikele punten en hinderpalen die zij tegenkomen op hun pad. Tot vandaag blijven die voor hen ontzettend zwaar.

Outre la suppression de l'ASA, il est prévu de créer un comité de pilotage pour la simplification administrative au sein de la DG Transformation digitale. Le secrétaire d'État poursuit ainsi la mise en oeuvre du projet de réforme de 2015. Partage-t-il cette analyse?

Nous estimons que la compétence relative à la Simplification administrative doit être transférée à la ministre De Sutter. Le ministre chargé du SPF BOSA doit également assumer les compétences relatives aux nouvelles missions confiées au SPF BOSA. Le nombre d'actions entreprises par le secrétaire d'État n'est cependant pas encore très élevé. Nous en avons dénombré cinq en 2020, six en 2021 et une en 2022. L'ex-secrétaire d'État Francken a réalisé 68 actions en 2016 et 60 en 2017. Les compétences relatives à la Simplification administrative seront-elles confiées au ministre ayant le SPF BOSA dans ses attributions?

Le gouvernement n'atteindra pas son objectif de faire baisser les charges administratives de 30 %. La simplification administrative revêt une grande importance pour nos indépendants et PME, mais les obstacles restent très élevés. Le nouveau plan Kafka promis pour 2021 n'a pas davantage été concrétisé.

Un zérotage a-t-il été établi au début de la législature pour pouvoir comparer les charges administratives? Des charges administratives supplémentaires ont-elles été introduites? Ont-elles été compensées par des simplifications administratives? Quand le plan Kafka sera-t-il prêt?

Le Conseil Supérieur des Indépendants et des PME a rendu un avis comportant 129 propositions de simplification administrative. Le plan du secrétaire d'État ne contient que 38 propositions.

Tegen midden 2021 moest er eigenlijk ook een nieuw Kafkaplan worden opgesteld met een ambitieuze vereenvoudiging voor de burgers, de bedrijven en het middenveld. Die doelstelling bleef jammer genoeg eveneens dode letter.

Werd er bij de aanvang van de legislatuur een nulmeting uitgevoerd om de administratieve lasten te kunnen vergelijken? Zo kan men dan zien in hoeverre die 30 % reeds bereikt zou zijn. Indien ja, welke initiatieven werden er reeds genomen?

Welke bijkomende administratieve lasten heeft de regering sinds haar aantreden reeds ingevoerd? Werden deze eventueel gecompenseerd met administratieve vereenvoudigingen? In hoeverre is het Kafkaplan van 2021 uitgewerkt? Komt het er eigenlijk nog?

Wij weten allemaal dat zelfstandigen en kmo's niet bij de pakken blijven zitten. Daarom heeft de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO op 7 december op eigen initiatief een advies uitgebracht, niet met 38 voorstellen maar met 129 voorstellen tot administratieve vereenvoudiging. Onze fractie vindt het zeer merkwaardig dat uw plan slechts 38 prioritaire voorstellen kent, terwijl dit advies gekend was voor u met het uwe naar buiten kwam. U hebt hier een kans gemist om het leven van de zelfstandigen en de kmo's te vereenvoudigen.

Welke voorstellen van de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO werden reeds omgezet in beleidsinitiatieven? Dat is toch wel een leuk weetje voor mij. Welke projecten zullen er uitgevoerd worden in het kader van de actualisering van het federaal actieplan voor administratieve vereenvoudiging?

Laten wij duidelijk zijn, de N-VA deelt de ambitie om die 30 % vermindering van de administratieve lasten te halen. Het is absoluut noodzakelijk om in te zetten op administratieve vereenvoudiging en digitalisering. Een slagkrachtige overheid met een performante dienstverlening kan effectief een verschil maken. Die zorgt voor een grotere tevredenheid, niet alleen bij de burgers maar ook bij de ondernemers. Tevens kan ze het vertrouwen in de overheid versterken, wat toch wel een absolute noodzaak is.

Administratieve vereenvoudiging verhoogt ook de concurrentiekracht van onze bedrijven. Het zet aan tot ondernemen en maakt ruimte vrij voor de ondernemer om te focussen op zijn corebusiness, zijn kernactiviteit, zijnde het ondernemen, en niet alleen op het invullen van onnodige papieren.

Administratieve vereenvoudiging maakt ook ruimte vrij voor de overheid om nieuw beleid te voeren. Deze ruimte kan aangewend worden om andere initiatieven op te starten of te versterken. Er kunnen stappen gezet worden naar een efficiëntere en effectievere overheid. Bovendien levert dit besparingen op, niet alleen voor de overheid, maar voor de samenleving in haar geheel.

Hoeveel ruimte werd er sinds het aantreden van Vivaldi reeds gemaakt via de administratieve vereenvoudiging? Welke concrete stappen zullen er gezet worden naar een efficiëntere en effectievere overheid? Hoeveel werd er hierdoor bespaard, zowel voor de overheid als voor de samenleving?

Quelles propositions du Conseil Supérieur ont déjà été transposées en mesures politiques? Quels projets seront réalisés dans le cadre de l'actualisation du Plan d'Action Fédéral de Simplification Administrative?

La simplification administrative est importante si nous voulons disposer d'une administration énergique, de services performants et d'entreprises compétitives. Quelle marge de manœuvre disponible pour de nouvelles politiques le gouvernement a-t-il libérée grâce à la simplification administrative? Quelles démarches sont entreprises pour bénéficier d'une administration plus efficace et plus efficiente? Quelles économies ces mesures ont-elles déjà permis de réaliser?

Il est regrettable que des projets qui ne sont pas achevés cette année ne puissent pas être transférés à l'année suivante. Quelles associations de défense d'intérêts sont censées remettre des propositions en matière de simplification administrative? Seront-elles impliquées dans la mise en œuvre des projets?

Dispose-t-on d'une marge budgétaire suffisante pour répondre à d'éventuelles demandes supplémentaires? Qu'entreprendra le secrétaire d'État si le budget est épuisé et que de bons projets sont encore réalisables? De nombreux projets dépendent d'un seul ministre ou d'une seule administration. La N-VA préconise la mise en place d'un plus grand nombre de projets transversaux. Comment le plan d'action peut-il susciter cette approche plus transversale? Les objectifs en matière de simplification administrative ont-ils déjà été intégrés dans les nouveaux contrats d'administration?

Quels progrès le secrétaire d'État désire-t-il encore réaliser en ce qui concerne l'application du principe

De lijst van prioritaire projecten die worden opgestart in de loop van 2022 omvat 38 projecten, zoals u hebt aangehaald. Ik betreur dat projecten die niet worden afgerond in 2022, gewoon worden overgeheveld naar een volgend jaar.

Naast de voorstellen die komen vanuit de administratie zal er zoveel mogelijk rekening worden gehouden met de aanbevelingen en de voorstellen van de belanghebbenden en de belangenverenigingen. Hebt u enig idee welke belanghebbenden of belangenverenigingen, behoudens de Hoge Raad uiteraard, voorstellen zullen formuleren om de administratieve lasten te verminderen? Op welke manier zullen zij betrokken worden bij de uitvoering?

Wat de budgettaire impact betreft, moet de uitvoering van de projecten uiteraard passen binnen het goedgekeurde begrotingskader. U gaf aan dat dit wel degelijk het geval is. Ik vraag me af of er ruimte kan of zal worden vrijgemaakt voor eventuele meervragen die dan besproken moeten worden bij een begrotingsopmaak. Overweegt u dat? Nog belangrijker is wat u gaat ondernemen indien het geld op is en het toch goede projecten betreft.

We zien daarenboven dat veel projecten afhangen van één regeringslid of van één administratie. De N-VA wil alvast pleiten voor een plan met meer transversale en dus grensoverschrijdende projecten. We denken daarbij onder meer aan gemeenschappelijke doelstellingen in de strategische plannen of in de bestuursovereenkomsten, om te komen tot meer synergie inzake vereenvoudiging. Ik vroeg me af op welke manier en via welke projecten uw actieplan een meer transversale insteek zal bewerkstelligen. Zijn de becijferde doelstellingen voor de administratieve vereenvoudiging nu reeds ingeschreven in de nieuwe bestuursovereenkomsten?

We weten dat er de voorbije jaren veel werk is gemaakt van het Only Once-wetsprincipe, zoveel is duidelijk. Toch stellen we vast dat er vooralsnog veel vooruitgang kan worden geboekt om dat principe nog meer te verankeren. Welke concrete vooruitgang wil u nog realiseren op dit vlak? Hoe zit het met het delen van informatie tussen de verschillende overheden? Mogen de overheden nog steeds een document over een burger opvragen dat reeds op een ander niveau gekend is? We weten allemaal dat er al eens kosten worden aangerekend wanneer een burger een document aanvraagt bij de overheid. Wat gebeurt er met die kosten, die eigenlijk niet meer nodig zouden mogen zijn?

U hebt het ook gehad over het exhaustieve overzicht dat u wil implementeren.

Wat is de huidige stand van zaken van deze inventaris? Ik had ook willen weten of wij daar kennis van zouden kunnen nemen, dus of u dat met ons wil delen.

01.03 Daniel Senesael (PS): Madame la présidente, l'ordre du jour annonce une question que je vais poser. À la suite de la présentation du secrétaire d'État, je me permettrai d'y ajouter quelques remarques et commentaires.

Monsieur le secrétaire d'État, même si ce n'est plus trop d'actualité au vu de votre présentation, récemment, il a été annoncé dans la presse

only once? Qu'en est-il du partage d'informations entre administrations? Où en est l'inventaire que le secrétaire d'État désire réaliser?

01.03 Daniel Senesael (PS): Er werd aangekondigd dat u de DAV wil integreren in de diensten van de FOD Beleid en Ondersteuning. De Inspectie van Financiën en het VBO zijn bezorgd over dat project en vrezen dat het ten koste zal

que vous souhaitiez supprimer l'Agence pour la Simplification Administrative (ASA) par un projet de loi et l'intégrer aux services du SPF Stratégie et Appui (BOSA) par arrêté royal. Si cette suppression a ensuite été démentie, le projet de l'attacher à une autre entité administrative a, lui, été confirmé.

L'ASA a pour but de réduire la complexité administrative pour les entreprises, les citoyens, les associations ou encore les autres administrations. Plusieurs avis négatifs ont été partagés par l'Inspection des finances ou encore la Fédération des Entreprises de Belgique concernant ce projet, s'inquiétant d'une possible perte d'indépendance dans le cadre de l'intégration de l'Agence au sein d'un Service public fédéral.

Par ailleurs, monsieur le secrétaire d'État, vous souligniez, dans une récente intervention, que l'Agence connaissait des problèmes de recrutement afin de combler le manque de cinq membres de son personnel sur un total de douze.

Monsieur le secrétaire d'État, quelles sont vos intentions à propos du projet de transfert de l'ASA? Le cas échéant, quel sera l'agenda prévu tant pour l'arrêté royal portant acte du transfert que pour la réaffectation de l'Agence à une autorité administrative différente? Qu'en sera-t-il pour le personnel de l'ASA, sa direction et son expertise? Quels sont vos objectifs en termes de recrutement du personnel manquant ainsi que de renforcement des services de l'ASA?

Par ailleurs, vous avez présenté la liste des 38 projets prioritaires qui seront placés au cours de l'année 2022. Ces projets seront suivis et évalués par l'Agence pour la Simplification Administrative conjointement avec les administrations responsables sur la base d'une fiche de projet.

Le Conseil des ministres a indiqué que vous-même alliez continuer à suivre l'évolution de ces projets par le biais d'un groupe de travail interfédéral, groupe de travail qui servira également de plate-forme pour la discussion et l'évaluation de tout nouveau projet à inclure. Quel sera l'objectif poursuivi? Quelle sera votre implication dans le suivi de cette plate-forme?

Ce projet tend à renforcer l'ASA en la mettant sous la tutelle du SPF BOSA. *Le Vif* nous apprend que cet avant-projet et un arrêté royal pour enchâsser l'ASA dans BOSA ont été rédigés début février et étaient prêts à être signés. Mais toujours selon ce même média, l'Inspection des finances aurait éconduit ce projet d'union de l'ASA et BOSA. Un avis clairement négatif a donc été émis par cette Inspection des finances. Quelle sera votre réaction? Quelle sera votre ligne de conduite suite à cela?

Le 25 novembre 2021, vous nous présentiez votre note de politique générale. J'étais intervenu à l'époque pour indiquer que vous aviez fixé un cap: 30 % de charges administratives en moins d'ici à 2024. La numérisation avait une part de choix, à raison, dans votre note. Un plan fédéral sur la simplification administrative était clairement défini. À l'époque, vous détailliez les projets qui seraient mis en oeuvre en 2022.

gaan van de onafhankelijkheid van de DAV.

Wat zijn uw plannen met betrekking tot de DAV? Wat zal er gebeuren met het personeel, de directie en de expertise van die dienst? Zal de DAV versterkt worden met nieuwe personeelsleden?

Uw prioritaire projecten voor 2022 zullen gemonitord worden door de DAV, in samenwerking met de verantwoordelijke administraties. Een interfederale werkgroep zal als platform fungeren voor de bespreking en de evaluatie van elk nieuw project. Hoe zult u betrokken worden bij de follow-up van dat platform?

Volgens *Le Vif* werden er een koninklijk besluit en een wetsontwerp opgesteld om de DAV in de FOD BOSA te integreren maar de Inspectie van Financiën zou een negatief advies uitgebracht hebben. Wat is uw standpunt ter zake?

Uw beleidsnota voorziet in een vermindering van de administratieve lasten met 30 % tegen 2024, onder meer via de digitalisering. Volgens het federaal plan voor administratieve vereenvoudiging moet toegankelijkheid voor iedereen een prioriteit blijven en moet erop toegezien worden dat de digitale kloof niet groter wordt. Overleg met de sociale partners en de verschillende beleidsniveaus is eveneens van essentieel belang, evenals de naleving van de AVG bij de gegevensverwerking. De procedures voor de identificatie van burgers en ambtenaren moeten volledig door de overheid beheerd worden.

Monsieur le ministre, ici également, nous avons attiré l'attention sur la numérisation pour simplifier nos procédures administratives. Celle-ci doit être évidemment un plus, et non pas un nouveau frein pour certains dans leurs relations avec les autorités. Pour nous, l'accessibilité de nos administrations par toutes et tous doit rester une priorité, sinon nous risquons d'encre accroître le fossé de la fracture numérique et de l'exclusion. Il est donc important de regarder un tel plan d'action avec ses implications pour les citoyens, mais aussi pour les fonctionnaires dans leur travail de tous les jours.

La lutte contre le fossé numérique, d'une part, et la concertation avec les partenaires sociaux, d'autre part, mais aussi les différents niveaux de pouvoir et singulièrement – ce n'est pas la présidente qui me démentira – les pouvoirs locaux, sont essentiels dans le cadre de la mise en oeuvre de ce plan. Il s'agit pour nous, monsieur le secrétaire d'État, de principes fondamentaux. J'attire donc tout spécialement votre attention sur la lecture de ce plan, puisque le principe du numérique par défaut y est consacré. Je rappelle que tout le monde est axé sur le service de l'État. J'attire votre attention également sur l'importance du respect du RGPD dans la gestion des nombreuses données gérées dans le cadre de ce plan et sur l'importance de garder les procédures d'identification des citoyens et des fonctionnaires publiques, c'est-à-dire 100 % aux mains des pouvoirs publics.

Voici mes questions et réflexions, monsieur le secrétaire d'État.

01.04 Bert Moyaers (Vooruit): Ik ben blij dat er blijvend wordt ingezet op administratieve vereenvoudiging. Uit de cijfers van het Federaal Planbureau blijkt dat de totale kostprijs van de administratieve lasten met 27 % is afgenomen ten opzichte van 2016, goed voor het aanzienlijke bedrag van 4,94 miljard euro. Op basis van een nieuwe enquête in de herfst van 2021 werden de totale administratieve kosten van bijna 203.000 Belgische ondernemingen geschat op 3,81 miljard euro of 0,83 % van het bbp. Voor meer dan 459.000 zelfstandigen bedroegen de kosten 1,13 miljard euro of 0,25 % van het bbp. Hebt u er zicht op hoeveel er nog per project kan worden bespaard. Kunt u ons daarover eventueel een overzicht geven? Dat mag ook achteraf schriftelijk.

Het Rekenhof heeft ook een audit uitgevoerd over de werking van de DAV en de uitvoering van het federale actieplan. Hierin leest men dat de ondersteuning van de DAV aan de FOD's grotendeels onderbenut blijft. De FOD's maken weinig tot geen gebruik van het aanbod aan projectmanagement en opleidingen. Met het advies van de DAV, voornamelijk in het kader van de toepassing van het only-once-principe, wordt ook vaak, al dan niet door gebrek aan tijd of geld bij de FOD's, geen rekening gehouden.

Opmerkelijk in dat verband is ook dat de DAV niet betrokken werd bij de opmaak van de transversale doelstellingen voor de administratieve vereenvoudiging in de bestuursovereenkomsten van de FOD's. De DAV beschikt ook niet over de nodige informatie om de uitvoering ervan op te volgen en te evalueren. Het meldpunt voor de indiening van klachten van ondernemingen en burgers wordt ook door de jaren heen heel weinig benut. De DAV krijgt via dat kanaal dus nog amper input voor verdere acties.

01.04 Bert Moyaers (Vooruit): Je suis ravi qu'il y ait un engagement continu en faveur de la simplification administrative, car les charges administratives ont toujours un coût important.

Combien peut-on encore économiser par projet?

La Cour des comptes a soumis à un audit à la fois le fonctionnement de l'ASA et la mise en œuvre du plan d'action fédéral.

L'ASA est chargée de l'évaluation et du suivi de ce plan d'action.

Comment le secrétaire d'État veillera-t-il à ce que ce plan puisse être mis en œuvre, étant donné que les autres SPF font peu appel à cette agence? Que peut et doit faire l'ASA afin d'encourager les SPF à concrétiser leurs projets? Peuvent-ils prendre des initiatives? L'ASA disposera-t-elle de capacités supplémentaires pour assurer le suivi du plan d'action?

Hoe kan het actieplan daaraan tegemoetkomen? De DAV heeft de evaluatie en de controle van het actieplan in handen, maar hoe zult u ervoor zorgen dat men dat ook kan uitvoeren, aangezien de andere FOD's de dienst weinig benutten?

Het Rekenhof beveelt aan dat er vanuit een coherente visie op de verbetering van bestaande en nieuwe regelgeving duidelijke doelstellingen en prioriteiten worden bepaald voor een volwaardig kwaliteitsbeleid van de regelgeving. We lazen dat de organisatie moet kunnen steunen op duidelijke verantwoordelijkheden en de nodige capaciteit moet worden gewaarborgd. Ook de wetgever en de rechterlijke macht zouden moeten worden betrokken, met respect voor elkeen bevoegdheden en verantwoordelijkheden om een draagvlak en kennisuitwisseling te kunnen bevorderen.

De opmaak van een actieplan is uiteraard een eerste stap in de goede richting. Daarmee komt u deels tegemoet aan de opmerking van het Rekenhof. Hij pleit wel voor duidelijke verantwoordelijkheden en de nodige capaciteit.

Werd een en ander goed afgesproken? Wat kan en mag de DAV doen om de FOD's aan te sporen werk te maken van hun projecten? Mogen zij zelf initiatieven nemen? Krijgt de DAV bijkomende capaciteit om het actieplan op te volgen?

01.05 Caroline Taquin (MR): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie pour votre présentation et pour tout le travail accompli afin d'établir ce plan d'action fédéral pour la simplification administrative 2022-2024. Il s'agit d'une mission importante eu égard au bénéfice potentiel de la réduction de la charge administrative, notamment en termes d'efficacité, de performance, d'économie et, par conséquent, de compétitivité.

Votre plan est très clair et structuré en quatre grands axes: le renforcement de la structure méthodologique, le renforcement de la gouvernance de la simplification administrative au sein du gouvernement fédéral, les projets prioritaires et l'inventaire fédéral en matière de simplification administrative. Vous l'avez expliqué, ce sont trente-huit projets au total qui sont prévus pour 2022 et qui concernent entre autres la fiscalité, la mobilité, l'économie, l'emploi, les affaires sociales et la santé publique. Cela démontre s'il était besoin la transversalité de la compétence de simplification administrative.

Je retiens notamment le projet n° 11 qui consiste à introduire la possibilité de demander un permis de conduire en ligne plutôt que de devoir se déplacer à la commune. Mon collègue Senesael comprendra pourquoi.

Je retiens également qu'un groupe de travail interfédéral sera mis sur pied pour suivre l'évolution de ces projets. Ce groupe servira de plateforme pour la discussion et l'évaluation de tout nouveau projet à inclure dans l'objectif de maximiser les synergies entre les services. Nous vous témoignons donc notre plein soutien dans cette démarche de suivi et d'évaluation qui nous semble bien entendu essentielle pour optimiser telle synergie ou affiner telle méthode.

À ce stade, pouvez-vous nous en dire plus sur ce groupe de travail?

01.05 Caroline Taquin (MR): Het Federaal Actieplan administratieve vereenvoudiging 2022-2024 zal, dankzij de verlichting van de administratieve werklast, tot meer efficiëntie, een performantere bedrijfsvoering, een besparing en uiteindelijk ook een groter concurrentievermogen leiden. Het plan is gestructureerd volgens vier assen: de versterking van de methodologische opbouw, de versterking van de *governance*, de prioritaire projecten en de federale inventaris van de administratieve vereenvoudiging. De 38 projecten die voor 2022 gepland werden, hebben onder meer betrekking op de belastingen, de mobiliteit en de werkgelegenheid, waaruit blijkt dat de administratieve vereenvoudiging een transversale aangelegenheid is.

Met project nr. 11 wordt de mogelijkheid ingevoerd om online een rijbewijs aan te vragen. Een interfederale werkgroep zal de voortgang van de projecten monitoren en alle nieuwe projecten evalueren teneinde de synergieën te maximaliseren. We steunen die initiatieven op het vlak van de

Quand pourra-t-il être mis sur pied? De quels types de profils pourrait-il être constitué et quel serait son rythme de travail?

Monsieur le secrétaire d'État, d'ores et déjà, je vous remercie au nom du groupe MR pour votre implication dans le domaine de la simplification administrative. Je sais que vous êtes attentif au combat sur la fracture numérique, que vous anticipez également.

01.06 Mathieu Michel, secrétaire d'État: Merci pour vos questions et vos commentaires. J'aimerais rappeler un élément essentiel. L'objectif de la simplification administrative a notamment été fixé par l'accord de gouvernement: réduire les charges administratives de 30 % d'ici 2024. Depuis la création de l'Agence pour la Simplification (ASA), nous travaillons sur des collaborations qui nous donnent la capacité d'estimer les réductions. Je n'ai pas encore les chiffres pour 2021, mais pour 2020, on parle de près de 300 millions d'euros économisés.

Selon moi, ce chiffre est intéressant car pour ces 300 millions d'euros économisés, 43 % l'ont été pour le citoyen et 50 % l'ont été pour les entreprises. C'est un signal fort qui met en évidence que la majeure partie de la simplification est clairement orientée vers l'utilisateur central – les citoyens et les entreprises.

Pour toutes les questions relatives aux estimations et aux évaluations, nous nous faisons accompagner d'opérateurs, de consultants indépendants qui nous aident à identifier les réductions de charges ou les diminutions de coûts par rapport aux processus que nous mettons en œuvre. Ce plan de simplification administrative et le Kafkaplan parlent de la même chose. On parle vraiment du plan, de la stratégie qui permet de simplifier les processus et les charges pour nos concitoyens et nos entreprises.

Effectivement, le dossier est passé en décembre au Conseil des ministres et nous avons dû trouver une date pour venir vous le présenter. J'entends que deux mois, c'est long. La prochaine fois, on essaiera d'aller plus vite. Je pense que c'était important de pouvoir avoir cet échange avec vous. Il est aussi important de faire ce travail de transparence. Je pense que tout le monde ne le fait pas toujours. Selon moi, c'est important car la démocratie passe par un échange avec le Parlement. C'est essentiel. J'entends qu'on peut toujours aller plus vite.

Parmi les commentaires que j'ai pu entendre, la façon dont on se concentre sur l'outil est un point essentiel: l'Agence de Simplification administrative est un outil qui est aujourd'hui composé de sept personnes sur un cadre qui, au complet, devrait être de douze personnes.

Selon moi, si on veut être efficace dans la simplification administrative, on doit avoir des outils efficaces. Quand on identifie qu'une Agence de Simplification Administrative n'est plus composée que de sept personnes, il est important de s'interroger sur la meilleure façon de renforcer cet outil.

Nous avons effectivement constaté que le fait de ramener les missions de la simplification administrative auprès d'une

opvolging en de evaluatie.

Wanneer zal de werkgroep opgericht worden? Uit welke profielen zal deze bestaan? Hoe vaak zal hij bijeenkomen? Ik bedank u voor uw betrokkenheid. U anticipeert op de strijd tegen de digitale kloof.

01.06 Staatssecretaris Mathieu Michel: Overeenkomstig het regeerakkoord moeten de administratieve lasten tegen 2024 met 30 % dalen. Dankzij de DAV kunnen we de besparingen ramen: 300 miljoen euro in 2020, waarvan 43 % voor de burger en 50 % voor het bedrijfsleven.

Wat de ramingen betreft, helpen onafhankelijke consultants ons de kostenbesparingen te identificeren ten aanzien van de geïmplementeerde processen. Als we het over het Kafkaplan hebben, hebben we het over het plan om de processen voor de burgers en bedrijven te vereenvoudigen.

Het dossier werd in december aan de ministerraad overgelegd. Ik merk dat u ongeduldig wordt. Democratie vereist dat het Parlement bij de besluitvorming betrokken wordt en die transparantie is van essentieel belang.

De DAV telt zeven personen op een personeelsformatie van in totaal twaalf personen. Als men efficiëntie beoogt, dan moeten dat instrument en de personeelsbezetting ervan versterkt worden. De overheveling van de opdrachten op het stuk van administratieve vereenvoudiging naar een grotere en sterkere administratie moet tot meer efficiëntie leiden. De beslissing is nog niet genomen, maar dat is de oplossing die ik voorstel.

Gelet op de rol van de staatssecretaris belast met Administratieve Vereenvoudiging en die van de minister van Ambtenarenzaken moet er werk

administration qui était beaucoup plus musclée, plus forte et plus transversale avait toute une série d'avantages pour être plus en capacité d'avoir un outil efficace. Il ne s'agit absolument pas de l'abrogation des missions mais bien de prendre l'Agence pour la Simplification Administrative et de l'intégrer dans BOSA et singulièrement dans le DGD. Pour être encore plus transparent avec vous, sachez que c'est une proposition qui a été faite et que la décision n'a pas encore été prise. La proposition a été faite et c'est dans ce sens que je vous propose d'avancer.

J'entends que cela doit se faire dans un respect total des collaborateurs qui travaillent avec nous à l'Agence pour la Simplification Administrative (ASA).

Il y avait une question quant au rôle du secrétaire d'État en charge de la Simplification ou de la ministre en charge de la Fonction publique. C'est une question pertinente et c'est la raison pour laquelle nous travaillons de façon totalement intégrée, car ce sont des collaborateurs qui doivent mettre en œuvre la simplification administrative. Elle touche au digital, aux processus, à des visions globales. En conséquence, ce n'est pas la question de savoir qui doit s'en occuper mais plutôt de savoir comment mieux travailler ensemble. Je peux vous dire que, que ce soit avec Petra De Sutter ou avec d'autres collègues du gouvernement, l'important est d'être en capacité de mieux travailler ensemble et de partager des visions cohérentes et convergentes. C'est ce sur quoi nous travaillons.

Je regrette que l'analyse de l'efficacité des politiques soit faite en fonction du nombre de dossiers ou de choses abouties. Je pense que la qualité remplace la quantité. Ces derniers mois, un certain nombre de dossiers ont attiré l'attention de mes collaborateurs et de moi-même: il s'agit de se concerter sur les objectifs, de se concentrer sur l'essentiel et de mettre en évidence deux projets singuliers qui, à mes yeux, sont des outils de synthèse administrative.

Le premier de ces outils est le single digital gateway. Il s'agit du premier projet que j'ai mis en évidence dans ma première déclaration de politique générale et qui définit 21 procédures très spécifiques à mettre en œuvre, et pas toujours de façon évidente. En effet, le single digital gateway est un outil européen qui, en Belgique, vise à faire converger des institutions gouvernementales différentes.

Un autre outil essentiel qui est au cœur de l'ensemble du processus est le portefeuille digital. Ce portefeuille est la synthèse d'un certain nombre de mesures que nous devons prendre pour pouvoir proposer à nos concitoyens des outils digitaux de simplification. Le portefeuille digital repose bien évidemment sur un système de données authentiques. Nous avons beaucoup travaillé sur le transfert de la logique des sources authentiques vers les données authentiques, afin d'éviter toute redondance de données qui nuise à la capacité d'interopérabilité des processus.

En ce qui concerne le portefeuille digital, un travail conséquent a été réalisé pour préparer l'adaptation de certains processus, qu'il s'agisse de la loi e-box – dont nous n'avons pas parlé dans cette présentation – ou de la loi "only once", qui va devoir être adaptée pour construire un système. Je vous avoue que je ne cours pas après un nombre de dossiers à côté desquels je coche des cases. Ce qui

gemaakt worden van een betere samenwerking, met een gelijkgerichte en coherente visie. Laten we de efficiëntie niet beoordelen op grond van het aantal dossiers: de kwaliteit staat voorop. In dat verband wil ik stilstaan bij twee projecten.

De *single digital gateway* is een Europees instrument dat 21 procedures definieert voor een digitale toegangspoort tot een centrale overheidsdienstverlening. De digitale portefeuille is een geheel van maatregelen om digitale instrumenten voor vereenvoudiging aan te reiken aan de burgers. We hebben gewerkt aan het overdragen van de logica van authentieke bronnen naar authentieke gegevens om redundantie te voorkomen.

Er is gewerkt aan de aanpassing van processen, zoals de wet op de eBox of de wet inzake het principe van de unieke gegevensinzameling. Ik tracht de dossiers te vinden die essentieel en prioritair zijn om te zorgen voor meer administratieve vereenvoudiging. We ontwikkelen convergente tools om de manier te veranderen waarop burgers gerespecteerd worden bij het doorlopen van administratieve procedures. Er lopen enkele interessante initiatieven, zoals 'Mijn Burgerprofiel', dat door Digitaal Vlaanderen opgezet werd. Dit soort initiatieven maakt het mogelijk tools op elkaar af te stemmen en te stroomlijnen. Dit project staat of valt met een goede samenwerking van de regeringsleden.

Er moet echter ook met alle sociale en economische partners en de Hoge Raad voor de Zelfstandigen samengewerkt worden. Van de 120 voorstellen worden de toepasbare voorstellen onderzocht. Sommige van de door deze instanties ingediende punten werden al in het plan verwerkt, andere zullen ten uitvoer gelegd worden.

m'intéresse, c'est de trouver les dossiers essentiels et prioritaires qui vont déverrouiller la capacité de simplification pour les concitoyens. C'est pour cette raison que nous élaborons des outils convergents pour changer vraiment les capacités et la façon dont les citoyens sont respectés dans le cadre de leurs démarches administratives.

Je trouve que des démarches très intéressantes sont en cours. Il y a quelques jours, je décernais un prix à Digitaal Vlaanderen, qui a mis sur pied le projet "Burgerprofiel". Notre intention est vraiment de contribuer à ce genre d'initiatives, qui permettent à un moment donné de faire converger des outils vers une porte d'entrée génératrice d'efficacité. C'est comme cela que nous travaillons, ce n'est pas en courant après des cases à cocher.

J'insiste vraiment sur le fait que pour arriver à ce projet, la collaboration est vraiment indispensable dans le cadre de la simplification administrative.

Il s'agit d'une collaboration avec les autres membres du gouvernement mais aussi avec l'ensemble des partenaires sociaux, économiques et le Conseil des indépendants. Vous l'avez dit, plus de 120 propositions ont été faites. Mais il ne suffit pas de prendre ces 120 propositions et de les mettre dans un plan, ce ne serait pas sérieux. Il faut les examiner afin de voir lesquelles sont applicables et peuvent être implémentées. Ce travail est en cours, un certain nombre d'éléments nous ont déjà été remis, dont certains se trouvent déjà dans le plan actuel et d'autres vont devoir être implémentés. Par contre, la capacité d'adaptation des propositions fait aujourd'hui l'objet d'analyses dans les services fonctionnels au niveau de l'Économie et de la Justice notamment. Il s'agit de voir quelles propositions peuvent être ajoutées à ce plan et si elles sont réalisables dans les délais concernés, soit d'ici à 2024.

Les économies à réaliser sont de l'ordre de 30 % d'ici à 2024, avec l'aide d'organismes extérieurs. Au niveau des actions, 38 projets prioritaires ont été définis. Certains d'entre eux sont pris en charge par les services concernés et d'autres, en matière d'*open data*, de portefeuille digital, de loi "only once" sont clairement transversaux. Un travail transversal peut être mis en œuvre, mais ce n'est pas au service de simplification administrative de réussir à modifier l'ensemble des processus de tous les services. Ce travail dépend aussi des services eux-mêmes. L'inventaire est important et cela ne me pose aucun problème de le rendre transparent quand il sera complété.

Enfin, si nous nous engageons dans la voie de la simplification en nous appuyant sur le *digital by default*, une forte attention doit être apportée à la fracture numérique, à l'inclusion numérique, mais aussi à tout ce qui concerne la confiance dans les outils numériques.

Je pense notamment au respect du Règlement général sur la protection des données, au respect de la protection de la vie privée, à une Autorité de protection des données qui fonctionne au maximum de ses capacités ainsi qu'à une législation efficiente.

C'est pourquoi je précisais dans mon introduction que mon travail, c'est simplifier mais c'est également rassurer. C'est donc embarquer tout le monde dans les processus de simplification par la

Er moet tegen 2024 ongeveer 30 % bespaard worden. Er werden niet minder dan 38 prioritaire projecten vastgelegd. Sommige daarvan worden door de betrokken diensten uitgevoerd. Andere, zoals de projecten inzake *open data*, de digitale portefeuille en de 'Only Once'-wet, zijn transversaal. De aanpassing van de processen is dus niet alleen de taak van de dienst vereenvoudiging, maar ook van de diensten zelf. Zodra hij voltooid is zal de inventaris transparant zijn.

We streven ten slotte naar vereenvoudiging vanuit een '*digital by default*'-benadering, maar we mogen de digitale kloof en de digitale inclusie en ook het vertrouwen in de digitale tools niet uit het oog verliezen.

Het vertrouwen in de digitale tools is belangrijk, en dan denk ik aan de naleving van de AVG en de bescherming van de privacy, dankzij een performante Gegevensbeschermingsautoriteit en een efficiënte wetgeving. Mijn taak bestaat erin werk te maken van een vereenvoudiging, maar ook mensen gerust te stellen en te stimuleren. Een dergelijk project vereist dat de neuzen in dezelfde richting staan.

digitalisation. Le troisième volet de mon travail, c'est stimuler. Stimuler, c'est considérer que ce genre de projet se mène en convergence avec l'ensemble des acteurs. Je vous remercie.

01.07 Sigrid Goethals (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, u hebt geantwoord op heel veel van mijn vragen. U vond mijn vraag over de overheveling van de bevoegdheid pertinent en dat stemt mij tevreden. Ik ben benieuwd hoe die visie zal worden uitgewerkt.

Ik noteer dat we meer informatie krijgen over de inventaris, zodra u daarop zicht hebt. Ik zal het dossier zeker opvolgen.

01.08 Daniel Senesael (PS): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie pour vos différents éléments de réponse qui nous apportent des concrétisations avec le plan d'action fédéral, la méthodologie mise en place et les objectifs à atteindre. Tout cela est d'un bon niveau au vu des différents résultats qui sont attendus. J'insiste toutefois encore et toujours sur la fracture numérique qui touche une partie de nos concitoyens. Il ne faut pas perdre cela de vue au risque de passer à côté d'objectifs prioritaires.

01.09 Mathieu Michel, secrétaire d'État: Madame la présidente, vu l'insistance de M. Senesael, je vous informe que demain se tiendra une conférence de presse sur un projet que nous proposons en matière de fracture digitale. Cela devrait particulièrement faire plaisir à tous les bourgmestres, vous y compris certainement, Mme Taquin. Si vous le souhaitez, je vous en parle après la commission.

La **présidente:** Je vous remercie.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Vraag van Marianne Verhaert aan Mathieu Michel (Digitalisering, Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en Regie der Gebouwen) over "De digitale portefeuille" (55024726C)

02 Question de Marianne Verhaert à Mathieu Michel (Digitalisation, Simplification administrative, Protection de la vie privée et Régie des Bâtiments) sur "Le portefeuille électronique" (55024726C)

02.01 Marianne Verhaert (Open Vld): Mijnheer de staatssecretaris, u kondigde aan om tegen 2023 elke Belg een digitale portefeuille te willen geven. In die digitale portefeuille zouden alle officiële documenten gebundeld worden, zoals de identiteitskaart, het rijbewijs, het trouwboekje of een visum.

De bedoeling van de digitale portefeuille is om alle data van de verschillende overheden in ons land te koppelen en efficiënter beschikbaar te maken. Dat is uiteraard nodig, want we leven in een complexe staat met heel veel verschillende overheden. De digitale portefeuille kan ertoe bijdragen om het leven van elke Belg te vereenvoudigen.

Hoe de portefeuille er in de praktijk precies zal uitzien, is nog niet duidelijk, al zal er hoe dan ook een app ontwikkeld worden en kan de portefeuille wellicht ook via een website geraadpleegd worden. Voor de ontwikkeling wordt een budget van 50 miljoen euro uitgetrokken.

Ook in het verkeer zijn heel wat papieren noodzakelijk om met de wagen op pad te mogen gaan. Die paperassen moeten jaarlijks

01.07 Sigrid Goethals (N-VA): Je suis ravie d'entendre que ma question sur le transfert de cette compétence est pertinente et je me réjouis de voir comment le dossier évoluera. Nous attendons également l'inventaire.

01.08 Daniel Senesael (PS): Ik verwelkom de concrete stappen die worden gezet, maar ik dring er toch op aan dat er rekening gehouden wordt met de digitale kloof.

01.09 Staatssecretaris Mathieu Michel: Morgen vindt er een persconferentieplaats over een plan om de digitale kloof te dichten. Dat zou alle burgemeesters moeten interesseren.

02.01 Marianne Verhaert (Open Vld): Le secrétaire d'État a annoncé que d'ici 2023, chaque Belge disposera d'un portefeuille numérique contenant tous les documents officiels, tels que la carte d'identité, le permis de conduire, le livret de mariage ou le visa. Cinquante millions d'euros ont été prévus aux fins de la mise au point de ce portefeuille.

Quels documents pourront-ils être consultés dans le portefeuille numérique? Le secrétaire d'État songe-t-il également aux documents relatifs à la voiture ou à la plaque d'immatriculation qui pourront ensuite, le cas échéant, être partagés numériquement

vernieuwd worden. Enkele zijn aan de persoon verbonden, zoals het rijbewijs en de identiteitskaart. Andere zijn verbonden aan de wagen, zoals het inschrijvingsbewijs, het gelijkvormigheidsattest, de groene kaart/verzekeringsattest en een keuringsbewijs. Welke documenten zullen raadpleegbaar zijn in de digitale portefeuille?

Ziet u een uitbreiding zitten van de digitale portefeuille naar de documenten die verbonden zijn aan de wagen of nummerplaat en die men dan eventueel digitaal kan delen met andere bestuurders van de auto?

Hoe verloopt de samenwerking met de andere overheden?

02.02 Staatssecretaris **Mathieu Michel**: De digitale portefeuille is gebaseerd op het concept van de digitale identiteit. Op 3 juni 2021 stelde de Europese Commissie een kader voor de introductie van een Europese digitale identiteit voor in de context van de herziening van de Europese verordening 910/2014 rond de regelgeving van eIDAS. Europese burgers krijgen het recht op een digitale identiteit in de vorm van een *digital identity wallet*. De *wallet* zal hen onder meer in staat stellen zich via een smartphone online en offline te identificeren en informatie uit te wisselen met derden.

De ontwikkeling en de uitgifte van de *wallet* gebeuren door de individuele lidstaten. Zij zullen na uitreiking erkend zijn en gebruikt kunnen worden in heel Europa.

De eerste versie van de digitale portefeuille is gepland voor 2023. Dan zullen basisidentiteitsdocumenten ter beschikking worden gesteld en zullen die kunnen worden geraadpleegd. De lijst van documenten die later raadpleegbaar kunnen worden, is niet beperkt. Het gaat om een open model.

Documenten en attesten die verbonden zijn aan wagens, maken deel uit van de digitale portefeuille. De procedures voor de terbeschikkingstelling zullen kunnen worden geëvalueerd, samen met de overheidsdiensten die voor de documenten bevoegd zijn.

Het concept van de digitale portefeuille houdt inderdaad in dat elke burger over zijn documenten zal kunnen beschikken en die, als hij dat wil, zal kunnen delen met andere personen en/of andere overheidsdiensten.

Ter informatie, de FOD BOSA en de FOD Binnenlandse Zaken werken al samen rond de concepten van digitale identiteit en digitale portefeuille.

Tot slot is de deelname van de overheidsdiensten cruciaal om van de portefeuille een succes te maken. De uitvoering zal gebeuren via programmabeheer met stuurgroepen waarin de vertegenwoordigers van de andere overheidsdiensten zitting hebben.

avec les autres conducteurs du véhicule? Comment se passera la coopération avec les autres autorités?

02.02 **Mathieu Michel**, secrétaire d'État: Le portefeuille numérique s'appuie sur l'identité numérique. Le 3 juin 2021, la Commission européenne a présenté un cadre pour une identité numérique européenne dans le contexte de la révision du règlement européen 910/2014 concernant eIDAS. Les citoyens européens pourront ainsi disposer d'un portefeuille d'identité numérique. Celui-ci leur permettra de s'identifier en ligne et hors ligne par le biais d'un smartphone et d'échanger des informations avec d'autres. Le développement et la délivrance du portefeuille seront assurés par les États membres individuels. Après leur délivrance, les portefeuilles seront reconnus et pourront être utilisés dans toute l'Europe.

Une première version contenant des documents d'identification de base est prévue pour 2023. La liste des documents pourra être étendue ultérieurement. Les documents et certificats afférents aux voitures feront partie du portefeuille numérique. Une analyse plus approfondie est actuellement consacrée à cet aspect. Le concept implique que tout citoyen pourra disposer de ses propres documents et pourra les partager avec d'autres personnes et/ou d'autres services publics. Le SPF Stratégie et Appui et le SPF Intérieur coopèrent déjà sur ce concept. La participation des services publics par le biais de comités de pilotage est essentielle au succès de l'initiative.

02.03 Marianne Verhaert (Open Vld): Mijnheer de staatssecretaris, dank u voor uw positief antwoord. Ik hoop dat de deadline gehaald wordt. Ik kijk er alvast naar uit. Iedere burger kijkt uit naar de digitalisering, die meteen bijdraagt aan vereenvoudiging. U wijst ook op het belang van de samenwerking met andere overheden. Ik hoop dat die vlot verloopt.

Ik zal het dossier blijven opvolgen.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

*La réunion publique de commission est suspendue de 15 h 08 à 16 h 08.
De openbare commissievergadering wordt geschorst van 15.08 uur tot 16.08 uur.*

03 Actualiteitsdebat over de oorlog in Oekraïne en de Europese top en toegevoegde vragen van

- Anneleen Van Bossuyt aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De informele Europese top van 10-11 maart" (55025786C)
- Theo Francken aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De Oekraïens-Russische oorlog" (55025811C)
- Theo Francken aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De oorlog in Oekraïne" (55025991C)
- Samuel Cogolati aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De informele Europese top in Versailles" (55026001C)
- Wouter De Vriendt aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De situatie in Oekraïne" (55026015C)
- Wouter De Vriendt aan Sophie Wilmès (VEM Buitenlandse en Europese Zaken) over "Diamanten en de sancties tegen Rusland" (55026498C)
- Michael Freilich aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De sancties tegen de diamantsector" (55026505C)
- Samuel Cogolati aan Sophie Wilmès (VEM Buitenlandse en Europese Zaken) over "De gevolgen van de Europese top van 24 en 25 maart 2022" (55026523C)
- Christophe Lacroix aan Sophie Wilmès (VEM Buitenlandse en Europese Zaken) over "De oorlog in Oekraïne en het Belgische standpunt op de EU- en de NAVO-top" (55026550C)
- Samuel Cogolati aan Sophie Wilmès (VEM Buitenlandse en Europese Zaken) over "De bloeddiamanten uit Rusland" (55026569C)
- Anneleen Van Bossuyt aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De Europese top van maart 2022 en de nieuwe gezamenlijke taskforce" (55026563C)
- Els Van Hoof aan Sophie Wilmès (VEM Buitenlandse en Europese Zaken) over "Oekraïne" (55026595C)

03 Débat d'actualité sur la guerre en Ukraine et le sommet européen et questions jointes de

- Anneleen Van Bossuyt à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le sommet européen informel des 10 et 11 mars" (55025786C)
- Theo Francken à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La guerre russo-ukrainienne" (55025811C)
- Theo Francken à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La guerre en Ukraine" (55025991C)
- Samuel Cogolati à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le sommet européen informel de Versailles" (55026001C)
- Wouter De Vriendt à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La situation en Ukraine" (55026015C)
- Wouter De Vriendt à Sophie Wilmès (VPM Affaires étrangères et européennes) sur "Les diamants et les sanctions à l'encontre de la Russie" (55026498C)
- Michael Freilich à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les sanctions à l'encontre du secteur du diamant" (55026505C)
- Samuel Cogolati à Sophie Wilmès (VPM Affaires étrangères et européennes) sur "Les suites du sommet européen des 24 et 25 mars 2022" (55026523C)
- Christophe Lacroix à Sophie Wilmès (VPM Affaires étrangères et européennes) sur "La guerre en Ukraine et la position de la Belgique aux sommets européen et de l'OTAN" (55026550C)
- Samuel Cogolati à Sophie Wilmès (VPM Affaires étrangères et européennes) sur "Les diamants russes de sang" (55026569C)

- Anneleen Van Bossuyt à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le sommet européen de mars 2022 et le nouveau groupe de travail commun" (55026563C)
- Els Van Hoof à Sophie Wilmès (VPM Affaires étrangères et européennes) sur "L'Ukraine" (55026595C)

03.01 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de premier, we hebben al vaak gedebatteerd over de kwestie van de Russische oorlog in Oekraïne. Vandaag haal ik hierover graag drie punten aan. Vooreerst hebben we de nog niet afgeronde discussie over het vijfde sanctiepakket, waarbij de grote vraag is hoever we gaan met het importverbod op Russische grondstoffen.

Het gaat daarbij in zeer brede zin over olie, gas en uranium, maar ook over diamanten, een punt waarop ik nog terugkom. Het risico bestaat dat Rusland andere markten opzoekt en dat andere landen het gat proberen te vullen. Ik denk daarbij aan de recente contacten tussen Rusland en India.

Een tweede punt gaat over de diplomatieke onderhandelingen tussen Oekraïne en Rusland en de rol die sommige landen daarin willen spelen, bijvoorbeeld Turkije. Op welke manier kan de Europese Unie daarin een sterkere rol spelen?

Een derde punt gaat over de dimensie van de banden tussen Oekraïne en de Europese Unie. Zijn er op korte termijn mogelijkheden voor een versterkt partnerschap, eventueel met het oog op een latere toetreding tot de Europese Unie?

Ik heb ook een mondelinge vraag ingediend over diamanten en de sancties tegen Rusland. Op 24 en 25 maart is er gesproken over een vijfde sanctiepakket. Er was wat heisa over de import van ruwe Russische diamanten in ons land. Er zijn in dat verband echter verder geen maatregelen genomen. Er geldt wel een exportverbod voor afgewerkte diamanten uit ons land of in het algemeen uit de Europese Unie naar Rusland, maar er is dus geen importverbod van kracht. In de plenaire vergadering hebben we dat al besproken.

Van alle ruwe diamanten in Rusland wordt 99 % geproduceerd door het bedrijf Alrosa. Omgerekend gaat het om 28 % van de globale productie. Bijna een derde van de aandelen van dat bedrijf is in handen van het Kremlin. Er zouden ook banden zijn met het Russisch kernagentschap Rosatom, dat kernwapens produceert. Alrosa behaalt serieuze winsten, vorig jaar bedroeg de netto winst nog 943 miljoen dollar. Dat is en blijft dus wel een belangrijke bron van inkomsten voor de Russische staat en dus voor de oorlogsmachine van president Poetin.

Mijnheer de premier, daarover wil ik graag verder met u van gedachten wisselen. Naar onze mening wordt de import van ruwe Russische diamant best gestopt omwille van twee redenen.

Ten eerste gaat het om inkomsten voor Rusland en dus voor die oorlogsmachine, want de gekende bedragen zijn toch niet niets.

De tweede reden is een ethische kwestie. In welke mate tolereren we dat een economische sector in ons land grotendeels steunt op de handel in zogenaamde Russische bloeddiamanten? Rusland financiert hiermee namelijk in niet geringe mate de militaire operaties

03.01 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): La discussion sur le cinquième paquet de sanctions n'a pas encore été réglée. Jusqu'où irons-nous dans l'interdiction d'importation des matières premières russes? La Russie risque, en effet, de rechercher de nouveaux marchés. Comment l'UE peut-elle jouer un rôle plus important dans les négociations diplomatiques entre l'Ukraine et la Russie? Existe-t-il des possibilités à brève échéance en vue d'un partenariat renforcé entre l'UE et l'Ukraine?

L'importation de diamants bruts russes dans notre pays provoque également des remous. L'exportation de diamants finis de l'UE vers la Russie est interdite, mais les importations ne le sont pas. Sur l'ensemble des diamants bruts de Russie, 99 % sont produits par la société Alrosa, qui appartient pour un tiers au Kremlin. Cette société a engrangé un bénéfice net de 943 millions de dollars l'année dernière. Il s'agit là de revenus qui alimentent la machine de guerre russe. Pouvons-nous tolérer qu'un secteur économique de notre pays repose sur le commerce de diamants du sang russes?

in de oorlog met Oekraïne.

03.02 Christophe Lacroix (PS): Monsieur le premier ministre, je vous remercie d'être présent pour répondre à nos questions. Nous venons de quitter la vice-première ministre en charge des Affaires étrangères. Elle nous a annoncé l'expulsion de diplomates russes, mais ma question ne concerne pas cette nouvelle. Elle s'intéresse plutôt aux sommets internationaux qui ont été tout récemment consacrés à la guerre en Ukraine. L'objectif des partenaires était de coordonner des actions face à la Russie. Cela a commencé avec un sommet de l'OTAN, suivi d'un G7, puis d'un sommet européen auquel a participé en tant qu'invité - sinon d'honneur, du moins privilégié - le président Biden.

Comme vous le savez, il est essentiel pour mon groupe que le Parlement puisse être impliqué dans les actions du gouvernement, raison pour laquelle je tiens à vous remercier encore pour votre présence cet après-midi. Dans le cadre de cette guerre en Ukraine, une résolution a été adoptée en ce sens par la plupart des partis - mais nous ne reviendrons pas sur la polémique - le 17 mars dernier.

Monsieur le premier ministre, comment la Belgique s'est-elle positionnée lors des réunions internationales auxquelles elle a participé? De nouvelles mesures ont-elles été prises afin de faire cesser immédiatement les hostilités?

03.03 Anneleen Van Bossuyt (N-VA): Mijnheer de premier, ik ben blij verrast u nu al te kunnen toespreken. Tijdens onze nog lopende vragensessie met vicepremier Wilmès vernamen we immers dat u ons hier ook zou verblijden met uw aanwezigheid. Het was enigszins schipperen maar...

03.04 Eerste minister Alexander De Croo: Ik hoop dat ik nu geen problemen met mevrouw Wilmès zal moeten oplossen, nu u ervoor gekozen hebt om haar te verlaten en naar mij te komen.

03.05 Anneleen Van Bossuyt (N-VA): Ik ga straks terug, mijnheer de eerste minister. Ik dank u voor uw aanwezigheid.

Ik had twee vragen, waarvan we de eerste al in het Federaal Adviescomité voor de Europese Aangelegenheden hebben kunnen behandelen. Nu wil ik het vooral over de laatste Europese top hebben, die van vorige week, die vooral inging op de neveneffecten van het conflict op de energiebevoorrading en de voedselzekerheid. Eén van de uitkomsten van de top was de beslissing van de Europese Unie en de Verenigde Staten om een gezamenlijke taskforce op te richten voor energiezekerheid. De bedoeling zou zijn om tegen 2030 een jaarlijkse aanvoer van 50 miljard kubieke meter aan vloeibaar aardgas uit de VS te bereiken.

Wat is uw algemene indruk over de tijdens die top besproken doelstellingen van energieonafhankelijkheid en voedselzekerheid? Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Wat de genoemde taskforce betreft, die moet helpen om Europa vrij te maken van Russisch gas. Hoe beoordeelt u het effect van die maatregel? Zou die niet ten koste zou kunnen gaan van onze transitie naar andere energiebronnen en naar waterstof als energiedrager?

03.02 Christophe Lacroix (PS): De jongste internationale toppen (NAVO, G7 en EU-top met de Amerikaanse president) hadden tot doel acties ten aanzien van Rusland te coördineren.

Mijn fractie vindt dat het Parlement betrokken moet worden bij de acties van de regering en daarom dank ik u voor uw aanwezigheid. Op 17 maart jongstleden werd er een resolutie in die zin goedgekeurd door het gros van de partijen.

Welk standpunten heeft België ingenomen op die internationale bijeenkomsten? Werden er nieuwe maatregelen getroffen om de vijandelijkheden een halt toe te roepen?

03.05 Anneleen Van Bossuyt (N-VA): Le sommet européen précédent avait traité des effets secondaires du conflit ukrainien sur l'approvisionnement énergétique et la sécurité alimentaire. L'UE et les États-Unis vont créer un groupe de travail sur la sécurité énergétique afin de parvenir à un approvisionnement annuel de 50 milliards de mètres cubes de gaz naturel liquéfié en provenance des États-Unis d'ici 2030.

Que pense le ministre des objectifs atteints en matière d'indépendance énergétique et de sécurité alimentaire? Les travaux de ce groupe de travail ne nuiront-ils pas à la transition vers d'autres sources d'énergie et vers

Welke eigen dossier zouden we hiermee sneller kunnen behandelen? Hoe kunnen we onze havens hier een rol in laten spelen? Ik denk bijvoorbeeld aan Gent, dat belangrijk is voor waterstof, of aan de haven van Zeebrugge, met de gisteren goedgekeurde fusie tussen de havens van Zeebrugge en Antwerpen. Welke rol ziet u hier voor onze havens?

Bijkomend had ik graag geweten welke tactiek de Europese Unie hier heeft gebruikt. De EU zei eerst minder afhankelijk te willen zijn van Russisch gas en ging vervolgens onderhandelen met leveranciers. Dat was beter omgekeerd geweest. Nu weet iedereen immers dat we dat gas echt nodig hebben, terwijl de andere volgorde een betere onderhandelingspositie had opgeleverd. Wat is uw oordeel daarover?

Naast energie speelt ook de voedselzekerheid of -onzekerheid. Daarvoor heeft de Europese Commissie een vijfpuntenplan uitgewerkt. Daarbij zou er voor het eerst gesleuteld worden aan de *Green Deal*, toch zowat de heilige graal binnen de Europese Unie. Wat zijn de bevindingen van de regering daarover?

Dat alles staat uiteraard los van de taskforce die de ministers Dermagne en Clarinval en staatssecretaris De Bleeker zullen oprichten.

La **présidente**: S'il n'y a pas d'autre demande de prise de parole, je donne la parole au premier ministre pour sa réponse.

03.06 Eerste minister **Alexander De Croo**: Mevrouw de voorzitter, dames en heren, zoals jullie weten, zijn jullie altijd zeer welkom in het Federaal Adviescomité voor de Europese Aangelegenheden, waarin we over een aantal van deze thema's zeer frequent discussiëren. Er vonden vorige week in Brussel drie opeenvolgende grote toppen plaats. Die hebben ook resultaten opgeleverd. Een eerste resultaat is een partnerschap met de Verenigde Staten. Dat was er ook al op de vorige NAVO-top, maar toen was dat vooral een partnerschap in woorden en nu meer in daden.

Er is eensgezindheid over hoe we de NAVO als hoeksteen van onze collectieve verdediging zien. Tevens is er eensgezindheid over de sancties tegen Rusland en ook over enkele bijkomende stappen om zoveel mogelijk andere landen in de wereld op dezelfde lijn te krijgen. Ik denk dan bijvoorbeeld aan India, China en Turkije. Die landen hebben onze sancties niet overgenomen, maar de boodschap aan hen is al zeer duidelijk geweest. Als ze denken dat ze als achterdeur zullen kunnen dienen om onze sancties te ontlopen en op die manier de Russische oorlogsmachine blijven voeden, dan moeten ze begrijpen dat er daarop een antwoord zal komen van de Verenigde Staten en Europa. Dat is een belangrijk element.

L'un des éléments, c'est que dans la transition énergétique, les États-Unis ont montré qu'ils pouvaient être un partenaire en s'engageant à livrer du gaz GNL cette année-ci encore, l'année prochaine et celle d'après. Il est clair que si on veut acheter moins de gaz russe, en

l'hydrogène comme vecteur énergétique?

L'UE a commencé par déclarer qu'elle ne voulait plus dépendre du gaz russe avant d'entamer des négociations avec les fournisseurs. Une autre solution aurait amélioré notre positionnement en matière de négociations. Que pense le ministre de cette tactique?

La Commission européenne a élaboré un plan en cinq points pour la sécurité alimentaire. Le Pacte vert ferait pour la première fois l'objet d'aménagements. Quelle est la position du ministre à ce sujet?

03.06 **Alexander De Croo**, premier ministre: Les membres sont toujours plus que bienvenus au Comité d'avis fédéral chargé des questions européennes, au sein duquel nous examinons très régulièrement plusieurs de ces thématiques. La semaine passée, trois grands sommets ont eu lieu à Bruxelles. Ils ont donné des résultats tels qu'un partenariat effectif avec les États-Unis. Le principe d'une OTAN qui constitue la pierre angulaire de notre défense collective fait l'objet d'un consensus, au même titre que les sanctions contre la Russie et les initiatives supplémentaires visant à mettre un maximum d'autres pays sur la même longueur d'onde. L'Inde, la Chine et la Turquie n'ont pas rejoint nos sanctions, mais ces pays ne doivent pas s'imaginer qu'ils pourront servir impunément de route de contournement pour nos sanctions.

Een van de elementen van de energietransitie is dat de Verenigde Staten bewezen hebben dat ze een partner kunnen

acheter aux États-Unis est une solution.

zijn, doordat ze zich ertoe verbinden dit jaar, volgend jaar en het jaar nadien lng te leveren. Als men de aankoop van Russisch gas wil afbouwen, bieden de Verenigde Staten een alternatief.

Het is duidelijk dat er nog bepaalde operationele moeilijkheden zijn met de belofte om te leveren. Hoe dat in de praktijk ook zal gebeuren, het is niet evident om de productie op te drijven en in de nodige transportcapaciteit te voorzien. Het toont wel dat we daarin echte partners zijn. Wij zijn blij dat het afkondigen van de sancties op dezelfde manier gebeurt, maar de impact is natuurlijk veel groter in Europa dan in de Verenigde Staten. We zullen dus een stuk partnerschap nodig hebben om daarmee om te gaan.

Certains obstacles subsistent sur le plan opérationnel. Il ne sera pas facile de tenir la promesse qui a été faite: assurer la fourniture et augmenter la capacité de production et de transport. Cela démontre toutefois que nous sommes vraiment partenaires en la matière même si l'impact est beaucoup plus important en Europe qu'aux États-Unis.

Un autre élément concerne l'énergie. C'est le sujet qui a le plus d'impact sur notre population. Il est possible de faire des achats groupés au niveau européen. Il faut noter que ce ne sont pas des achats groupés obligatoires, mais je pense que c'est un message important. En effet, ce serait vraiment une faute si chaque pays, dans son effort de transition à court terme pour se passer du gaz et du pétrole russes, se retrouvait dans un mécanisme de concurrence avec d'autres pays pour essayer d'obtenir des capacités.

Wat energie betreft is de mogelijkheid om groepsaankopen op Europees niveau te doen een belangrijk gegeven. Terwijl elk land een kortetermijninspanning levert om van het Russisch gas en de Russische olie af te komen, wordt op die manier vermeden dat de landen elkaar beconcurreren om capaciteit te verkrijgen.

De mogelijkheid van de Europese Unie om die rol te spelen is in mijn ogen zeer belangrijk.

L'Union européenne peut jouer un rôle clé à cet égard.

Het derde element is het prijsmechanisme. België heeft daarin een voortrekkersrol gespeeld, maar niet omdat we niet meer zouden geloven in de vrije markt. Vooral de gasmarkt is echter helemaal disfunctioneel geworden en stemt niet meer overeen met de realiteit. Daardoor moest er worden ingegrepen. Er is ook veel geluisterd naar landen die daar enigszins kritisch tegenover stonden. De voornaamste bezorgdheid is wel dat er leveringen gebeuren. We moeten er natuurlijk wel voor zorgen dat onze bevoorradingszekerheid niet in gevaar wordt gebracht. Eén van de voornaamste elementen die naar voren geschoven was, is dat dit samen met de industrie zou kunnen worden gedaan. De opdracht die aan de Europese Commissie is gegeven, is om in de lijsten van maatregelen, zoals de *price cap*, te bekijken wat er op korte termijn samen met de industrie kan worden ingevoerd.

Le troisième élément est le mécanisme tarifaire. La Belgique a joué un rôle de pionnier dans ce domaine étant donné que le marché du gaz est actuellement confronté à de graves dysfonctionnements. Nous devons bien sûr veiller à ne pas hypothéquer notre sécurité d'approvisionnement. La Commission européenne a été invitée à identifier, dans les listes de mesures telles que le *price cap*, les initiatives qui pourraient être rapidement mises en œuvre avec l'industrie. Il semble que la nécessité de facturer des prix très élevés aux clients pose problème à un grand nombre d'acteurs du marché de l'énergie. Ceux-ci sont disposés à utiliser certains mécanismes de réduction des prix. Nous avons également envisagé d'appliquer un mécanisme de solidarité dans la gestion de nos réserves de gaz,

Mijn contacten maken duidelijk dat er veel energiespelers zijn die evenzeer problemen hebben met het feit dat ze heel hoge prijzen aan hun consumenten moeten doorrekenen op basis van iets waaraan ze zelf ook weinig schuld hebben. Zij zijn wel bereid om een aantal mechanismen te gebruiken om te proberen de prijzen naar beneden te krijgen. Hiermee hebben we de Europese Commissie een zeer belangrijke opdracht gegeven en zijn we tegemoetgekomen aan de bezorgdheden van sommige landen. We hebben ook gekeken naar een solidariteitsmechanisme op het gebied van hoe we met onze gasvoorraden omgaan. Dat zal worden uitgewerkt om ervoor te

zorgen dat er geen landen in de problemen komen mocht Rusland bijvoorbeeld heel abrupt de toevoer afsnijden.

Het pakket sancties vandaag is redelijk ongezien. De impact ervan is zeer duidelijk. In mijn ogen is de voornaamste prioriteit vandaag de achterdeuren sluiten. Er zijn vandaag nog achterpoorten, die niet altijd uit kwade bedoelingen voortkomen. De maatregelen gaan zo ver dat landen af en toe wel ergens een foutje maken in de uitvoering ervan. We hebben op dat vlak veel van elkaar te leren. We moeten er dus voor zorgen dat het op een uniforme manier wordt gedaan. We moeten er bij andere landen op aandringen om geen manieren te laten bestaan om de sancties via hen te omzeilen.

Wat het nieuwe pakket maatregelen betreft, hebben wij gezegd dat we ons aansluiten bij de redenering van de Commissie, namelijk dat het de bedoeling is dat de sancties die we doorvoeren vooral een impact hebben op de Russische kant en zo weinig mogelijk op ons. We zijn immers geen oorlog met onszelf aan het voeren. We zijn zelf geen militair betrokken partij in die oorlog en we willen dat ook zo houden. Economisch gezien willen we wel maatregelen nemen, maar we willen er ook voor zorgen dat de impact op onze samenleving zo beperkt mogelijk blijft.

Dat is de redenering die de Commissie volgt en die wij altijd hebben gesteund. Wij hebben nooit bepaalde maatregelen geblokkeerd. We zijn nooit in een situatie terechtgekomen waarin de Commissie bijvoorbeeld maatregelen wilde nemen op het vlak van diamanten terwijl ons land daarmee een probleem zou hebben. We zijn altijd in de algemene redenering meegegaan. Ik wil duidelijk zijn: mocht de Commissie in haar demarches tot de conclusie komen dat er maatregelen moeten komen voor de import van ruwe diamanten uit Rusland, dan zal ons land zich daar niet tegen verzetten, ervan uitgaand dat de algemene redenering van de Commissie blijft gelden. Wij hebben altijd met een open blik naar sancties gekeken. Wat wij willen, is dat sancties sneller een impact kunnen hebben, een impact op de Russische economische activiteiten en op de mogelijkheid van Rusland om de oorlog te financieren.

Mijnheer De Vriendt, ik hoor de bezwaren die u opwerpt ten opzichte van bepaalde economische actoren, maar men moet ook kijken naar de realiteit. De realiteit is dat Rusland voor bepaalde producten geen alternatieve afzetmarkten heeft en voor andere producten wel. Men zit daar dus met een zekere vorm van asymmetrie. De redenering dat men sancties moet nemen die een impact hebben op Rusland en die voor Rusland niet te omzeilen zijn, is een belangrijk element in de afweging die de Europese Commissie heeft gemaakt.

Wij zitten niet in een situatie waarin wij maatregelen voorstellen. De afweging was dat er bepaalde sectoren zijn waarin de netto impact van maatregelen veel meer bij ons zou liggen dan bij hen. Ik wil heel duidelijk maken dat de Commissie daarin de leiding heeft. Als de Commissie voor een volgend pakket tot een andere conclusie zou komen, dan zitten wij niet in een situatie waarin we bepaalde maatregelen zouden verwerpen of blokkeren.

Over de voedselzekerheid heeft mevrouw Van Bossuyt al gezegd dat daar een federale werkgroep mee bezig is, met minister Dermagne en minister Clarinval, samen met het Nationaal Crisiscentrum. Mochten

pour éviter que des pays soient confrontés à des difficultés en cas de coupure abrupte de l'approvisionnement.

Nous n'avons encore jamais appliqué un train de sanctions aussi sévères et il est incontestable que ces mesures ont de l'effet. La priorité absolue consiste à fermer les échappatoires. Nous devons surtout veiller à une application uniforme de ces sanctions.

Pour le reste, nous suivons la logique de la Commission selon laquelle les sanctions doivent avoir des répercussions principalement du côté russe et le moins possible à notre égard. En effet, nous ne sommes pas nous-mêmes impliqués militairement dans le conflit et ne tenons pas à l'être. Nous n'avons jamais bloqué certaines mesures et ne nous sommes jamais trouvés dans une situation où la Commission souhaitait prendre des mesures en matière de diamants qui auraient posé un problème à notre pays. Si la Commission jugeait de telles mesures nécessaires, notre pays ne s'y opposerait pas, à supposer que le raisonnement général de la Commission reste valable.

La réalité est que la Russie ne dispose pas de marchés alternatifs pour certains produits, mais bien pour d'autres. Le raisonnement selon lequel il faut prendre des sanctions qui affectent la Russie et qu'elle ne peut contourner constitue un élément essentiel dans la réflexion de la Commission européenne.

Nous ne sommes pas dans une situation où nous proposons des mesures. Pour certains secteurs, l'incidence nette des mesures serait beaucoup plus importante pour nous que pour eux. Dans ce dossier, la Commission a le dernier mot.

La sécurité alimentaire est

we in een situatie van bepaalde voedseltekorten komen, dan komt het Crisiscentrum tussen. Het is duidelijk dat ook een Europese aanpak nodig is. Men werkt aan een pakket van kortetermijnmaatregelen die de betaalbaarheid van levensmiddelen moeten garanderen en aan langetermijnmaatregelen voor landbouwers die kampen met gestegen productiekosten omwille van de grondstoffen.

Met betrekking tot de energietransitie zien wij dat alle Europese landen in de voorbije maanden onomkeerbare stappen hebben gezet om zich los te maken van de Russische energiebronnen. Dat zijn strategische keuzes die men maakt en die keert men niet om. Door de keuze van Duitsland om massaal te investeren in een versnelling van duurzame energie kunnen zij de komende jaren de Russische import, die voor Duitsland nog zeer belangrijk is, volledig de rug toekeren. Wij hebben de keuze gemaakt om de levensduur van twee nucleaire reactoren te verlengen en tegelijkertijd fors bijkomend te investeren in een versnelling van verduurzaming. Dat zijn keuzes die een strategische richting uitgaan. Alle Europese landen hebben dat de voorbije maanden gedaan. Ik meen dat het de juiste keuzes zijn.

Hoe kunnen wij ons daarin positioneren? Bepaalde zaken waarin wij goed zijn, zijn belangrijker geworden. Wij hebben in de voorbije decennia een koplopperspositie uitgebouwd als het gaat over windmolens op zee. Dat wordt nu als interessant aanzien. Als ik daarover met Europese collega's spreek, hoor ik dat er veel contacten met ons land worden gelegd. Hoe hebben jullie dat gedaan? Hoe zouden we dat beter kunnen organiseren?

Het uitbouwen van het windmolenpark in de Noordzee, waarbij wij volledig met elkaar zullen worden geconnecteerd, is een voorbeeld van projecten die versneld worden door wat er de voorbije weken is gebeurd in Oekraïne.

Inzake waterstof ziet men dezelfde beweging gebeuren. Er is vooral door de Vlaamse regering, in samenwerking met de federale regering, heel veel werk gedaan om een waterstofstrategie uit te werken. Dat krijgt nu allemaal een versnelling door de behoeften van ons land en die van andere regio's in Europa. Wij willen bijvoorbeeld de chemische industrie in ons land behouden en waterstof zal daarvoor cruciaal zijn, zoals voor het project van ArcelorMittal in Gent dat staat of valt met toegang tot waterstof. Als ik de minister-president van Noordrijn-Westfalen spreek – waar de Vlaamse regering vandaag op bezoek is – dan is waterstof hét onderwerp waarover hij het wil hebben, want hij wil toegang kunnen hebben tot energiebronnen.

Zoals vaak is een crisis ook een opportuniteit. In de ongelofelijke versnelling van de energie-unie van de Europese Unie zitten enorme opportuniteiten voor ons land, gezien de kennis die wij hebben in bepaalde duurzaamheidsdomeinen en de zeer hoge graad van interconnectie van ons land met de rest van Europa. Iedereen begrijpt dat energieonafhankelijkheid en de versnelling van de verduurzaming aan elkaar vasthangen. De invulling daarvan verschilt wat van land tot land, maar de redenering dat wij energieonafhankelijker moeten worden en er dus voor moeten zorgen dat wij versnellen inzake duurzame energie is op een paar weken tijd heel concreet geworden. Sommige landen zullen nucleaire energie daarbij als opstap-technologie blijven gebruiken, andere landen zullen er bijkomend in investeren.

analysée par un groupe de travail fédéral composé des ministres Dermagne et Clarinval, ainsi que du Centre de crise national. Le Centre de crise interviendra si certaines pénuries alimentaires apparaissent. Au niveau européen, des mesures à court terme visant à garantir le caractère abordable des denrées alimentaires, ainsi que des mesures à long terme pour les agriculteurs dont les coûts de production augmentent, sont en cours d'élaboration.

En ce qui concerne la transition énergétique, nous constatons que tous les pays européens ont pris des mesures stratégiques ces derniers mois pour se détacher des sources d'énergie russes. L'investissement massif de l'Allemagne dans l'accélération des énergies renouvelables lui permettra de se débarrasser des importations russes, pourtant si essentielles, dans un avenir proche. Nous allons prolonger la durée de vie de deux réacteurs nucléaires et réaliser des investissements supplémentaires substantiels pour accélérer la durabilité. Ces choix sont judicieux, à mon estime. Au cours des dernières décennies, nous avons acquis une position de tête dans le domaine des éoliennes en mer. Des collègues européens me manifestent leur intérêt à cet égard.

En ce qui concerne l'hydrogène, nous observons la même accélération en raison des événements en Ukraine. Le gouvernement flamand, en particulier, a collaboré assidûment avec le gouvernement fédéral pour élaborer une stratégie en matière d'hydrogène. Nous souhaitons par exemple maintenir l'industrie chimique dans notre pays et le rôle de l'hydrogène sera crucial à cet égard, comme dans le cas du projet d'ArcelorMittal à Gand, dont la réussite dépend pleinement de l'accès à l'hydrogène. Il est également considéré comme une priorité dans d'autres

In mijn ogen is dat een goede zaak en zal dat ook helpen om de prijzen naar beneden te krijgen. De enige technologie waarvan de prijzen jaar na jaar dalen, is immers die van de duurzame energie. De Europese Commissie werkt verder aan de discussie, om ervoor te zorgen dat de lagere prijs van duurzame energie ook wordt gereflecteerd in de prijszetting. Vandaag is dat eigenlijk veel te weinig het geval, omdat het prijszettingmechanisme nog dateert uit een tijd waarin de duurzame energie zeer beperkt was en men die wou stimuleren. Vandaag zit men in een situatie waarin die duurzame energie in sommige landen een veel belangrijkere rol speelt.

régions d'Europe.

Une crise est aussi une aubaine et compte tenu de nos connaissances dans certains domaines de durabilité et de notre très haut degré d'interconnexion avec le reste de l'Europe, de nombreuses aubaines s'offrent à nous. L'indépendance énergétique et l'accélération de la durabilisation vont de pair. En l'espace de quelques semaines, cette réalité est devenue très concrète, ce qui, selon moi, est une bonne chose et contribuera à faire baisser les prix. Car les énergies durables sont les seules dont les prix baissent chaque année. La Commission européenne y travaille également, car le mécanisme de fixation des prix date d'une époque où les énergies durables étaient limitées et où on voulait les stimuler.

03.07 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de eerste minister, dank dat u tijd wou vrijmaken voor dit debat in onze commissie.

De vraag welke economie men het hardst treft met die sanctiemaatregelen is inderdaad een legitieme vraag. Dat is een legitieme overweging. Ik meen tegelijkertijd dat het toch belangrijk is aandacht te besteden aan die andere vraag, die puur ethisch is: accepteren wij dat een sector in ons land draait met ruwe Russische diamant, waarvan wij weten dat de inkomsten terecht komen bij Poetin, en dus gebruikt worden voor de invasie in Oekraïne. Dat lijkt mij een even belangrijke vraag.

03.07 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): La question de savoir qui est le plus durement touché par les sanctions est légitime. L'aspect éthique n'est pas moins légitime. Acceptons-nous qu'un secteur de notre pays fonctionne avec des diamants russes, dont les recettes profitent à Poutine et à l'invasion de l'Ukraine? De plus, le diamant brut n'est pas aussi nécessaire que le pétrole ou le gaz.

Er is bovendien toch een verschil tussen ruwe diamant en bijvoorbeeld olie of gas. Het ene is toch noodzakelijker dan het andere. We werken aan onze onafhankelijkheid. We willen Rusland afsnijden van zoveel mogelijk inkomsten. We weten echter tegelijk ook dat Rusland intussen bezig is om voor al die zaken alternatieve markten op te zoeken, ook voor olie, ook voor gas. De contacten met China en India worden intenser.

La Russie cherche des marchés alternatifs, mais de nombreux pays ne sont pas encore assez développés pour se substituer totalement à l'UE en tant que partenaire. Nous disposons donc d'un levier. Les sanctions actuelles sont sans précédent, mais j'appelle le gouvernement à plaider pour leur extension. La machine de guerre ne s'est pas encore arrêtée. Nous appelons les autres pays à bloquer les échappatoires dont pourrait user Moscou. Cette phrase semble très générale. Comment inciter les autres pays à bloquer la Russie? Je ne connais pas non plus la réponse. Mais j'espère que tous les efforts seront déployés sur le plan diplomatique

Misschien zijn wij nu wel net op het goede moment, als ik dat zo mag zeggen, omdat de banden tussen Rusland en een aantal landen nog niet voldoende ontwikkeld zijn om de Europese Unie als partner volledig te compenseren. Gelukkig maar. Dat geeft ons toch nog enige hefboom op dit moment.

U hebt op zich natuurlijk gelijk: het sanctiepakket is enorm. Het is ongezien, maar bij dezen doe ik toch een oproep opdat de Belgische regering verder zou pleiten voor verdergaande sanctiemaatregelen en een verfijning van de sanctiepakketten. De oorlogsmachine stopt nog niet. De oorlog is nu een maand bezig. Ik wil u vragen de economische hefboom te maximaliseren en zelf in de mate van het

mogelijke voorstellen te doen voor de verdere uitbreiding van de sanctiepakketten.

U zegt: wij nemen initiatieven om de achterpoorten te sluiten en wij roepen andere landen op de achterdeur te sluiten. Dat is natuurlijk een zeer algemene stelling. Ik moet zeggen dat ik zelden iets lees dat concreter is, iets met meer kracht.

Ik heb zelf ook het antwoord niet. Ik vind het een zeer moeilijke vraag. Hoe zetten wij andere landen aan om de deur voor Rusland te sluiten? Men moet dan al gaan werken met bepaalde voorwaarden. Ik weet niet welk gewicht in de weegschaal wordt gelegd om andere landen ertoe te overhalen de banden met Rusland niet verder uit te breiden. Ik hoop dat er op het diplomatieke vlak alles aan gedaan wordt om die ambitie te realiseren.

03.08 Christophe Lacroix (PS): Monsieur le premier ministre, je vous remercie pour vos réponses.

Ce que j'apprécie chez vous, c'est votre positivisme. Vous êtes conscient des difficultés, mais vous voulez voir en celles-ci des opportunités de changement radical, en estimant que la voie de l'Union européenne est la seule voie possible et durable à court, moyen et long termes.

Je vous rejoins totalement à ce sujet. Comme cela a été le cas lors de la pandémie, la solidarité européenne s'est mise en marche. C'est au niveau européen que le dispositif, que le cœur du réacteur doit être actionné pour nous permettre de faire face à ces conflits, avec des perspectives qui vont bien au-delà des possibilités intrinsèques d'un quelconque pays membre de l'Union européenne, s'il est seul. Il s'agit ici d'un premier élément de satisfaction.

En outre, comme vous le savez, mon groupe plaide depuis longtemps pour une Europe de la défense. En 2010, je pense d'ailleurs avoir signé une résolution en ce sens. À travers notre engagement au sein de l'OTAN, il faut un pôle européen de la défense. Comme on peut le voir aujourd'hui, les intérêts européens ne sont pas systématiquement les mêmes que ceux des Américains et je vous avoue avoir eu un peu peur, suite aux déclarations du président Biden. Même si nous devons être solidaires avec les États-Unis, quand il a déclaré que Vladimir Poutine était un boucher, qu'il espérait qu'il serait renversé, il n'a pas facilité le dialogue et il a mis en difficulté l'Union européenne qui est au premier plan géographiquement parlant. Une Europe de la défense permettrait donc de nous autonomiser. Cela permettrait également de mieux nous positionner par rapport à la Turquie qui est membre de l'OTAN et qui adopte des positions plus qu'ambiguës quant aux sanctions prises par l'Union européenne à l'égard de la Russie.

Enfin, et ne prenez pas cette remarque comme un reproche car j'ai beaucoup d'admiration pour vous et j'ai beaucoup de respect pour le gouvernement auquel mon parti participe, vous avez beaucoup parlé des éléments liés à la Flandre en matière de transition énergétique et des concertations qui ont lieu avec le tissu économique et industriel flamand. C'est évidemment très important. Mais je tiens à vous rappeler qu'il y a aussi un tissu industriel à Bruxelles et en Wallonie, que le port autonome de Liège est le premier port intérieur de

pour concrétiser cette ambition.

03.08 Christophe Lacroix (PS):

U beschouwt Europa als de oplossing en ik treed u daarin bij. Net als bij de pandemie werkt de Europese solidariteit. We pleiten al lang voor een Europese defensie-unie. De Europese belangen stoken niet per se met die van de Verenigde Staten. De recente uitspraken van de heer Biden werken de dialoog niet in de hand en brengen Europa, dat het conflict van nabij meemaakt, in een lastig parket. Een Europese defensie-unie zou ons ook in staat stellen om ons onafhankelijker op te stellen ten opzichte van Turkije, dat een dubbelzinnige houding aanneemt, in het bijzonder tegenover Rusland.

U bent uitgebreid ingegaan op de economische belangen van Vlaanderen, maar Luik is de grootste binnenlandse haven van België en de op een na grootste van Europa, en staat in verbinding met Antwerpen via het Albertkanaal. Voor een welvarend federaal België moet men de Belgische economie in haar geheel steunen en al degenen die België tot een mooi land maken, beschermen.

Belgique. Il est relié à Anvers via le canal Albert et est le deuxième ou troisième port intérieur européen; comme je suis liégeois, je dirai plutôt que c'est le deuxième port intérieur européen. Il est entouré de 33 ports. Il est donc vraiment un des vecteurs importants de l'économie wallonne. Comme on parle de création de richesse un peu partout, si on veut une Belgique fédérale saine, il faut stimuler et protéger l'ensemble des acteurs qui font de la Belgique un beau pays.

03.09 Anneleen Van Bossuyt (N-VA): Mijnheer de eerste minister, ten eerste is het belangrijk dat de banden met de Verenigde Staten worden aangehaald. We mogen echter niet vergeten dat voor de Verenigde Staten andere belangen meespelen dan voor de Europese Unie. De VS willen niets liever dan dat de Europese Unie zich volledig op hen richt en minder op China. De VS willen niet alleen de grote mecenas spelen. Er spelen ook andere belangen en we mogen ter zake niet naïef zijn. We hebben ook veel economische belangen in China en dat mogen we zeker niet uit het oog verliezen.

Ten tweede wordt eraan herinnerd dat we al enige ervaring met groepsaankopen hebben opgebouwd, die bovendien voor de groepsaankopen voor vaccins tegen COVID-19 succesvol waren. Natuurlijk valt het te bezien op welke manier men succes dan begrijpt. Bovendien kunnen we de groepsaankopen van gas niet vergelijken met die van vaccins tegen covid-19. Die vaccins bestonden immers nog niet, terwijl gas wel al overal verkrijgbaar is. Er speelt deels een ander effect.

Voor het eerst verklaart u dat een prijsplafond, waarvoor ons land vooralsnog pleitte, misschien niet de enige optie is. We moeten opletten voor de negatieve effecten. Het is voor de gasleveranciers dan immers heel gemakkelijk om zich te wenden tot continenten die wel een hogere prijs willen betalen. U verklaarde zopas dat de belangrijkste bezorgdheid de bevoorradingszekerheid is. Ik vrees dat in geval van zo'n prijsplafond de gasleveranciers zullen nagaan waar ze de beste prijs kunnen krijgen om hun gas te leveren. We moeten daar dus zeer voorzichtig mee zijn.

Andere lidstaten hebben volgens u onomkeerbare beslissingen genomen. Ik ben dan toch heel blij dat de Belgische regering haar beslissing over de kernuitstap niet in december heeft genomen. Als u eerlijk bent, dan moet u toegeven dat er in december een andere beslissing zou zijn genomen dan dewelke afgelopen maand is genomen. Ik ben blij dat onze fractie, met de heer Wollants voorop, heel sterk ervoor heeft gepleit om de kerncentrales open te houden. Zo niet zouden wij voor een onomkeerbare beslissing hebben gestaan, die ons alleen nog maar afhankelijker zou hebben gemaakt van de import van gas. We zouden zelfs gascentrales moeten bijbouwen, met alle gevolgen van dien.

Bovendien zouden we, zeker gezien de huidige gebeurtenissen, de kans gemist hebben om onze onafhankelijkheid te vergroten. We hebben ons beperkt tot het langer openhouden van de twee jongste kerncentrales, in plaats van er zoveel mogelijk zo lang mogelijk open te houden. Dat kan op een veilige manier; het FANC kan die veiligheid perfect beoordelen. Waarom houdt men dus de kerncentrales niet open tot ze 80 jaar oud zijn, juist ter wille van de energie-onafhankelijkheid? Dat mag geen taboe zijn; in de Verenigde Staten gebeurt het ook. U spreekt van kernenergie als opstaptechnologie

03.09 Anneleen Van Bossuyt (N-VA): Il est important de resserrer les liens avec les États-Unis. Toutefois, ces derniers veulent jouer les grands mécènes et poursuivent d'autres intérêts que l'Union européenne. Nous ne devons pas oublier que nous avons également de nombreux intérêts en Chine.

Nous ne pouvons pas comparer les achats groupés pour le gaz à ceux qui ont été organisés pour les vaccins contre le covid. En effet, ces vaccins n'existaient pas encore. Le ministre affirme pour la première fois qu'un plafond tarifaire ne constitue peut-être pas la seule option. Nous devons être attentifs aux effets négatifs d'une telle solution. Si un plafond est appliqué, les fournisseurs vont essayer de livrer leur gaz au plus offrant.

En ce qui concerne la sortie du nucléaire, je suis heureuse que le gouvernement belge n'ait pas pris sa décision au mois de décembre. Ce report a permis d'éviter une décision irrévocable qui aurait encore renforcé notre dépendance face aux importations de gaz.

Nous avons manqué l'occasion d'accroître notre indépendance en prolongeant le plus longtemps possible la durée de vie du plus grand nombre possible de centrales nucléaires. Le premier ministre considère l'énergie nucléaire comme une technologie facilitant le passage aux énergies durables, mais l'énergie nucléaire est en soi une source d'énergie très durable. En effet, l'énergie nucléaire ne doit pas nécessairement signifier que nous investissons moins dans les énergies

naar duurzame energie, maar volgens mij is kernenergie een zeer duurzame energiebron op zich.

Ten slotte hoor ik u graag zeggen dat kernenergie niet hoeft te betekenen dat we minder in hernieuwbare energie investeren. Dat wordt soms beweerd, maar wordt door studies tegengesproken. In Scandinavische landen zien we dat, met groenen in de regering, de energiemix voor de helft uit hernieuwbare energie en voor de helft uit kernenergie bestaat; die kunnen dus perfect hand in hand gaan.

Bij dezen dus een warme oproep om voluit op kernenergie in te zetten. Dat hoeft helemaal niet te betekenen dat we minder investeren in hernieuwbare energie of in groene waterstof. Dat is belangrijk voor onze toekomstige energieonafhankelijkheid.

renouvelables. Dans les pays scandinaves, où les écologistes font partie du gouvernement, le mix énergétique est constitué pour moitié d'énergies renouvelables et pour moitié d'énergie nucléaire.

03.10 Alexander De Croo, premier ministre: Je voudrais ajouter un élément parce que j'ai été incomplet par rapport à la stratégie de l'hydrogène. La décision prise le 18 mars confirme que les investissements seront accélérés dans la mise en place d'un *backbone* pour l'hydrogène et, en premier lieu, l'accent sera mis sur les *clusters* industriels en Flandre (Anvers et Gand), en Wallonie (Hainaut, Liège) et à Bruxelles. Ceci confirme vos propos.

03.10 Eerste minister Alexander De Croo: Op 18 maart hebben wij beslist de investeringen in de waterstofbackbone te bespoedigen, waarbij in een eerste fase de focus uitgaat naar de industriële clusters van Gent en Antwerpen, Henegouwen en Luik, alsook van Brussel.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Actualiteitsdebat over de Oekraïense vluchtelingen en toegevoegde vragen van

- Ben Segers aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Een transversaal plan tegen uitbuiting en mensenhandel van Oekraïense vluchtelingen" (55026026C)
- Darya Safai aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De mensensmokkel aan de Pools-Oekraïense grens" (55026134C)
- Theo Francken aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Het leefloon voor tijdelijk ontheemden" (55026151C)
- Darya Safai aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De uitbuiting en het misbruik van Oekraïense vluchtelingen in ons land" (55026230C)
- Darya Safai aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De screening van de opvanggezinnen voor Oekraïners" (55026231C)
- Vanessa Matz aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De aanpak van de toestroom van Oekraïense vluchtelingen op ons grondgebied" (55026599C)

04 Débat d'actualité sur les réfugiés ukrainiens et questions jointes de

- Ben Segers à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Un plan transversal de lutte contre l'exploitation et la traite des réfugiés ukrainiens" (55026026C)
- Darya Safai à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le trafic des êtres humains à la frontière entre la Pologne et l'Ukraine" (55026134C)
- Theo Francken à Alexander De Croo (premier ministre) sur "L'octroi du revenu d'intégration aux personnes temporairement déplacées" (55026151C)
- Darya Safai à Alexander De Croo (premier ministre) sur "L'exploitation des réfugiés ukrainiens et les abus à leur encontre dans notre pays" (55026230C)
- Darya Safai à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le screening des familles d'accueil pour Ukrainiens" (55026231C)
- Vanessa Matz à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La gestion des réfugiés ukrainiens sur le territoire" (55026599C)

04.01 Vanessa Matz (Les Engagés): Monsieur le premier ministre, de nombreux Ukrainiens fuient leur pays à cause de l'invasion commise par la Russie. Ainsi, plus de 28 000 réfugiés sont déjà

04.01 Vanessa Matz (Les Engagés): Er zijn meer dan 28.000 Oekraïense vluchtelingen

arrivés sur le territoire depuis le début de la guerre. Habituellement, la Belgique accueille en moyenne 25 000 personnes par an - et l'on projette le chiffre de 200 000 pour cette crise.

Même si les gouvernements ont déjà pris plusieurs mesures, il nous revient du terrain que la situation est compliquée pour les communes qui se retrouvent à nouveau en première ligne, comme lors de la crise du covid. Les mandataires locaux reçoivent des informations nombreuses, évolutives et parfois contradictoires entre le fédéral, les entités fédérées, les gouverneurs et les structures supracommunales. Ainsi, le fédéral et la Région wallonne ont lancé, tous deux, des plates-formes afin d'introduire les propositions d'hébergement. Un niveau de pouvoir demande prioritairement aux bourgmestres de trouver des lieux d'hébergement collectifs, notamment via des réquisitions, tandis qu'un autre demande de s'appuyer majoritairement sur la bonne volonté des citoyens. La seule constante entre les niveaux de pouvoir est la totale insuffisance de moyens pour que les communes ou les particuliers puissent prendre en charge l'hébergement en urgence des Ukrainiens dans de bonnes conditions.

Cette crise ne peut être envisagée à l'échelle régionale ou locale. Les communes, déjà soumises à une pression importante en raison de la crise du covid, des inondations pour certaines, et de cette crise ont vraiment besoin de soutien. Nous savons évidemment que le gouvernement fédéral a accordé des enveloppes complémentaires aux CPAS, mais il reste que les services communaux - en particulier, ceux de la Population et de l'État civil - sont débordés. La Belgique se doit d'être à la hauteur dans ce dossier, et nous ne pouvons ni laisser la lasagne institutionnelle mettre en péril un accueil humain et efficace ni abandonner les communes et les citoyens dans ce dossier. Bien entendu, il existe plusieurs possibilités. Nous ne sommes pas en train de dire que rien n'a été entrepris, mais que les demandes sont diverses et variées, de sorte que les communes ne s'y retrouvent pas toujours.

Monsieur le premier ministre, envisagez-vous de lancer la phase fédérale de gestion de crise pour traiter ce dossier, avec tout ce que cela implique? Réfléchissez-vous également - et c'est une demande forte de notre part - à la nomination d'un commissaire à l'accueil des réfugiés ukrainiens, comme nous avons pu avoir un commissaire corona?

Il me reste une petite question subsidiaire. Il a été annoncé à grand renfort de publicité que les voyages en train seraient gratuits pour les Ukrainiens. Or, si cette gratuité leur a bien été accordée, ce sont les CPAS qui prennent le coût en charge. La SNCB leur a adressé des conventions - qu'elle leur a demandé de conclure - leur proposant 8,52 euros pour un trajet et 17,04 euros pour un aller-retour. Bref, je m'interroge à cet égard. Cette information m'a été transmise par un CPAS.

Ces trajets restent heureusement gratuits pour les Ukrainiens, mais aux frais des CPAS. J'aimerais connaître votre avis sur la question, et sur les autres sujets sur lesquels je vous ai interrogé.

04.02 Bert Moyaers (Vooruit): Vermits het hier een actualiteitsdebat betreft, wil ik mijn collega Ben Segers verontschuldigen. Hij had een vraag ingediend die per ongeluk beland was in de commissie die de

in België aangekomen, terwijl ons land gemiddeld 25.000 personen per jaar opvangt. Naar verwachting zullen er 200.000 personen aankomen. De regeringen hebben maatregelen genomen maar de gemeenten, die opnieuw in de frontlinie staan en overrompeld worden, bevinden zich in een lastig parket. De lokale mandatarissen krijgen tegenstrijdige informatie. De federale overheid en het Waals Gewest hebben elk een platform voor voorstellen tot huisvesting gelanceerd. Het ene bestuursniveau vraagt de burgemeesters om collectieve accommodatieplaatsen, terwijl het andere vertrouwt op de goodwill van de burgers. De enige constante is het gebrek aan middelen voor de noodopvang.

De gemeenten hebben ondersteuning nodig. De regering heeft de OCMW's enveloppen toegekend maar de gemeentediensten worden overstelpt. België moet ervoor zorgen dat onze gelaagde staatsstructuur een humane en doeltreffende opvang niet in de weg staat.

Overweegt u de federale fase van het crisisbeheer af te kondigen? Denkt u aan de aanstelling van een commissaris voor de opvang van de Oekraïense vluchtelingen?

De kosten voor de gratis treinritten worden gedragen door de OCMW's. De NMBS heeft hun overeenkomsten voorgelegd tegen 8,52 euro per traject. Het vervoer per trein is gratis voor de Oekraïeners, maar de kosten komen voor rekening van de OCMW's. Wat is uw standpunt hierover?

04.02 Bert Moyaers (Vooruit): Les réfugiés ukrainiens, qui sont en butte à la précarité, sont

ationale veiligheidsstrategie behandelt en heeft zijn vraag daarom terug voorgelegd. Helaas kon hij vandaag niet aanwezig zijn, maar uit respect voor uw dienst die de vraag wellicht zorgvuldig heeft voorbereid wil ik zijn vraag alsnog voorleggen.

Er bereiken ons inderdaad heel wat signalen dat een aantal Oekraïense vluchtelingen zou worden uitgebuit, tot mensenhandel toe. Dat gebeurt inmiddels in vele EU-landen en het ligt dan ook voor de hand dat dit zich ook voordoet in ons land. Waar mensen zich in precare omstandigheden bevinden, zien uitbuiters hun kansen schoon. Een transversale aanpak lijkt hier aangewezen vermits veel bevoegdheidsdomeinen hierbij betrokken zijn, gaande van politie en inspectiediensten, over steden en gemeenten, OCMWs, tot ziekenhuizen, zorgcentra, centra voor seksueel geweld.

Ik kom tot de vragen van mijn collega.

Hebben de verschillende bovengenoemde Belgische diensten, over alle bevoegdheidsdomeinen heen, reeds signalen gedetecteerd van misbruik van Oekraïense vluchtelingen, tot mensenhandel toe? Wordt momenteel actief transversaal op zoek gegaan naar die signalen om bijzondere aandacht te geven aan de plekken waar de Oekraïense vluchtelingen in België in groep aankomen en waar ze zich in grote getale bevinden?

Tot slot is er de vraag of er reeds een gecoördineerd plan van aanpak voorhanden is tegen misbruik, uitbuiting en mensenhandel, over de bevoegdheidsdomeinen heen? Welke diensten zijn daarbij betrokken?

04.03 Peter De Roover (N-VA): Mijnheer de premier, uiteraard heeft de Oekraïne-crisis ons overvallen. Men moet ongetwijfeld improviseren om de nodige solidariteit te vertonen, maar het moet ook gezegd worden dat de vluchtelingenstroom evenmin zonder gevaar is voor die mensen die solidair willen zijn. De screening van de mensen die komen, maar ook van de mensen die zich hebben aangediend om gezinnen op te vangen, is van het grootste belang.

Er zijn consequenties voor de mensen die in de paasvakantie enkele dagen op vakantie wilden gaan en plots worden geconfronteerd met het feit dat er een gezin bij hen thuis verblijft dat ze enkele weken geleden niet kenden. Dat gaat bij sommigen misschien wel voor een verrassing zorgen.

Gelieve de vergelijking niet door te trekken, maar we kennen het droeve lot van puppies waar men na een impulsaankoop vanaf wil, wanneer men op vakantie vertrekt. Ik vrees dat een effect dreigt dat zelfs een beetje vergelijkbaar is, al zal men dan niet dezelfde manier hanteren.

Tegen die achtergrond weet ik dat veel gemeenten momenteel grote inspanningen doen om tot die screening over te gaan. Welke steun en welke maatregelen komen daar op federaal niveau bij, vooral met betrekking tot het mogelijk misbruik van jongeren en kinderen? Zij lopen de kans om terecht te komen bij mensen met minder humanitaire bedoelingen dan ze veinzen te hebben.

04.04 Eerste minister Alexander De Croo: Mevrouw de minister, geachte Kamerleden, ik zal nader ingaan op de gestelde vragen, ook

victimes d'abus dans de nombreux pays de l'UE. Étant donné que de nombreux niveaux d'autorité sont impliqués dans ce problème, une approche transversale est appropriée.

La police et les services d'inspection, les villes et les communes, les CPAS, les hôpitaux ou encore les centres de prise en charge des victimes de violences sexuelles, ont-ils déjà détecté des abus? Une attention particulière est-elle accordée aux endroits où les réfugiés ukrainiens arrivent en groupe? Existe-t-il déjà un plan d'action coordonné? Quels sont les services concernés?

04.03 Peter De Roover (N-VA): Eu égard au flux de réfugiés en provenance d'Ukraine, le filtrage tant des réfugiés que des familles d'accueil est important. Les familles ne savent pas toujours à quoi elles s'engagent et il existe en outre un risque d'abus. De nombreuses communes s'efforcent dès à présent d'effectuer un filtrage. Quel soutien l'échelon fédéral offre-t-il à cet égard?

04.04 Alexander De Croo, premier ministre: Une *task force* a

al werden sommige vragen al tijdens de plenaire vergadering behandeld.

Een eerste kwestie waarop ik inga, wil ik niet tot mensenhandel beperken, want het gaat in het algemeen over mensen die kwetsbaar zijn en geconfronteerd worden met moeilijkheden, trauma's en angsten. Daartoe is een taskforce opgericht, als volgt samengesteld: de drie centra in de strijd tegen mensenhandel, Justitie, de federale gerechtelijke politie en het parket. Het is de bedoeling om ter zake te communiceren, te sensibiliseren en acties op het terrein te coördineren. Er wordt ook overlegd met de deelstaten om dat zo laagdrempelig mogelijk te kunnen doen. We willen mensen ook de mogelijkheid geven om te communiceren als zij zien dat er zich op een bepaald moment problemen voordoen, bijvoorbeeld omtrent de verblijfplaats. Het gaat niet enkel om uitbuiting, maar ook om problemen van psychische begeleiding, trauma's en seksuele intimidatie. In het federaal coördinatiecomité vinden daarover heel regelmatig vergaderingen plaats. Mijn kabinet volgt die vergaderingen ook op.

Nu kom ik tot de vragen over het leefloon. Wij hebben aan de OCMW's uitgelegd op welke manier zij de beoordeling moeten doen. Ik blijf erbij dat de OCMW's het best oordelend vermogen hebben om te kunnen inschatten welke graad van leefloon vluchtelingen nodig hebben. De richtlijnen die wij verspreid hebben, ondersteunen hen in die afweging.

Aangaande de screening hebben minister Verlinden en staatssecretaris Mahdi al toelichting gegeven, zowel in de commissie voor Binnenlandse Zaken als in de plenaire vergadering.

Madame Matz, je participe chaque semaine à une réunion avec les ministres-présidents des entités fédérées. Au début de la crise, la question était de savoir si une phase fédérale était nécessaire. La réponse était et est encore négative. Sur le terrain, je ne vois pas la nécessité d'une phase fédérale car les flux d'informations fonctionnent bien. Cela veut-il dire qu'il n'y a pas de problème sur le terrain et que tout se passe parfaitement? Non.

Mijnheer De Roover, u gaf het aan, soms wordt men geconfronteerd met operationele moeilijkheden. Jammer genoeg is dat onvermijdelijk.

été créée à cet effet, mais sa mission ne se limite pas à réduire l'ampleur du phénomène de la traite des êtres humains. Il s'agit de personnes très vulnérables et confrontées à certains traumatismes, peurs et difficultés. Cette *task force* se compose de représentants des trois centres spécialisés dans l'accueil des victimes de la traite des êtres humains, du département de la Justice, de la police judiciaire fédérale et du parquet. L'objectif consiste à informer, à sensibiliser et à coordonner les actions sur le terrain. Des concertations ont lieu avec les entités fédérées en vue de faciliter au maximum l'écoute des personnes concernées. Ces dernières doivent avoir la possibilité de signaler un problème de domicile, mais également de demander un accompagnement psychologique et d'évoquer des traumatismes ou des faits d'intimidation à caractère sexuel. Des réunions sont régulièrement consacrées à cette thématique au sein du comité fédéral de coordination et mon cabinet en assure le suivi.

Je maintiens que les CPAS sont les mieux placés pour évaluer le montant de revenu d'intégration dont les réfugiés ont besoin. Nos directives les soutiennent dans cette évaluation.

La ministre Verlinden et le secrétaire d'État Mahdi ont déjà donné des précisions, tant en commission de l'Intérieur qu'en séance plénière, en matière de *screening*.

Ik vergader wekelijks met de minister-presidenten. Aan het begin van de crisis heeft men zich afgevraagd of er een federale fase moest komen maar we zien de noodzaak daarvan niet in, ook al kunnen er zich inderdaad in het veld problemen voordoen.

Parfois, les difficultés opérationnelles sont inévitables.

En ce qui concerne la nécessité d'avoir un commissaire de gouvernement, je pense que le Centre de crise endosse ce rôle actuellement. L'essentiel des efforts est fourni par les entités fédérées et je sais qu'à ce niveau chacun crée des structures de coordination, par exemple au niveau des communes. Je ne voudrais pas créer une couche additionnelle car j'estime que le Centre de crise joue très bien son rôle.

04.05 Vanessa Matz (Les Engagés): Monsieur le premier ministre, je vous remercie.

Vous dites être conscient qu'il y a des problèmes. Je ne suis pas en train de dire que tout est moche. J'ai bien dit que des choses avaient été faites mais la majorité des mandataires locaux sur le terrain – on en a rencontré énormément – sont complètement perdus par rapport à ce qui se passe. On leur dit déjà que les communes devront trouver des solutions au moment où les Ukrainiens ne pourront plus être hébergés dans des logements privés. On renvoie donc encore une fois la patate chaude aux communes qui n'ont pas les moyens dans leurs services administratifs – je ne parle pas des CPAS – pour mettre en œuvre ces politiques. Or, des ordres variés et divers arrivent des gouverneurs, du Centre de crise ou des entités fédérées, qui disent des choses différentes. Il y a donc beaucoup d'informations qui ne sont pas coordonnées.

L'idée n'est pas de créer une couche supplémentaire mais d'avoir une phase fédérale qui gère et coordonne l'ensemble.

Le but est d'éviter toutes ces frictions qu'il peut y avoir dans les différentes missions qu'on demande aux communes. Il faut arrêter de les surcharger car, *in fine*, elles doivent à chaque fois trouver une solution.

Vous ne m'avez pas répondu sur la question des trajets. Je peux vous montrer l'e-mail reçu par les CPAS, à qui on demande de conclure une forme contrat pour les trajets.

04.06 Alexander De Croo, premier ministre: Madame Matz, honnêtement, ce que vous me dites est nouveau pour moi. Je vous propose de poser la question au ministre Gilkinet, compétent en cette matière, pour avoir plus de détails. Je ne dispose pas de davantage d'informations.

04.07 Vanessa Matz (Les Engagés): J'essaierai d'avoir l'information mais cela me paraît fort de café, si je peux m'exprimer ainsi. Cela ne va pas.

Nous continuons aussi à demander une phase fédérale. Comme vous l'avez dit, il en a été question dans les discussions. Je pense qu'il faut y aller maintenant car, dans trois semaines, lorsque les gens ne pourront plus héberger au niveau privé, il faudra trouver des solutions et passer à une phase fédérale car toutes les bonnes volontés ne suffiront plus. Les communes sont vraiment à bout de souffle, en tout cas nombre d'entre elles qui reçoivent des réfugiés. Je continue donc aussi à demander un commissaire, pas pour ajouter une couche mais pour assurer une bonne coordination de toutes les aides.

04.08 Caroline Taquin (MR): En tant que bourgmestre, je reçois

Het Crisiscentrum vervult momenteel de rol van regeringscommissaris. De deelgebieden hebben coördinatiestructuren opgezet. Nog een extra lijkt me niet zinvol.

04.05 Vanessa Matz (Les Engagés): Er werden initiatieven genomen, maar de lokale mandatarissen weten niet meer van welk hout pijlen te maken. Ze krijgen te horen dat de gemeenten een oplossing zullen moeten vinden wanneer er geen privéwoningen meer beschikbaar zijn. Ze krijgen opnieuw de hete aardappel doorgeschoven, terwijl ze niet over de middelen beschikken om al die beleidsinitiatieven handen en voeten te geven. Er komt tegenstrijdige informatie van verschillende beleidsniveaus, die niet op elkaar afgestemd is. Een federale fase zou de coördinatie van het geheel mogelijk maken.

Men moet er ook mee ophouden te veel zaken op het bordje van de gemeenten te leggen. U hebt me geen antwoord gegeven over de contracten die de NMBS de OCMW's aanbiedt voor de treinritten.

04.06 Eerste minister Alexander De Croo: Ik stel voor dat u die vraag aan minister Gilkinet stelt.

04.07 Vanessa Matz (Les Engagés): We blijven aandringen op een federale fase. Wanneer alle goodwill niet meer volstaat, zullen er oplossingen gevonden moeten worden. De gemeenten zijn aan het eind van hun Latijn.

04.08 Caroline Taquin (MR): Dat

toutes les informations. Je tiens à les recevoir moi-même pour pouvoir bien les dispatcher au sein de ma commune, qui compte 31 000 habitants. Je ne suis pas tout à fait d'accord, car tout dépend de la perception des choses. Le fait que les communes soient impliquées dans l'accueil des réfugiés et dans cette nouvelle crise me paraît normal! Nous devons être tous solidaires.

La guerre a éclaté il y a quelques semaines et l'accueil a dû se faire en un temps record. Nous avons donc reçu énormément d'informations à dispatcher et à distiller. Nous n'étions pas encore passé au code jaune que la guerre éclatait et les communes n'ont pas eu le temps de souffler. Mais c'est notre job.

L'information était abondante mais claire dès le départ. Au travers de la crise covid, quand quelque chose n'allait pas, je ne manquais pas de faire remonter l'information. Cette information nous vient du Centre de crise. Nous recevons des informations des entités fédérées par rapport à leurs compétences (ONE, écoles, logement, transports, etc.). Les seules informations que nous recevons en double nous viennent de la province parce que le Centre de crise passe par la province. Je trouve que c'est bien géré et si quelque chose ne va pas, je ne manquerai pas de le dire.

Il ne faut pas oublier qu'une commune est un service à la population. Les communes sont donc pleinement dans leur rôle premier en travaillant pour offrir un service à une population, en l'occurrence une population fragile qui a quitté son pays pour fuir la guerre en laissant derrière elle des membres de la famille restés là-bas pour combattre. Nous sommes vraiment dans notre rôle premier.

04.09 Alexander De Croo, premier ministre: C'est un point d'information additionnel.

04.10 Vanessa Matz (Les Engagés): Certaines communes, plus petites, se trouvent fort démunies par rapport à d'autres. Je demande seulement de la coordination et un peu plus de cohérence. Nous recevons des retours d'expérience de la part de nos mandataires qui sont en première ligne et qui font le boulot, mais qui attirent l'attention sur les limites financières.

04.11 Caroline Taquin (MR): Monsieur le premier ministre, ce n'était pas du tout une critique. Je trouve cela intéressant de partager les expériences car, quand on dit que c'est difficile pour tout le monde, c'est la vérité: c'est du travail, mais ce n'est pas impossible. Pourquoi ne pas consulter toutes les communes pour connaître les difficultés auxquelles elles font face et faire un bilan?

04.12 Vanessa Matz (Les Engagés): Je viens de la province de Liège, dans laquelle il y a récemment eu d'autres événements, dont les inondations, qui font que les questions de logement sont très préoccupantes. Mon collègue le bourgmestre de Wanze pourrait en témoigner.

04.13 Peter De Roover (N-VA): Inderdaad, mijnheer de eerste

de gemeenten hun steentje bijdragen tot de opvang van vluchtelingen is normaal, dat is een kwestie van solidariteit. De gemeenten zijn nog niet op adem kunnen komen na de coronacrisis, maar het is hun taak om deze mensen, die op de vlucht zijn voor de oorlog, op te vangen, en de informatie is duidelijk en ruim voorhanden. Als er iets niet gaat zoals het moet, zal ik niet nalaten dit te melden.

04.10 Vanessa Matz (Les Engagés): De informatie is tegenstrijdig en sommige kleine gemeenten staan machteloos. Ook Luik kampt met huisvestingsproblemen als gevolg van de overstromingen. Ik zou graag wat meer coördinatie en coherentie zien. De financiële middelen zijn niet eindeloos.

04.13 Peter De Roover (N-VA): Il

minister, het gaat zoals u zei ook over mogelijke gevallen van uitbuiting. Hopelijk niet te veel. Hopelijk niet. Het gaat evenwel niet alleen over uitbuiting. Het zal ook heel snel gaan over solidariteit. Er is een soort impulsolidariteit geweest. De particuliere opvang zal echter niet tot in het oneindige kunnen doorgaan, zeker niet op het niveau van dit ogenblik.

Ik hoor veel burgemeesters de bekommernis uiten dat zij voor een opdracht staan waar ze tegen opzien als de vluchtelingen voor hun gemeentehuis staan. Er bestaan geen wondermiddelen voor, al doet de Vlaamse overheid de inspanningen die zij doet.

Ik meen dat dit element hoe dan ook meegenomen moet worden. Naast de pure uitbuiting en het pure kindermisbruik – want daar moeten wij toch rekening mee houden – is er ook het gewone proces dat mensen die de inspanning doen thuis in opvang te voorzien op een bepaald ogenblik in een nieuwe situatie komen die niet kan blijven duren.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

05 Samengevoegde vragen van

- **Gaby Colebunders aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De recente inflatiecijfers" (55024669C)**

- **Peter De Roover aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De inflatie en de ontsporende begroting" (55024688C)**

05 Questions jointes de

- **Gaby Colebunders à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les chiffres récents de l'inflation" (55024669C)**

- **Peter De Roover à Alexander De Croo (premier ministre) sur "L'inflation et le dérapage budgétaire" (55024688C)**

05.01 Peter De Roover (N-VA): Mijnheer de eerste minister, dit is een totaal ander thema maar wij zitten in een perfecte storm, met corona, het griepseizoen, oorlogen, hoge energieprijzen en een de pan uit swingende inflatie. Toen ik mijn eerste huis kocht, moest ik lenen aan 12 %. Dat klinkt als een fantasie, maar dat was toen het geval. Wij hebben daarna heel lang geleefd in een droomwereld zonder inflatie. In januari van dit jaar bedroeg die inflatie echter 7,6 %.

Wij hebben reeds enorm veel inspanningen gedaan die in belangrijke mate een goed effect hebben gehad om de coronacrisis door te komen. Geld is natuurlijk echter niet onbeperkt beschikbaar. Het gevolg is dat wij naar een zeer hoog tekort gaan.

De inflatie heeft een grote impact op de burgers. Daarover gaat deze vraag niet, maar iedereen ondervindt het steeds meer. Velen hebben op het einde van hun loon nog een stuk maand over. Dat heeft effecten tot diep in de middenklasse. Er is echter nog een huisvader/huismoeder die de effecten daarvan voelt, namelijk de begroting. Er is een grote wens om bijkomende uitgaven te doen, ook tegen de achtergrond van bijvoorbeeld de Oekraïne-crisis.

Welke informatie hebt u over de evolutie van het inflatiecijfer? Gaat het om een kortstondige opstoot? Wat is de impact hiervan op het begrotingstekort of het begrotingscijfer? Wat moet daaraan gedaan worden, want men kan natuurlijk niet werkloos toezien, me dunkt?

ne s'agit pas uniquement d'exploitation, mais également de solidarité. Le système d'accueil chez des particuliers ne pourra pas être maintenu éternellement. Les bourgmestres aussi sont inquiets à propos du défi auquel ils sont confrontés. Les solutions miracles n'existent pas, même si le gouvernement flamand fournit des efforts importants.

05.01 Peter De Roover (N-VA): En plus du coronavirus, de la saison de la grippe, de la guerre et des prix élevés de l'énergie, nous devons à présent faire face à une inflation colossale. Même la classe moyenne au sens large en subit les conséquences douloureuses. L'inflation a également une incidence sur le budget, surtout lorsque, dans le même temps, des dépenses supplémentaires sont prévues dans le contexte de la crise ukrainienne.

Comment le taux d'inflation va-t-il évoluer? Se limitera-t-elle à une croissance éphémère? Quelle incidence aura-t-elle sur le déficit budgétaire? Qu'allons-nous faire à cet égard?

05.02 Eerste minister **Alexander De Croo**: Mijnheer De Roover, in februari kwam de inflatie op jaarbasis uit op 8,04 % volgens de FOD Economie. Dat is inderdaad een zeer hoog cijfer. Het is wel zo dat de vooruitzichten voor de komende maanden met bijzonder veel onzekerheid gepaard gaan. Het zal zeer sterk afhangen van hoe de internationale energie- en grondstoffenprijzen evolueren en welke impact deze evolutie heeft op de economische groei.

Momenteel verwacht het Federaal Planbureau dat de inflatie eind dit jaar nog steeds 3,83 % op jaarbasis zal zijn. Vanaf februari 2023 zal de inflatie volgens het Federaal Planbureau terug onder de 2 % duiken. Wij volgen dit sowieso van zeer nabij op. Dat gebeurt niet alleen op Belgisch niveau, maar ook op Europees niveau, bij de ECB.

In het algemeen zijn er twee fenomenen die spelen.

Eenzijds zal de hoge inflatie een opwaarts effect hebben op de overheidsuitgaven. Er is bijvoorbeeld de indexering van ambtenarenweden, sociale uitkeringen, energiefacturen voor federale administraties enzovoort.

Anderzijds zal het ook zorgen voor meer ontvangsten. Op de indexering van de lonen in de private sector worden bijvoorbeeld ook belastingen en sociale bijdragen betaald.

Er zijn natuurlijk ook indirecte effecten. Indien de hoge inflatie de economische groei zou afremmen, zou dat natuurlijk ook een negatief effect hebben op de overheidsfinanciën. De Nationale Bank en het Planbureau volgen dat van zeer nabij op. Ook het rapport van het Monitoringcomité reflecteert dit.

Natuurlijk kunnen de zaken zeer snel veranderen. We zullen dit continu moeten actualiseren en herevalueren. We zijn zoals u weet bezig met een begrotingscontrole. Die heeft natuurlijk als voornaamste opdracht om te bekijken of de maatregelen beslist in oktober en de genomen maatregelen van de voorbije weken al *on track* zijn. Die laatste zijn eigenlijk typische maatregelen die tijdens een begrotingscontrole genomen zouden worden, zoals de maatregelen op het gebied van het verlagen van de energiefactuur. Dat zijn maatregelen waarvoor we niet gewacht hebben op de begrotingscontrole, omdat ze natuurlijk zeer dringend waren. Het zijn wel typisch maatregelen die tijdens een begrotingscontrole zouden worden genomen. Die maatregelen zijn zeer gerechtvaardigd en het was goed om ze zo vroeg te nemen, opdat ze een belangrijke schokdemper kunnen zijn.

De begrotingscontrolewerkzaamheden zijn nu aan de gang. In de komende weken zullen we de evolutie van de inflatie en de impact van de inflatie op overheidsfinanciën, koopkracht, competitiviteit en de werking van bepaalde industrieën hoe dan ook van zeer nabij opvolgen. We zullen maatregelen nemen op basis van de bevindingen die we op dat moment hebben. Vandaag tekenen bepaalde zaken zich zeer sterk af, terwijl andere zaken nog zeer diffuus zijn.

05.03 **Peter De Roover** (N-VA): Dat u de impact van zeer nabij zult opvolgen is geruststellend, maar niet echt spectaculair. Het zou

05.02 **Alexander De Croo**, premier ministre: En février, l'inflation annuelle était de 8,04 %. La tendance des prochains mois dépendra fortement de l'évolution des prix de l'énergie et des matières premières et de leurs répercussions sur la croissance économique.

Le Bureau fédéral du Plan prévoit actuellement une inflation annuelle de 3,83 % pour la fin de cette année. À partir de février 2023, l'inflation devrait repasser sous la barre des 2 %.

Deux phénomènes sont en jeu pour le budget. D'une part, l'inflation élevée pousse les dépenses publiques à la hausse.

Les traitements des fonctionnaires et les allocations sociales sont indexés et les factures énergétiques des administrations fédérales augmentent. Par ailleurs, l'inflation se traduit par une augmentation des recettes, dès lors que davantage d'impôts et de cotisations sociales sont payés sur les salaires indexés dans le secteur privé. Il y a en outre certains effets indirects: si l'inflation ralentit la croissance économique, il en résulte un effet négatif sur les finances publiques. La Banque nationale de Belgique, le Bureau fédéral du Plan et le Comité de monitoring suivent en permanence l'évolution de la situation, de telle sorte que nous puissions réagir rapidement aux changements de circonstances.

Avant même le contrôle budgétaire, nous avons pris des mesures pour alléger la facture d'énergie. Ces mesures étaient justifiées, mais il va de soi que nous devons constamment vérifier si le budget est toujours sur la bonne voie. Nous nous y attelons actuellement.

spectaculairder zijn als u zou zeggen dat u dat niet opvolgt en dat u wel zult zien wat het wordt.

05.04 Eerste minister **Alexander De Croo**: Ik verwacht mij aan een vlammend communiqué van...

05.05 **Peter De Roover** (N-VA): U volgt het dus op. Dat is mooi. U zegt dat men in oktober zal bekijken in welke mate het nageleefd is.

Er zijn ook nieuwe maatregelen genomen. U zegt dat die gerechtvaardigd zijn en dat zal ik zeker niet tegenspreken. Het zijn echter wel allemaal maatregelen die aan de uitgavenzijde staan, het gaat namelijk om het bijkomend uitgeven van geld door de overheid. Ik denk dat er nog niet veel andere maatregelen genomen zijn.

05.06 Eerste minister **Alexander De Croo**: Het gaat grotendeels om het teruggeven van meerinkomsten.

05.05 **Peter De Roover** (N-VA): Je ne conteste pas le bien-fondé des mesures, mais elles se situent toutes du côté des dépenses.

05.06 **Alexander De Croo**, premier ministre: Il s'agit en grande partie de la restitution de recettes supplémentaires.

05.07 **Peter De Roover** (N-VA): Het is maar hoe men het bekijkt, maar laten we zeggen dat het effect ervan niet van die aard is om de begroting te redden. Ik denk dat er inderdaad veel onduidelijkheden zijn, zoals u terecht zei, maar er zijn niet zoveel onduidelijkheden dat er geen maatregelen zullen moeten worden genomen die minder sympathiek zullen klinken. Wij vrezen dat men daarvoor terugschrikt.

05.07 **Peter De Roover** (N-VA): Malgré toutes les incertitudes quant à l'avenir, des mesures moins sympathiques devront inévitablement être prises pour sauver le budget. Nous craignons toutefois que ce gouvernement rechigne à le faire.

Uiteraard doet u inspanningen voor de energiefactuur en de voor uitdagingen van de Oekraïne-crisis, maar doen alsof dat allemaal ergens in de getallen kan worden weggemoffeld kan natuurlijk niet. Hoe aangenaam wij de volgende weken ook mogen worden verrast, u zult voor de uitdaging staan om ook op dat onderdeel een antwoord te geven. Dat zal verder moeten gaan dan de mededeling dat u het op de voet volgt.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 **Samengevoegde vragen van**

- **Peter De Roover** aan **Alexander De Croo** (eerste minister) over "De exitstrategie voor het CST" (55024921C)

- **Peter De Roover** aan **Alexander De Croo** (eerste minister) over "Het Overlegcomité van 11 februari" (55025255C)

- **Barbara Pas** aan **Alexander De Croo** (eerste minister) over "Het Overlegcomité van 4 maart" (55025686C)

06 **Questions jointes de**

- **Peter De Roover** à **Alexander De Croo** (premier ministre) sur "La stratégie de sortie prévue pour le CST" (55024921C)

- **Peter De Roover** à **Alexander De Croo** (premier ministre) sur "Le Comité de concertation du 11 février" (55025255C)

- **Barbara Pas** à **Alexander De Croo** (premier ministre) sur "Le Comité de concertation du 4 mars" (55025686C)

06.01 **Peter De Roover** (N-VA): Mijnheer de eerste minister, over het Overlegcomité van 11 februari zal ik u geen prangende vragen meer stellen, maar wel over de exitstrategie en het CST.

06.01 **Peter De Roover** (N-VA): Le CST s'inscrit actuellement dans le cadre des accords de coopération et du baromètre corona, qui prennent en principe

Als ik niet verkeerd ben ingelicht, want het is heel ingewikkeld, zit het

CST op dit ogenblik in samenwerkingsakkoorden en in de barometer. In principe eindigen die op 30 juni, tenzij ze worden verlengd. Als er niets gebeurt, eindigen ze.

Ik heb u daarover al eens bevraagd. Er zijn mensen die denken en vinden dat dit een permanent instrument is en zou moeten zijn, zelfs in te zetten buiten corona, bijvoorbeeld in griepomstandigheden. Anderen, waarvan ik altijd het vermoeden heb gehad dat u tot die categorie behoort, vinden het per 30 juni wel welletjes met dat CST.

Of wij in de toekomst maatregelen moeten nemen, en welke, dat moeten we open laten. Daarop kunnen we nu geen antwoord geven, maar als we dat instrument in stand houden en het eventueel in toekomstige omstandigheden automatisch opnieuw laten activeren, dan verliezen we wel wat autonomie en greep, wij als Kamer alleszins, wat ik altijd al heb betreurd, maar ook de politiek in haar geheel.

Bent u het met mij eens dat we op 30 juni definitief met het CST moeten stoppen en dat we bij eventuele nieuwe omstandigheden, die zich hopelijk nooit zullen voordoen, het debat moeten voeren over wat op dat ogenblik proportioneel de beste methodes zijn om daaraan het hoofd te bieden?

06.02 Eerste minister **Alexander De Croo**: Mijnheer De Roover, het CST heeft zeker zijn nut bewezen. Op een bepaald moment was het een instrument dat ervoor zorgde dat bepaalde economische activiteiten in ons land op een voorzichtigere manier konden opblijven.

Was het CST iets dat 100 % veiligheid bood? Neen, maar niemand heeft ooit gezegd dat dit het geval zou zijn. Op een bepaald moment had het zeker zijn nut, vandaag is het niet meer van toepassing omdat het in code geel niet is opgenomen in de barometer en dus ook niet is overgenomen.

Zoals u terecht zegt, moet het samenwerkingsakkoord worden aangepast om het CST langer te gebruiken dan na 30 juni. Iedereen moet het ermee eens zijn om dat samenwerkingsakkoord aan te passen. Dat is het principe van een samenwerkingsakkoord.

Ik kan me indenken dat, in voorkomend geval, de verschillende regeringen zich zullen baseren op wetenschappelijke adviezen die op dat moment zullen aangeven of we dan nog in een pandemie zitten of niet. Daarover kan ik niet oordelen. We zullen ons dus baseren op wetenschappelijke adviezen.

Laat mij duidelijk zijn, als er geen wetenschappelijke adviezen zijn die aangeven dat een instrument als het CST nut zou hebben, zal de federale regering er zeker niet voor pleiten om dat samenwerkingsakkoord te verlengen.

06.03 **Peter De Roover** (N-VA): Ik had u graag nog eens het woord 'vuilnisbak' horen zeggen. U hebt die fijne beeldspraak namelijk in de plenaire vergadering gebruikt. Een 'versnipperaar' zou ook een mooi woord geweest zijn. U bent dus voorzichtig en verwijst naar wetenschappelijke adviezen die er tegen 30 juni moeten zijn.

Ik noteer dus dat uw regering geen voorstander zal zijn van de

fin le 30 juin, sauf prolongation. Certains pensent qu'il devrait être un outil permanent, même en cas de grippe. D'autres estiment que le CST a fait son temps.

Le premier ministre est-il d'accord avec moi pour dire que nous devons mettre fin au CST le 30 juin et que si le contexte se modifiait, nous devrions éventuellement relancer le débat sur l'opportunité du CST?

06.02 **Alexander De Croo**, premier ministre: À une époque, le CST garantissait la poursuite des activités économiques dans notre pays. Personne n'a jamais dit que le CST offrait une sécurité de 100 %. Aujourd'hui, en code jaune, le CST n'est plus d'application. Pour pouvoir utiliser le CST au-delà du 30 juin, il faut modifier l'accord de coopération. Je présume que les différents gouvernements s'appuieront sur des avis scientifiques. Si, selon les avis, le CST n'est pas utile, le gouvernement fédéral ne plaidera pas non plus pour une prolongation de l'accord de coopération.

06.03 **Peter De Roover** (N-VA): L'exercice demeure délicat et il est fonction d'un pic éventuel. Il est vrai que la période estivale donne moins lieu à de tels pics et j'espère qu'on ne prendra pas, en juin, de décision dans la perspective de

verlenging van het samenwerkingsakkoord als er geen uitdrukkelijke wetenschappelijke onderbouwing van het nut daarvan is.

Het blijft natuurlijk wel een moeilijke oefening, aangezien we op 30 juni hopelijk niet in een of andere piek zullen zitten. De zomermaanden geven daartoe wellicht minder aanleiding. Ik hoop dan ook dat we op 30 juni geen beslissing nemen met het oog op wat er eventueel zou kunnen gebeuren in het vierde kwartaal. Daar wil ik toch graag voor waarschuwen. Laat ons die discussie dan maar voeren in het najaar, wanneer er eventueel, onverhoopt, een nieuwe opstoot zou zijn. We mogen dus niet overgaan naar een automatisme waarop we dan de greep verliezen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

07 **Samengevoegde vragen van**

- **Tomas Roggeman aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De verklaringen van de koning over het koloniale verleden" (55025474C)**

- **Christophe Lacroix aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De koninklijke missie naar de DRC" (55025507C)**

07 **Questions jointes de**

- **Tomas Roggeman à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les déclarations du roi concernant le passé colonial" (55025474C)**

- **Christophe Lacroix à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La mission royale en RDC" (55025507C)**

07.01 **Christophe Lacroix (PS):** Monsieur le président, monsieur le premier ministre, en raison de l'invasion de l'Ukraine et de la crise qu'elle génère, la visite royale prévue en République démocratique du Congo (RDC) du 6 au 10 mars prochain a été reportée à une date ultérieure.

Cette visite, à l'invitation du président Félix Tshisekedi, aurait dû se dérouler en votre compagnie de même qu'en compagnie de la ministre des Affaires étrangères Sophie Wilmès et de la ministre de la Coopération au développement Meryame Kitir. C'était important car il s'agissait de la première visite royale en RDC depuis celle du roi Albert pour le 50e anniversaire de l'indépendance du Congo en 2010.

En juin 2020, pour le 60e anniversaire de l'indépendance congolaise, le roi Philippe avait envoyé à M. Tshisekedi un courrier exprimant ses "plus profonds regrets" pour les "actes de violence" et les "souffrances" infligés au Congo de Léopold II devenu Congo belge.

Comme vous le savez, une commission spéciale, dont je suis le vice-président, est en train d'examiner le rôle joué par la Belgique au Congo, au Rwanda et au Burundi durant la période coloniale, ainsi que ses conséquences, qui sont encore parfois et même très souvent d'actualité.

Il y a peu, le gouvernement belge, à l'initiative du secrétaire d'État Thomas Dermine, a également validé un cadre juridique sur la possibilité de restituer à la RDC des œuvres issues de la période coloniale. Décision d'une haute importance dans le cadre des relations historiques belgo-congolaises, traduisant la volonté de réparation de notre pays envers la RDC. Mi-février, le premier ministre congolais a reçu, dans ce cadre, un inventaire numérisé des

problèmes susceptibles de survenir au dernier trimestre. Il est dès lors préférable de mener cette discussion à l'automne.

07.01 **Christophe Lacroix (PS):** Het koninklijk bezoek aan de DRC, dat voor maart gepland was maar wegens de oorlog in Oekraïne uitgesteld werd, zou het eerste sinds 2010 zijn. In juni 2020 heeft koning Filip president Tshisekedi zijn diepste spijt betuigd voor het geweld en het leed dat Congo aangedaan werd. De Belgische regering heeft zopas een wettelijk kader bekrachtigd voor de teruggave van werken uit de koloniale periode aan de DRC. Medio februari heeft de eerste minister van Congo een inventaris van die voorwerpen ontvangen, die 70 % van de collecties van het AfricaMuseum omvatten.

Werd de missie in overleg met de president van de DRC geannuleerd? Zijn de nieuwe datum en het programma al bekend? Zal de staatssecretaris eraan deelnemen?

84 000 objets ethnographiques et organologiques congolais détenus par l'AfricaMuseum de Tervuren, qui représentent au total 70 % de sa collection.

Un autre élément symbolique est très attendu en RDC; il s'agit de la restitution par la justice belge d'une relique du premier ministre congolais, Patrice Lumumba.

Monsieur le premier ministre, l'annulation de la mission a-t-elle été prise en concertation avec le président Tshisekedi? La date du report est-elle déjà connue? Si oui, quel sera le programme de cette mission?

Vu le moment historique entre nos deux pays et l'initiative importante prise par le secrétaire d'État, pouvez-vous nous dire s'il fera également partie de la mission?

07.02 Alexander De Croo, premier ministre: Monsieur Lacroix, comme vous l'avez dit, en raison de l'invasion de l'Ukraine et de la crise qu'elle a générée, il a été décidé, en étroite concertation avec le président Tshisekedi, de reporter la visite de Leurs Majestés le Roi et la Reine prévue début mars. La nouvelle date n'est pas encore complètement figée. Par rapport au programme, il est difficile de se prononcer, mais je pense que les objectifs de la visite restent naturellement les mêmes.

En ce qui concerne les déclarations qui seraient faites lors de cette visite et la relation quant au travail réalisé au sein de cette commission, que l'on respecte, il y a de nombreux autres éléments dont il y a lieu de tenir compte car ce ne sont pas les seules activités qui se font dans le cadre de cette visite. Comme vous, je pense aussi que sous l'impulsion du gouvernement et du secrétaire d'État Dermine, des décisions importantes ont été prises quant à cette politique de restitution. À l'échelle internationale, nous menons là une politique qui est vraiment intéressante.

Si le secrétaire d'État Dermine voulait faire partie de la délégation belge lors de la visite, je ne vois vraiment aucune raison qu'il ne puisse pas nous accompagner.

07.03 Christophe Lacroix (PS): Monsieur le premier ministre, je voudrais vous remercier parce que, effectivement, vous avez bien marqué le terrain. Le rôle du gouvernement, c'est le rôle du gouvernement, et le rôle du Parlement, c'est le rôle du Parlement. Le Parlement a institué une commission spéciale sur le passé colonial, et vous ne voulez pas entraver le fonctionnement et les travaux de cette commission.

Il faudra encore des mois avant de parvenir à des conclusions et des recommandations, qui ne concernent d'ailleurs pas que la République démocratique du Congo, puisqu'elles concernent également le Burundi et le Rwanda. Par contre, le gouvernement – avec Thomas Dermine – a avancé sur un des aspects qui sont également traités au sein de cette commission, à savoir l'aspect de la restitution des œuvres d'art.

Je note donc avec intérêt votre position, parce que la restitution des œuvres d'art n'est pas uniquement symbolique, il s'agit d'un travail qui

07.02 Eerste minister Alexander De Croo: Wegens de crisis in Oekraïne werd er in overleg met president Tshisekedi beslist het bezoek van Hunne Majesteiten de Koning en de Koningin uit te stellen. De nieuwe datum is nog niet bekend, maar de doelstellingen blijven dezelfde.

Onder impuls van de regering en van staatssecretaris Dermine werden er belangrijke beslissingen genomen over het restitutiebeleid. Er is geen reden waarom staatssecretaris Dermine geen deel zou uitmaken van de delegatie.

07.03 Christophe Lacroix (PS): Ik dank u omdat u de werkzaamheden van de door het Parlement ingestelde bijzondere commissie Koloniaal Verleden niet wilt doorkruisen. De regering heeft al vooruitgang geboekt met betrekking tot een aspect dat door die commissie behandeld wordt, namelijk de restitutie van de kunstwerken. Dat is een belangrijke stap in de consolidatie van onze betrekkingen met Congo.

permet de raffermir, de consolider les relations bilatérales entre les deux pays, dans le cadre d'un respect mutuel.

Je prends bonne note que si le secrétaire d'État est disposé à vous accompagner et à accompagner Leurs Majestés, il sera le bienvenu – mais il n'a pas besoin de moi pour le demander.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Samengevoegde vragen van

- **Sander Loones aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De mogelijke omvorming van het stabiliteitspact naar een Europees solidariteitspact" (55025986C)**

- **Peter De Roover aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Het socialistische front tegen het stabiliteitspact" (55026037C)**

08 Questions jointes de

- **Sander Loones à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le remplacement éventuel du Pacte de stabilité par un Pacte de solidarité européen" (55025986C)**

- **Peter De Roover à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le front socialiste contre le pacte de stabilité" (55026037C)**

08.01 Peter De Roover (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de eerste minister, ik hoef u niet te vertellen dat de communicatie van partijvoorzitters soms op gespannen voet staat met het regeringsbeleid of u tot een bepaalde actie aanpoort. Dat is misschien ook wel de rol van een partijvoorzitter. Opvallender en redelijk onuitgegeven wordt het wanneer ministers van een bepaalde politieke kleur een opiniestuk schrijven dat ze als minister ondertekenen.

In het opmerkelijke opiniestuk in *De Tijd* van 11 maart, dat is ondertekend door de ministers van Vooruit en de PS, vragen zij om het stabiliteitspact te laten varen. De tekst blonk niet uit in een grote bezorgdheid over de begrotingsdiscipline. Eerder pleitte staatssecretaris Dermine ook al voor een Europese investering van 5.000 miljard om de energietransitie te verwezenlijken. Het klinkt allemaal mooi, maar ik heb daarover toch een aantal vragen.

Wat is uw mening over dat opiniestuk? Formuleren ministers daarin het standpunt van de regering? Dat is onduidelijk. De auteurs hebben het opiniestuk ondertekend als minister, dus hoe moet de publieke opinie dat interpreteren? Het lijkt een regeringsstandpunt, want anders hadden ze onder het stuk 'in eigen naam' moeten schrijven. De communicatie is heel verwarrend, tenzij u bevestigt dat ze een regeringsstandpunt hebben meegedeeld.

Hebt u hen, in het andere geval, aangesproken over die zeer ongebruikelijke demarche? Wat is uw standpunt over de budgettaire orthodoxie binnen het EU-kader en het idee dat uw collega's in dat opiniestuk hebben geformuleerd?

08.02 Eerste minister Alexander De Croo: Het opiniestuk waar u naar verwijst, is ondertekend door ministers van verschillende regeringen, binnen eenzelfde politieke familie, en omvat een standpunt over het Europese begrotingsbeleid. Gezien de manier waarop het opiniestuk is ondertekend, namelijk met een verwijzing naar de politieke partijen, gaat het hier duidelijk niet om een regeringsstandpunt. Regeringsstandpunten worden aan de regeringstafel bepaald, niet in krantenkolommen of elders.

08.01 Peter De Roover (N-VA): Dans une surprenante carte blanche parue dans le quotidien *De Tijd* du 11 mars dernier, les ministres de Vooruit et du PS plaident pour l'abandon du Pacte de stabilité. Les auteurs de ce texte semblaient peu soucieux de la discipline budgétaire.

Que pense le premier ministre de cette carte blanche? Contenait-elle une position du gouvernement? Pourquoi les auteurs ne l'ont-ils pas signée en leur nom propre? Le premier ministre s'est-il adressé aux ministres à ce sujet? Quel est son point de vue sur l'orthodoxie budgétaire dans le cadre de l'Union européenne?

08.02 Alexander De Croo, premier ministre: Cette carte blanche a été signée par des ministres de divers gouvernements faisant tous partie d'une même famille politique. Elle reflète la position de ce groupement concernant la politique budgétaire

Over dit opiniestuk heb ik dus geen specifiek standpunt in te nemen. Wat voor mij belangrijk is, is wat er bepaald is in het regeerakkoord. Daarin staat dat de regering binnen Europa streeft naar een goed evenwicht tussen een correcte Europese begrotingsaanpak, die een investeringsagenda toelaat, en een oplossing voor de huidige macro-economische onevenwichten. Een volwaardige monetaire en financiële unie is daarbij het doel.

Als u aan mij vraagt wat het standpunt van mijn partij over deze kwestie is, dan is het antwoord identiek: wat telt, is het regeerakkoord en wat de regering beslist. Ik wil wel even verwijzen naar wat is opgenomen in de verklaring van Versailles. Daar stelden de staats- en regeringsleiders dat er rekening moet worden gehouden met de totale investeringsbehoeften en met de nieuwe geopolitieke situatie. Even essentieel is het engagement om een gezond begrotingsbeleid te voeren, dat de houdbaarheid van de schuld van elke lidstaat waarborgt, onder meer door investeringen te stimuleren die groeibevorderend zijn en die essentieel zijn voor de groene en de digitale transitie.

européenne. Il est clair qu'il ne s'agit pas du point de vue du gouvernement. Je n'ai dès lors aucune position à prendre à ce sujet. Je m'intéresse surtout à l'accord de gouvernement. Dans ce dernier, on peut lire qu'en Europe, le gouvernement s'efforcera de trouver un équilibre entre une approche budgétaire européenne correcte qui permette un programme d'investissement, et la résolution des déséquilibres macroéconomiques actuels. L'objectif est de parvenir à une union monétaire et fiscale à part entière. Telle est précisément la position de mon parti à ce sujet.

Je voudrais rappeler les éléments de la Déclaration de Versailles. Dans celle-ci, les chefs d'État et de gouvernement affirment qu'il convient de prendre en considération la totalité des besoins d'investissement ainsi que la nouvelle situation géopolitique. L'engagement en faveur d'une politique budgétaire saine garantissant que la dette de chaque État membre sera soutenable, notamment par la promotion des investissements favorisant la croissance et essentiels à une transition verte et numérique, revêt un caractère tout aussi important.

08.03 Peter De Roover (N-VA): Ze verwezen inderdaad naar hun politieke affiliatie, maar ook naar hun functie als minister. Dat is toch zeer ongebruikelijk. Ik vind ook dat u er zich nogal gemakkelijk van afmaakt, hoewel ik het begrijp: het was dan ook een gênant opiniestuk. Ik herhaal het: wanneer parlementsleden of partijvoorzitters zich partijdig uiten, *so be it*. Wanneer ministers in een interview iets verder gaan dan hun functie, dan kan ik daar ook nog in komen. Hier gaat het echter om een actieve tegenzet van uw socialistische excellenties, die – zo mag ik uit uw woorden opmaken – niet strookt met het regeerakkoord. Dan rijst er natuurlijk wel een probleem.

Er rijst dan ook een probleem bij de publieke opinie. Ik denk dat de publieke opinie daaruit ook verwarring ziet ontstaan. Het idee alleen al dat de socialistische ministers menen zich in groep tot de publieke opinie te moeten wenden, is al veelbetekenend.

U hebt in uw antwoord ook het woord investeringen gebruikt. Dit is natuurlijk de crux: wanneer is een investering een investering? Ik heb de indruk dat sommige coalitiepartners dat woord nogal gemakkelijk in de mond nemen, ook bij consumptieve uitgaven. Dat wekt namelijk

08.03 Peter De Roover (N-VA): Il s'agissait d'une riposte active des excellences socialistes, dont la teneur ne correspond pas aux principes de l'accord de gouvernement. Cette communication pourrait induire l'opinion publique en erreur. Le premier ministre devrait aborder ce problème avec ses ministres.

de indruk dat die investeringen terugverdiend zullen worden en dat het een verstandige zaak is.

U weet dat de 3 % die we in de begroting in het rood mogen gaan net bedoeld is om investeringen buiten de begroting te doen, met het idee die terug te verdienen. Maar als dat woord, zoals hier het geval is, aan inflatie onderhevig is, dreigen we daar toch een gevaarlijk pad op te gaan.

U hebt hen daarop, denk ik, niet aangesproken, maar ik zou u willen vragen om dat in de toekomst wel te doen. Het wekt namelijk niet de indruk dat u een consistente club leidt.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

La **présidente**: Monsieur De Roover, vous avez la parole pour votre question n° 55026035C sur la hausse exponentielle des prix de l'énergie.

08.04 Peter De Roover (N-VA): Ik ga die vraag niet stellen, mevrouw de voorzitter. We hebben dat onderwerp reeds behandeld.

08.04 Peter De Roover (N-VA): Je ne poserai pas ma question n° 55026035C sur la hausse exponentielle des prix de l'énergie, ce sujet ayant déjà été abordé.

09 Vraag van Bert Moyaers aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Het marktonderzoek dat cybersecuritybedrijf Sophos liet uitvoeren bij Belgische bedrijven" (55026246C)

09 Question de Bert Moyaers à Alexander De Croo (premier ministre) sur "L'étude de marché effectuée par la société de cybersécurité Sophos au sein d'entreprises belges" (55026246C)

09.01 Bert Moyaers (Vooruit): Mijnheer de premier, begin dit jaar heeft iVOX in opdracht van cybersecuritybedrijf Sophos een marktonderzoek uitgevoerd bij 250 Belgische bedrijven die representatief zijn qua sector en grootte. Dat zorgde voor een aantal opmerkelijke resultaten. Maar liefst 59 % van die bedrijven geeft aan geen cybercrimeplan te hebben. Dat is op zijn zachtst gezegd toch wel zorgwekkend te noemen.

Vandaag speelt technologie een cruciale rol in de bedrijfsactiviteit. Zonder dergelijk cybercrimeplan zal de bedrijfsactiviteit ernstig onderbroken worden en zal het langer duren om terug operationeel te zijn wanneer er zich iets voordoet. Verder blijkt uit het onderzoek dat 38 % van de CEO's van kleinere bedrijven zelf verantwoordelijk is voor de coördinatie tijdens een cyberaanval, terwijl volgens Sophos een cyberaanval net moet worden behandeld door een zeer groot team.

Wanneer er zich een cyberaanval voordoet, valt het op dat men allemaal verschillende organisaties contacteert. Op de eerste plaats is dat de lokale politie met 26 %, vervolgens het CCB met 20 % en dan de eigen securitypartner met 19 %. Die organisaties komen het vaakst in het lijstje voor. Tegelijkertijd blijft 24 % van de bedrijven met de handen in het haar zitten omdat ze niet weten waar ze met hun probleem terecht kunnen. Het meest hallucinante cijfer dat in het onderzoek terug te vinden is, blijkt de bereidheid van 39 % van de bedrijven om losgeld te betalen in de hoop de gestolen data terug te krijgen, terwijl hen dat helemaal geen garanties biedt op succes.

09.01 Bert Moyaers (Vooruit): Au début de l'année, l'entreprise iVOX a réalisé une étude de marché auprès de 250 entreprises belges représentatives pour le compte de l'entreprise de cybersécurité Sophos. Pas moins de 59 % des répondants ont indiqué qu'ils ne disposaient pas d'un plan de lutte contre la cybercriminalité et 38 % des CEO de petites entreprises sont personnellement responsables de la coordination lors d'une cyberattaque. Il est frappant de constater qu'en cas de cyberattaque, contact est pris avec des organisations très diverses. Trente-neuf pour cent des entreprises se disent même prêtes à payer une rançon, alors que la récupération des données volées n'est pas du tout certaine.

Bewijzen deze cijfers volgens u niet dat er nood is aan één centraal aanspreekpunt of basisplatform waar slachtoffers terecht kunnen voor zowel klachten als info?

Hebt u een plan van aanpak om een mentaliteitswijziging te creëren bij bedrijven om effectief een cybercrimeplan te ontwikkelen en bedrijfsleiders op andere gedachten te brengen dan puur losgeld te betalen om misschien hun gestolen data terug te krijgen?

Welke rol ziet u hierin voor het CCB in deze zaak? Kan dit een coördinerende rol op zich nemen?

09.02 Eerste minister **Alexander De Croo**: Mijnheer Moyaers, het CCB is het eerste aanspreekpunt voor bedrijven en organisaties als zij informatie willen over cyberveiligheid. Het registreren van klachten is de bevoegdheid van de politiediensten. Het CCB speelt een coördinerende rol, ook bij de preventie en bewustmaking van bedrijven, samen met een hele reeks partnerdiensten.

Om zoveel mogelijk bedrijven te sensibiliseren, werkt het CCB momenteel aan nieuwe projecten, zoals een nieuwe versie van het Safeonweb-platform, dat specifiek gewijd zal zijn aan bedrijven. Die dienst zal alle ondernemingen die dat wensen, in staat stellen om hun niveau van cyberbeveiliging zelf te beoordelen en om gepersonaliseerde rapporten te ontvangen met aanbevelingen over hoe zij hun kwetsbaarheden kunnen wegwerken. Dat is een interessante aanpak, omdat het nodig is dat bedrijven een stap verder gaan dan de standaardvragen die over dit onderwerp bestaan. Het is bovendien een collectieve verantwoordelijkheid. Als een bedrijf zichzelf niet voldoende beveiligt op het gebied van cyberveiligheid, kan dat immers ook andere bedrijven in gevaar brengen.

Zoals u aangeeft, speelt het CCB daarin een centrale, coördinerende rol.

09.03 **Bert Moyaers** (Vooruit): Mijnheer de eerste minister, uw antwoord is iets korter dan ik had gehoopt.

Het klopt dat het CCB een coördinerende rol heeft, maar uit de cijfers blijkt duidelijk dat bedrijven overal verspreid naartoe gaan. Daar moet iets aan veranderen want een op vier bedrijven doet gewoon niets, een op vier gaat naar de politie en een op vijf gaat naar het CCB. Er is dus duidelijk iets aan de hand en er moet dus meer gebeuren qua sensibilisering.

Ik merk dat zelf ook als burgemeester van een kleine gemeente maar met een redelijk grote politiezone. Onze politiezone kan nog redelijk omgaan met klachten over cybercrime, maar voor kleine zones is dat echt een ramp. Het vreet ook aan de tijd van politieagenten. Er bestaan vandaag federale en regionale cybercrime-units, maar wij moeten daar verder in gaan – dit is misschien meer iets voor de minister van Binnenlandse Zaken – en ze uitbreiden naar lokale cybercrime-units, waardoor de politie beter gewapend is en beter kan

N'est-il pas nécessaire de mettre en place un point de contact central pour les plaintes et les informations? Le premier ministre incitera-t-il les entreprises à élaborer un plan de lutte contre la cybercriminalité? Selon lui, quel rôle le Centre pour la Cybersécurité Belgique (CCB) pourrait-il jouer en la matière?

09.02 **Alexander De Croo**, premier ministre: Le CCB est le premier point de contact pour les entreprises et les organisations qui souhaitent obtenir des informations sur la cybersécurité. Les services de police enregistrent les plaintes, le CCB joue quant à lui un rôle de coordination, également dans le cadre de la prévention et de la sensibilisation des entreprises. Afin de sensibiliser le plus grand nombre d'entreprises, le CCB travaille sur de nouveaux projets, tels qu'une nouvelle version de la plateforme Safeonweb, spécifiquement destinée aux entreprises. Les entreprises pourront évaluer leur propre cybersécurité et recevoir des rapports personnalisés contenant des recommandations pour éliminer leurs vulnérabilités. Cette approche est intéressante, car des entreprises insuffisamment sécurisées peuvent également mettre en danger d'autres entreprises.

09.03 **Bert Moyaers** (Vooruit): Les chiffres montrent clairement que les victimes n'entreprennent rien ou font appel à divers services. Il faut donc accroître la sensibilisation. Alors que notre grande zone de police est encore en mesure de traiter raisonnablement les plaintes relatives à la cybercriminalité, c'est un véritable désastre pour les petites zones. En plus des unités fédérales et régionales existantes, nous devons également créer des unités locales de lutte contre la cybercriminalité.

antwoorden op de noden die er zijn wanneer er een cybercrime voorkomt.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

10 Samengevoegde vragen van

- Peter De Roover aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De nationale veiligheidsstrategie en het begrip 'fake news'" (55026589C)

- Peter De Roover aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De nationale veiligheidsstrategie en het begrip 'nationalisme'" (55026590C)

- Peter De Roover aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De nationale veiligheidsstrategie en het begrip 'polarisering'" (55026591C)

10 Questions jointes de

- Peter De Roover à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La stratégie nationale de sécurité et la notion de 'fake news'" (55026589C)

- Peter De Roover à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La stratégie nationale de sécurité et la notion de 'nationalisme'" (55026590C)

- Peter De Roover à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La stratégie nationale de sécurité et la notion de 'polarisation'" (55026591C)

10.01 Peter De Roover (N-VA): Ik heb een driedelige vraag, of drie korte vragen, voortbordurend op de bespreking van de nationale veiligheidsstrategie. Tijdens het mondelinge gedeelte viel het mij op dat u nadrukkelijk zei dat u de term 'fake news' niet gebruikt had, maar wel desinformatie, wat volgens u niet hetzelfde is. In de nota, in de nationale veiligheidsstrategie staat echter wel degelijk de term 'fake news', en ik ben dus zeer geïnteresseerd om van u te horen wat precies het verschil is.

Deze en de volgende vragen stel ik vanuit de bekommernis over een evolutie in de samenleving. Ik begrijp de voorzichtigheid tegenover nieuwe communicatiestromen wel, laat daar geen misverstand over bestaan. Bepaalde tendenzen in de samenleving zijn echt niet prettig. Mijn bekommernis is de beteugelende rol van de overheid daarin. We hebben ooit de scheiding tussen kerk en staat ingevoerd. Soms heb ik de indruk dat die twee weer fuseren en dat de staat zich opstelt als een kerk, als de nieuwe pastoor.

Ook de heer Poetin verzet zich trouwens tegen wat hij 'fake news' noemt. Dat geeft aan hoe gevaarlijk het is om de overheid – dat kan altijd een overheid zijn die we nog niet kennen – daar een al te grote rol in te geven. U kent mijn terughoudendheid daarin, hoezeer ik ook begrijp dat zich daarbij problemen kunnen voordoen.

In de nationale veiligheidsstrategie wordt de term fake news dus wel gebruikt, net als in het regeerakkoord. Kunt u dus aangeven wat u expliciet bedoelde met het verschil tussen fake news en desinformatie, en hoe u daar op een andere manier mee wilt omgaan?

Ten tweede, dat de heer Prévot een gaullist is, heeft mij wat verbaasd. Dat collega Piedboeuf een gaullist is, heeft mij minder verbaasd. Zij hebben een citaat gegeven waarin het verschil tussen patriottisme en nationalisme werd verklaard. In het Frans klopt dat ook. Woorden puur vertalen, leidt echter wel tot een probleem. Ik heb het in mijn vraag gezegd: ik meen dat wij in een Franse context *des patriotes flamands* zouden heten, en niet *des nationalistes flamands*.

10.01 Peter De Roover (N-VA): Dans la note relative à la stratégie de sécurité nationale, il est question d'infox, alors que le premier ministre a déjà parlé de désinformation.

Quelle est la différence? Cette question m'est aussi inspirée par mon inquiétude quant au rôle répressif des autorités en la matière. Comment le premier ministre entend-il aborder ce phénomène?

En outre, je m'étonne que le terme de nationalisme soit employé dans le cadre de la stratégie de sécurité nationale dans un sens très péjoratif qui n'est pas conforme à la tradition du nationalisme flamand d'après-guerre. Le patriotisme et le nationalisme ayant des connotations différentes en français et en néerlandais, je voudrais savoir si dans la version néerlandaise ce terme est bien conforme au sens que nous lui donnons en Flandre. De la sorte, on jette en effet l'opprobre sur un courant foncièrement respectable du paysage politique flamand.

Selon moi, nous devons également utiliser le terme de polarisation avec discernement. En effet, l'autorité publique doit veiller à ne pas donner l'impression que

Maar goed, het woord wordt in Vlaanderen toch in een heel andere context gebruikt dan in de Franstalige context.

Vandaar mijn verbazing wanneer het woord 'nationalisme' gebruikt wordt in een officieel document, de Nationale Veiligheidsstrategie, in een zeer pejoratieve betekenis, die niet past, meen ik, bij de traditie van het naoorlogse Vlaams-nationalisme zoals zich dat ontwikkeld heeft en binnen welk kader ik mij ook politiek begeef.

U mag het op veel punten met mij oneens zijn, maar de grote waarden van onze samenleving delen wij. Ik deel die ook wanneer ik mijzelf Vlaams-nationalist noem.

Vandaar wil ik vragen: past die term hier in de Nederlandse versie? Ik heb de Franse versie niet gelezen, maar past die hier in de betekenis die wij in Vlaanderen daaraan geven? De tekst wijst nu toch met een besmeurde vinger naar een belangrijke en fatsoenlijke stroming in het Vlaamse politieke landschap.

Ik kom tot slot tot mijn derde vraag, over het woord 'polarisering'. Ik snap dat met 'polarisering' wel eens bedoeld wordt: mensen die de boel aan flarden willen debatteren. Ik mag hopen dat het niet met geweld gebeurt. Of mensen die opjutten, tegen elkaar in stelling brengen. Ik snap dat allemaal wel, maar het omgekeerde van polarisering is natuurlijk allemaal uit één mond spreken. Dat is eenpolig, terwijl de essentie van een democratie is: *du choc des idées jaillit la lumière*.

Er is echter natuurlijk niet veel te shocken wanneer er maar één pool is. Wie kom je dan tegen om de shock te creëren?

Ook in dit geval meen ik dat we moeten opletten met woordgebruik, zeker als overheid, want daarover gaat het. Burgers hebben een veel grotere vrijheid. De overheid moet opletten met de indruk te wekken dat het bestaan van meer polen in een democratie een probleem zou zijn. Puur taalkundig is dat wat er hier gebeurt, met een andere bedoeling, mag ik hopen. Moeten we daarmee niet wat opletten? We wekken de indruk dat samenwerking een grote waarde is, maar het dialectische proces is toch de echte drijfveer geweest van de samenleving waarin we nu zijn terechtgekomen. Eenpoligheid proberen we in Moskou te situeren, niet in Brussel.

10.02 Eerste minister **Alexander De Croo**: Mijnheer De Roover, het is voor een deel een semantische discussie, maar het is wel een belangrijke.

Ik begin met polarisatie. Laten wij kijken naar wat Van Dale zegt over polarisatie: het accentueren van tegenstellingen. Het werkwoord polariseren betekent het vormen van tegenstellingen en deze tot het uiterste drijven. In deze betekenis is polarisatie eigenlijk niet tegengesteld aan tegenspraak. Tegenspraak is in mijn ogen essentieel in een democratie. Polarisatie is evenwel het uitvergroten van tegenstellingen met de bedoeling om een samenleving te verdelen en een democratie te verzwakken.

Op die manier valt te begrijpen waarom dat in een nationale veiligheidsstrategie staat. Een van de doelstellingen van een nationale veiligheidsstrategie is om onze democratie levend te kunnen houden.

l'existence de plusieurs pôles au sein d'une démocratie constituerait un problème, sachant que la polarisation a aussi une connotation négative, alors qu'il doit être possible de confronter des opinions divergentes dans une démocratie saine. Ne devrions-nous pas faire preuve d'une plus grande circonspection à cet égard?

10.02 **Alexander De Croo**, premier ministre: Alors que la contradiction constitue un élément essentiel de la démocratie, la polarisation consiste à mettre trop fortement l'accent sur les divergences dans le but de diviser la société et d'affaiblir la démocratie. C'est en ce sens qu'il faut comprendre l'intégration du concept dans la stratégie nationale de sécurité. L'un de nos objectifs est en effet de sauvegarder la vitalité de la démocratie. Le patriotisme, le nationalisme et l'autoritarisme peuvent favoriser les opinions

In de definitie die hier gebruikt wordt, is polarisatie net iets dat de democratie wil verzwakken. U zult het met mij eens zijn dat het verzwakken van de democratie iets is waarvoor wij moeten opletten.

In de Nationale Veiligheidsstrategie wordt inderdaad gesteld dat zowel patriottisme als nationalisme, net als autoritarisme, extreme opvattingen in de hand kunnen werken, mogelijk met gewelddadige gevolgen. Als men in de geschiedenisboeken kijkt, beseft men dat dit inderdaad ook zo het geval geweest is.

Ik ben het wel met u eens dat nationalisme en patriottisme natuurlijk respectabele ideologieën kunnen zijn, maar ook zij kunnen, zeker niet altijd, gebruikt worden om de samenhang en slagkracht van democratie te ondermijnen. In een democratie moet er absoluut alle plaats zijn voor tegenstelling, maar als men technieken gebruikt om die democratie te verzwakken, en dus uiteindelijk die plaats voor tegenstellingen te verminderen, hebben wij te maken met iets anders.

Als men naar Rusland en Oekraïne kijkt, zijn beide presidenten patriotten en nationalist, maar in het ene land heeft dat geleid tot cement in het verzet tegen een brutale agressor en in het andere land tot een volledige uitholling van de democratie en de rechtstaat.

Vandaar dat patriottisme en nationalisme een uitdaging kunnen vormen voor democratie. Dat is wat die nationale veiligheidsstrategie stelt. Kunnen, maar is zeker niet altijd het geval.

Ik kom nu tot fake news en desinformatie. Fake news is het bewust verspreiden van niet-correcte informatie. Eigenlijk kan men daar het woord leugen gebruiken. Fake news is een bewuste leugen en een bewuste leugen is uiteraard laakbaar. Over corona werd er bijzonder veel fake news verspreid. Dat waren leugens. Dat corona werd veroorzaakt door 5G, dat de vaccins niet helpen tegen COVID-19, dat mensen sterven aan het vaccin en niet aan het virus of dat Bill Gates en het World Economic Forum COVID-19 op de mensheid zou hebben losgelaten. Dat is allemaal fake news, dat zijn allemaal leugens.

Ik vind het belangrijk dat een overheid de burger informeert over wat waar is en wat niet waar is. Men kan toch niet verwachten dat ik op een persconferentie van het Overlegcomité zou zeggen dat ik geen uitspraken zou doen over de werkbaarheid van vaccins omdat ik daarover geen positie zou mogen innemen. Ik denk dat het logisch is dat een overheid daarover een positie inneemt.

Desinformatie, zoals de nationale veiligheidsstrategie stelt, gaat in mijn ogen verder dan fake news. Bij desinformatie gaat het over georganiseerde strategieën voor het manipuleren van meningen door het massaal verspreiden van fake news en door de exploitatie van algoritmes die eigen zijn aan de huidige werking en programmering van sociale media. Georganiseerde desinformatie kan samenlevingen verzwakken en uit evenwicht brengen. We hebben de voorbije jaren op een aantal plaatsen in de wereld kunnen zien waartoe dat kan leiden. Bijvoorbeeld in de Verenigde Staten kan men niet ontkennen dat systemen van georganiseerde desinformatie een verregaande impact kunnen hebben op het functioneren van de democratie of de rechtsorde.

extrêmes et engendrer la violence. L'histoire est riche en enseignements à cet égard.

Le patriotisme et le nationalisme peuvent certes constituer des idéologies respectables mais qui peuvent également être utilisées pour affaiblir la démocratie. Tant en Russie qu'en Ukraine, le pouvoir est aux mains de présidents patriotiques et nationalistes. Dans le premier pays, cette réalité a pour effet de saper l'État de droit et la démocratie, dans l'autre elle constitue le ciment de la résistance à un agresseur brutal. La stratégie nationale de sécurité indique que le patriotisme et le nationalisme peuvent défier la démocratie même si tel n'est pas toujours par définition le cas.

Diffuser des *fake news* ou infox consiste à se livrer à la propagation délibérée d'informations fausses. Il s'agit ni plus ni moins de répandre des mensonges et cette pratique est répréhensible. De nombreux mensonges ont ainsi été diffusés concernant le coronavirus. Il est important que les pouvoirs publics informent correctement les citoyens à propos de ce qui est vrai et de ce qui ne l'est pas. Je ne vois pas pourquoi je ne pourrais, dans le cadre d'une conférence de presse, rien dire à propos de l'efficacité de vaccins parce que je n'aurais pas à prendre position? Les pouvoirs publics doivent précisément prendre position dans ce genre de situation.

La désinformation va plus loin que les infox. Dans ce cas, il est question de stratégies délibérément organisées afin de manipuler les opinions par la diffusion d'informations fausses et par l'exploitation des algorithmes des médias sociaux. La désinformation organisée peut grandement influencer la démocratie et l'ordre juridique, comme nous l'avons vu aux États-Unis.

Op dat vlak is het essentieel dat een samenleving zich beschermt tegen bewuste pogingen om haar te ondermijnen. Ook een democratie moet weerbaar zijn. Het is belangrijk dat een overheid aantoonbaar dat een verkiezingsproces eerlijk verlopen is. Het is belangrijk dat een overheid aantoonbaar dat een verkiezingsresultaat niet gestolen is. Het is belangrijk dat rechtbanken dat bevestigen. Voor die basisprincipes opkomen, is absoluut niet het fnuiken van het democratisch debat. Dat is net het beschermen van het democratische debat. We moeten ervoor opletten dat de democratie de tak waarop ze zit eigenlijk niet zelf afzaagt.

Georganiseerde desinformatie kan bijzonder verstrekende gevolgen hebben. We zijn intussen uitvoerig gedocumenteerd over de rol die georganiseerde desinformatie gespeeld heeft bij de Amerikaanse verkiezingen in 2016 en bij het brexitreferendum. Die gevallen zijn uitvoerig gedocumenteerd. Het waren vaak gerichte desinformatiecampagnes waarin het buitenland een rol heeft gespeeld. Dat is verontrustend. Ik deel uw bezorgdheid. Het is de rol van een overheid om ervoor te zorgen dat onze democratie springlevend kan blijven en dat onze democratie niet bewust verschaald wordt om ervoor te zorgen dat er geen democratie meer kan zijn. Een overheid moet daar zeer transparant in zijn en kan dat eigenlijk enkel maar doen als ze daar volledige transparantie over geeft. Deze Nationale Veiligheidsstrategie heeft absoluut niet de bedoeling om het ministerie van informatie of van waarheid te creëren. Deze Nationale Veiligheidsstrategie geeft ook aan dat het een zeer delicate balans is in een zeer delicaat onderwerp.

De stelling dat, vanwege de delicaatheid, de overheid geen enkele rol mag spelen ten opzichte van technieken die bewust als strategie hebben onze democratie te destabiliseren en te verzwakken, is volgens mij fout. Ik ben het absoluut met u eens dat het niet eenvoudig is, maar dat belet ons niet bezorgd te zijn of actie te ondernemen. Ik denk dat voldoende transparantie erover essentieel is.

10.03 Peter De Roover (N-VA): Mijnheer de premier, in het eerste deel van uw antwoord had u het over een semantische discussie, maar woorden doen ertoe. Gelukkig hebben we het woord, maar het is een scherp wapen wanneer het gehanteerd wordt.

Ik denk dat u zoniet ten onrechte de indruk wekte dat nationalisme en patriottisme in de tekst op gelijke voet worden geplaatst. Patriottisme, zo zegt de tekst, versterkt de samenhang, terwijl nationalisme net de afkeer voor de buitenwereld stimuleert. Het wordt eigenlijk een klein beetje het goede versus het slechte. In een Franstalige traditie snap ik dat, maar ik blijf het gevaarlijk vinden. U zegt dat de geschiedenis heeft uitgewezen tot wat dat kan leiden, maar, met alle respect, dat argument geldt evenzeer voor het liberalisme en het socialisme. Ongebreidelde vrijheid op economisch vlak heeft in Manchester onprettige dingen teweeggebracht. De Goelag Archipel is ook een vorm van socialisme. Ik wil zeker niet alle socialistische vrienden met de vinger wijzen. Wel wil ik aangeven dat, in extreme vormen, veel uitgangspunten kunnen evolueren tot een totaal onwenselijke richting.

La société doit se protéger contre les tentatives délibérées de la saper. Il est important que les pouvoirs publics garantissent et montrent qu'un processus électoral se déroule de manière honnête et transparente. Et il est important que cette transparence soit confirmée par les tribunaux. Défendre ces principes fondamentaux n'équivaut pas à éluder le débat démocratique. Au contraire, il s'agit précisément de le protéger. La démocratie ne peut scier la branche sur laquelle elle est assise.

C'est une réalité dans l'intervalle abondamment documentée que la désinformation organisée a joué, sous la forme d'une ingérence au départ de l'étranger, un rôle réel dans les élections américaines de 2016 et dans le référendum autour du Brexit. Voilà qui ne manque pas d'inquiéter. Les pouvoirs publics doivent être transparents. Notre stratégie de sécurité n'a pas pour objectif de créer un Ministère de la Vérité. Il s'agit de trouver un équilibre délicat concernant un enjeu qui l'est tout autant. Et l'on aurait, selon moi, tort de considérer qu'en raison du caractère délicat de l'enjeu, les pouvoirs publics ne pourraient jouer un rôle par rapport aux techniques qui cherchent à saper la démocratie.

10.03 Peter De Roover (N-VA): Le premier ministre donne l'impression que dans le texte le nationalisme et le patriotisme sont considérés sur un pied d'égalité. Le texte dit toutefois que le patriotisme renforce la cohésion alors que le nationalisme renforce la répulsion pour le monde extérieur. L'histoire nous a montré à quoi cela peut aboutir mais cela vaut également pour le libéralisme et le socialisme. La manière dont le terme "nationalisme" est utilisé dans le texte est inappropriée.

En ce qui concerne la dernière partie de la réponse, mon point de vue n'est pas très éloigné de celui

De wijze waarop de term nationalisme in het document wordt gebruikt, vind ik absoluut ongepast. Ik wil erop aandringen dat dit in volgende versies niet meer gebruikt wordt.

Wat het laatste deel van uw antwoord betreft, denk ik dat wij niet zover uiteen staan.

Ik zie het wel als mijn rol, om op die spijker te kloppen, al was het maar om ervoor te zorgen dat wij het evenwicht in het oog houden. Er is immers altijd het verschil tussen het bestrijden van manifeste leugens en het bestrijden van onwelgevallige opvattingen. Dat verschil is niet altijd zwart-wit. Die lijn is niet altijd even scherp te trekken.

Dat betekent dat een al te voluntaristische overheid op dat vlak echt wel uit de bocht kan gaan. Dat is niet wat u wil. Dat is alleszins ook niet wat ik wil.

Dat is echter een moeilijke oefening. In 2016 heb ik ergens aan een Italiaans zwembad eens een poging ondernomen om naar aanleiding van de aanslagen een debat over die problematiek los te weken. Ik kan wel stellen dat die poging is gelukt. Echter, net via dat debat, waarin ik geen standpunt innam maar wel vragen stelde, heb ik vastgesteld hoe moeilijk het is het juiste evenwicht te vinden. Daarom heb ik toen ook nooit een wetgevend initiatief genomen, omdat wij dan snel in het fruiken van de vrije meningsuiting terechtkomen.

Herinner u ook de oprichting van een partij Islam. Willen wij hier een islamitische samenleving? Neen, dat willen wij niet. In welke mate willen wij echter de actieradius beperken van mensen die een politieke partij willen oprichten? Dat heeft er mij toen in elk geval toe gebracht de oprichting niet te verbieden en ze de ruimte te laten. Net zo goed bevat een en ander echter aspecten waarvoor moet worden opgelet.

Het gaat dus om een moeilijke oefening. U verwees naar de Verenigde Staten. Elk nadeel heeft zijn voordeel. Gelukkig hebben de gebeurtenissen aan het Capitool de veerkracht van de instituten aangetoond. Het systeem is niet door de knieën gegaan. Het systeem is uitgedaagd en heeft zich sterker getoond dan zij die tegen het systeem zijn ingegaan. In die zin moeten wij, los van wat in extreme omstandigheden een overheid moet doen, wat niet niks is, vooral geloven in de intrinsieke kracht van het verhaal dat wij vertellen, veeleer dan in het repressieve luik.

Daarom zal ik regelmatig nog op het voorgaande terugkomen naargelang bepaalde termen opduiken in overheidsdocumenten.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 17.55 uur.

La réunion publique de commission est levée à 17 h 55.

du premier ministre. Dénoncer des mensonges est une chose mais dénoncer des opinions déplaisantes en est une autre. La différence n'est d'ailleurs pas toujours facile à établir. Il est difficile de trouver un juste équilibre. Je rappelle le cas de la création du parti Islam. Nous ne voulons pas d'une société islamiste mais dans quelle mesure pouvons-nous interdire à des gens de créer un parti politique? Nous nous aventurerions rapidement sur le terrain du non-respect de la liberté d'expression. C'est pourquoi je n'ai jamais voulu prendre une initiative législative et ai décidé de ne pas interdire la création de ce parti.

Les événements au Capitole ont montré la vitalité des institutions. Le système a été mis sous pression et s'est révélé plus fort que ceux qui s'en sont pris à lui. Nous devons avoir davantage confiance dans la force intrinsèque de nos valeurs que dans la répression.